

C.W. Leadbeater

**TISZTÁNLTÁS
(IHLETVE LÁTÁS)**

Fordította: Solymos Béláné, 2004.

MAGYAR TEOZÓFIAI TÁRSULAT

1. Fejezet
2. Fejezet
3. Fejezet
4. Fejezet
5. Fejezet
6. Fejezet
7. Fejezet
8. Fejezet
9. Fejezet

MI A TISZTÁNLÁTÁS?
EGYSZERŰ TISZTÁNLÁTÁS: TELJES
EGYSZERŰ TISZTÁNLÁTÁS: RÉSZLEGES
TISZTÁNLÁTÁS TÉRBEN: TUDATOS
TISZTÁNLÁTÁS TÉRBEN: FÉLIG TUDATOS
TISZTÁNLÁTÁS TÉRBEN: AKARATLAN
TISZTÁNLÁTÁS IDŐBEN: A MŰLT
TISZTÁNLÁTÁS IDŐBEN: A JÖVŐ
FEJLESZTÉSI MÓDSZEREK

I. FEJEZET MI A TISZTÁNLÁTÁS?

Tisztánlátás szó szerint nem más, mint „tisztá látás”, amely kifejezéssel súlyosan visszaéltek, sőt, amelyet annyira lealacsonyítottak, hogy mindez ideig szemfényvesztőnek egy szórakoztató műsorban bemutatott cselofogása leírására használták. Még szűkebb értelemben is jelenségek széles skáláját fedi, amelyek jellegükben oly nagymértékben különböznek, hogy nem könnyű a szó tömör és egyben pontos meghatározását megadni. Nevezik „szellemi látásnak” is, de semmi sem bizonyult ennél félrevezetőbbnek, mivel az esetek nagy többségében nincs vele összekapcsolható képesség, ami a legcsekélyebb igényt támaszthatja arra, hogy ilyen fennkölt kifejezéssel illessék.

A jelen értekezés céljából talán olyan képességként határozhatjuk meg, amelyik képes meglátni azt, ami a szokásos fizikai látás elől rejtve van. Velejárója igen gyakran (ha nem is mindig) a tisztánhallás, vagyis olyan tehetség, amelyik képes meghallani azt, ami a normál fizikai fül számára nem hallható; és most az egyszer a címben szereplő kifejezést ennek a képességnek a lefedésére is alkalmazzuk, hogy elkerüljük két hosszú szó állandó használatának esetlenségét ott, ahol egy is elég.

Engedjék meg, hogy rávilágítsak két pontra, mielőtt elkezdeném. Először is, nem azoknak írok, akik nem hisznek abban, hogy van olyan dolog, mint a tisztánlátás. Olyan személyek meggyőzésére sem törekszem, akiknek kétségeik vannak e témában. Egy ilyen rövid írásban erre nincs helyem, az ilyen embereknek tanulmányozniuk kellene mindazt a sok könyvet, amelyek esetek sokaságát tartalmazzák, vagy kísérleteket kellene folytatniuk a mezmerikus (delejes áram) vonalak mentén. A felkészültebb rétegnek ajánlom írásomat, akik tudják, hogy tisztánlátás létezik, és akiket eléggé érdekel a téma ahhoz, hogy örömmel vegyék a módszerekre és lehetőségekre vonatkozó információkat. Biztosíthatom őket, hogy amit leírok, az nagyon gondos tanulmányozás és kísérletezés eredménye, és habár az erők némelyike, amelyeket ábrázolnom kell majd, újnak és csodálatosnak tűnhet számukra, egyetlen olyant sem említek, amelyiket ne magam tapasztaltam volna meg.

Másodszor, habár igyekszem elkerülni szakkifejezések használatát, amennyire csak lehetséges, mégis, mivel főleg a teozófia tanulmányozóinak írok, bátorodom időnként szokásos teozófiai kifejezéseket alkalmazni a rövidség kedvéért, és anélkül, hogy részletes magyarázatot adnék, mivel a nyugodtan feltételezhetem, hogy azok ismerősen hangzanak számukra.

Amennyiben olyan személyek kezébe kerülne ez az értekezés, akiknek ilyen szakkifejezések használata nehézséget okoz, nem tehetek mást, csak elnézésüket kérem, és ajánlom számukra ezek bevezető magyarázata céljából bármelyik teozófiai alapművet, mint Besant „Ősi bölcsesség” vagy „Az ember és testei” című munkáit.

Az igazság az, hogy az egész teozófiai rendszer olyan szorosan összefüggő, és különböző részei olyan kölcsönösen egymástól függők, hogy ahhoz, hogy minden alkalmazott kifejezés teljes magyarázatát megadjuk, kimerítő értekezés lenne szükséges a teozófiáról, mint egy előszó, még a tisztánlátásról szóló rövid beszámoló esetében is.

Mielőtt megkísérelnék a tisztánlátás részletes magyarázatát adni, hogy az hasznos is legyen, szükséges egy kevés időt szentelni bizonyos előzetes megfontolásoknak abból a célból, hogy néhány tágabb értelmű tényezőről világos fogalmunk legyen, mint a különböző síkok, amelyeken a tisztánlátó látása gyakorolható, valamint a feltételek, amelyek végzését lehetővé teszik.

A teozófiai irodalom folyamatosan annak adja bizonyosságát számunkra, hogy valamilyen ilyen magasabb képesség általában az emberiség öröksége, például a tisztánlátás képessége minden egyes emberben látenszen megvan, és azok, akikben már megnyilatkozik, egyszerűen kissé előttünk járnak ebben az egy sajátosságban a többiekhez képest. Mármost ez az

állítás igaz, habár még az emberek többségének meglehetősen ködösnek és valótlanoknak tűnik, egyszerűen azért, mivel egy ilyen képességet teljesen eltérőnek tekintenek ahhoz képest, amit eddig már tapasztaltak, és elég biztosak abban, hogy ők maguk minden esetre mérhetetlen messze állnak kifejlesztésétől. Segíthet eloszlatni a bizonytalanság érzését, ha megpróbáljuk megérteni, hogy a tisztánlátás, mint oly sok dolog a természetben, főleg rezonancia kérdése, és csak kiterjesztése azoknak a képességeknek, amelyeket valamennyien használunk mindennapi életünkben. Mindannyian mindig levegő és éter vegyülékének hatalmas tengerétől körülvéve élünk, az utóbbi áthatja az előbbit, mint minden fizikai anyagot, és abban a hatalmas anyagtengerben főleg rezgés által érnek bennünket kívülről benyomások. Mindezt tudjuk, de talán sokunkban sohasem merült fel, hogy azoknak a rezgéseknek a mennyisége, amelyekre képesek vagyunk válaszolni, valójában igen csekély.

A rendkívül gyors rezgések között, amelyek az éterre hatnak, van egy bizonyos kicsiny terület, egy nagyon kis terület, amelyre az emberi szem retinája képes reagálni, és ezek a speciális rezgések keltik bennünk azt az érzést, amit fénynek nevezünk. Azaz, csak azokat a tárgyakat vagyunk képesek látni, amelyekből az a sajátos fajtajú fény árad ki, vagy verődik vissza.

Pontosan ilyen módon az emberi fül dobhártyája viszonylag lassú rezgések bizonyos nagyon kis tartományára képes reagálni, amelyek elég lassúak ahhoz, hogy hatást gyakoroljanak a bennünket körülvevő levegőre, így csak azokat a hangokat halljuk meg, amelyeket olyan tárgyak keltenek, amelyek bizonyos mértékben abban a speciális tartományban képesek rezegni.

Mindkét esetben a tudomány számára jól ismert, hogy nagy számban vannak rezgések a két tartomány felett és alatt is, következésképp léteznek nagy mennyiségben olyan fények, amelyeket nem látunk, és sokféle olyan hang, amelyekre füleink süketek. A fények esetében ezeknek a magasabb és alacsonyabb rezgéseknek a működése könnyen észlelhető azokban a hatásokban, amelyeket a színek egyik végén a fotokémiai sugarak, a másik végén a hősugarak keltenek.

Tulajdonképpen léteznek rezgések a gyorsaság minden elképzelhető fokozatában, kitöltve az egész hatalmas teret, közbehatolva lassú hanghullámok és sebes fényhullámok között, de még ez sem minden, mivel kétségtelenül vannak a hanghullámoknál lassúbbak is, és vannak végtelen mennyiségben gyorsabbak, mint amelyeket mi fényként ismerünk. Így kezdjük megérteni, hogy azok a rezgések, amelyek által látunk és hallunk, olyanok, mint néhány húrból álló két parányi csoport egy gyakorlatilag végtelen kiterjedésű hatalmas hárfából, és ha arra gondolunk, hogy mennyit vagyunk képesek tanulni és következtetni azokból az apró töredékekből, homályosan látjuk azokat a lehetőségeket, amelyek számunkra rejlenének, ha képesek lennének hasznosítani a hatalmas és csodálatos egészet.

A másik tény, ami megfontolást igényel e tekintetben, hogy a különféle emberi lények jelentősen különböznek még a fizikai érzékekkel elérhető nagyon kevés rezgésre való reagálási képességükben is, habár viszonylag szűk határok között. Nem utalok a látás vagy hallás élességére, ami lehetővé teszi, hogy egy ember egy halványabb tárgyat lásson, vagy egy halkabb hangot halljon, mint egy másik ember, ez a legkevésbé sem látóképesség erősségének kérdése, hanem érzékenység kiterjesztéséé.

Például, ha valaki vesz egy jó karbon-biszulfid prizmat, és annak segítségével egy tiszta színeképet vetít egy fehér papírlapra, majd néhány embert arra kér fel, hogy jelöljék meg a papírlapon a színeképek szélső határait, ahogy számukra látszik, nagy valószínűséggel úgy találja, hogy látóképességük ereje észrevehetően különbözik. Néhányan úgy látják majd, hogy az ibolyaszín messzebbre terjed, mint ahogy a többiek látják, mások talán jóval kevesebb ibolyaszínt vélnék látni, mint a legtöbben, mialatt ennek megfelelő kiterjedést nyernek a vörös szélvégen. Lesznek talán néhányan, akik a spektrum mindkét végén tovább látnak, mint az

átlag, és bizonyára ők lesznek azok, akiket érzékeny embereknek nevezünk, akik ténylegesen fogékonyak a rezgések széles skálájára, szemben jelen napjaink legtöbb emberével.

A hallás esetében hasonló eltérés tesztelhető olyan hangok segítségével, amelyek nem elég magasak ahhoz, hogy hallhatók legyenek, azt lehet mondani, hogy a hallhatóság határán vannak, és megtudhatjuk, hogy hányan képesek bizonyos számú résztvevő közül azokat meghallani. Egy denevér sívítása egy ilyen hang ismerős példája, és kísérlet mutatja, hogy egy nyári este, amikor a levegő tele van ezeknek a kicsiny állatoknak a túszerűen éles kiáltásaival, igen számosan egyáltalán nem észlelik, és képtelenek egyáltalán bármit is meghallani.

Ezek a példák világosan mutatják, hogy nincs merev határa az éteri és a levegőben levő rezgésekre reagálni képes emberi képességnek, azonban néhányan közülünk már nagyobb mértékben rendelkeznek ezzel az erővel, mint a többiek, sőt úgy fogjuk találni, hogy ugyanannak az embernek a képessége alkalmanként változó. Ezért nem nehéz elképzelni, hogy egy ember kifejleszthet ilyen képességet, és megfelelő időben megtanulhat látni sok mindent, ami embertársai előtt láthatatlan, és hallani, ami azok számára nem hallható, mivel tökéletesen tisztában vagyunk azzal, hogy ilyen további rezgések rendkívül nagy számban léteznek, és mondhatni, egyszerűen csak megismerésre várnak.

A Röntgen sugarakkal végzett kísérletek meglepő eredményekre nyújtanak példát, amelyek akkor jönnek létre, amikor ezekből a további, előttünk még feltáratlan rezgésekből néhány az emberi megismerés látókörébe kerül, és sok, ez ideig átlátszatlanak tekintett anyag ezen sugarak előtt megnyílt átlátszósága rögtön megmutat nekünk legalább egy módot, amellyel olyan elemi tisztánlátás megmagyarázható, mint amit egy zárt dobozban levő levél elolvasása, vagy szomszédos helységben található levelek leírása foglal magában. Ha az ember megtanul Röntgen sugarak segítségével látni, a szokásosan alkalmazottakon felül, az tökéletesen elegendő ahhoz, hogy bárki ilyen természetű mágikus hőstettet hajtson végre.

Mindezideig csak az ember tisztán fizikai érzékeinek kiterjesztésére gondoltunk, és ha emlékeztünkbe idézzük, hogy az ember éterikus teste valójában fizikai vázának pusztán finomabb része, és hogy ezért valamennyi érzékszerve számos, különböző sűrűségfokozatú éterikus anyagot tartalmaz, amelyek befogadóképessége legtöbbszörben gyakorlatilag még látens (lappangó) állapotú, akkor látni fogjuk, hogy még ha a fejlődésnek egyedül erre a vonalára szorítkozunk is, hatalmas lehetőségek mindenféle fajtája áll már nyitva előttünk.

Mindezek felül és túlmenően tudjuk, hogy az embernek van asztrális és mentális teste, amelyek mindegyike az idők folyamán aktivitásra ébreszthető, és reagál sorban saját síkja anyagának rezgéseire, így megnyitva az Ego előtt a tudás és a képesség két teljesen új és messze tágabb világát, amint megtanul működni ezeken a hordozókon keresztül. Mármost ezekre az új világokra, amelyek, habár körülöttünk vannak, és szabadon áthatják egymást, ne úgy gondoljunk, mint elkülönült és anyagukban teljesen összefüggéstelen világokra, hanem inkább olyanokra, amelyek egymásba olvadnak, a legalacsonyabb asztrális közvetlen sorozatot képez a legmagasabb fizikaival, éppen úgy, ahogy a legalacsonyabb mentális közvetlen sorozatot képez, ahogy következik, a legmagasabb asztrálissal. Nem úgy kell ezeket elképzelni, mint valami új és szokatlan anyagfajtát, hanem egyszerűen úgy kell elgondolnunk, mint szokásos fizikai féleséget, ami sokkal finomabban van alosztályokra osztva, és sokkal gyorsabban rezeg, és így előttünk gyakorlatilag úgy mutatkoznak meg, mint teljesen új állapotok és minőségek.

Nem nehéz tehát megragadni érzékeink állandó és fokozatos kiterjesztésének lehetőségét úgy, hogy mind a látás, mind a hallás által képesek legyünk észlelni sokkal magasabb és messze alacsonyabb rezgéseket annál, mint amilyeneket szokásosan felismerünk. Ezeknek a további rezgéseknek nagy része még a fizikai síkhoz tartozik, és pusztán csak azt teszi lehetővé, hogy benyomásokat szerezzünk ennek a síknak az éterikus részéből, ami számunkra jelenleg egy bezárt könyv. Ezeket a benyomásokat még a szem retináján keresztül kapjuk, természetesen inkább az éteri, mint a szilárd anyagára hatnak, mindazonáltal még úgy tekinthetjük

őket, mint amelyek a befogadásukra szakosodott szervhez kapcsolódnak, és nem az éterikus test egész felületéhez.

Vannak abnormális esetek azonban, amelyeknél az éterikus test más részei válaszolnak ezekre a további rezgésekre készségesen, sőt készségesebben, mint a szem. Az ilyen kiszámíthatatlanságok különféle módon magyarázhatók, de elvileg bizonyos részleges asztrális fejlődés kihatásaiként, mivel a test érzékeny részei csaknem változatlanul egyik vagy másik csakrának felelnek meg, vagy az asztrális testben levő életközpontoknak. Habár, mégha az asztrális tudat még nem is fejlődött volna ki, és ezek a központok nem is lennének elérhetők saját síkjukon, elég erősek ahhoz, hogy az éterikus anyagot, amelyet átjárnak, élesebb aktivításra gerjesszék.

Ha maguknak az asztrális érzékeknek a vizsgálatára térünk, a munkamódszerek igen különbözőek. Az asztrális testnek nincsenek elkülönült érzékszervei – egy olyan tény, ami magyarázatot igényel – és mivel sok tanulmányozó, aki megkísérli megérteni fiziológiáját, nehezen békül meg olyan állításokkal, mint a fizikai test asztrális anyaggal való tökéletes áthatása, a két hordozó pontos megfelelése, és az a tény, hogy minden fizikai tárgynak szükségképpen van asztrális ellenpárja.

Mindezen állítások igazak, és akik egyébként nem látnak asztrálisan, azok számára eléggé fennáll a félreértés lehetősége. Minden fizikai anyagból való szervnek van egy megfelelő asztrális anyagú szerve, állandó társulásban vele, nem választható el attól, kivéve nagyon jelentős okkult erő kifejtése által, és még akkor is csak annyi ideig tarthatók szétválasztva, ameddig az erő evégből megfeszül. De azért az asztrális részecskék egymással való kapcsolata sokkal lazább, mint fizikai megfelelőiké.

Például egy vasrúdban fizikai molekulák tömege van szilárd állapotban, azaz aránylag csekély változásra képesen viszonylagos helyzetükben, habár mindegyik molekula saját terében mérhetetlen gyorsasággal rezeg. Ennek asztrális ellentétpárja olyan anyagból áll, amit mi gyakran szilárd asztrális anyagnak nevezünk, azaz a legalacsonyabb és legsűrűbb asztrális alsík anyagának, mindazonáltal ennek részecskéi állandóan és gyorsan változtatják viszonylagos helyzetüket, egymás között olyan könnyen mozogva, ahogy a fizikai sík cseppfolyós részei képesek arra. Ugyhogy nincs állandó társulás egy fizikai részecske és olyan mennyiségű asztrális anyagú részecske között, ami történetesen bármely adott pillanatban ellenpárjaként működik.

Ez ugyanígy igaz az ember asztrális teste vonatkozásában is, amit jelenleg célunk szempontjából úgy tekinthetünk, mint ami két részből áll; a sűrűbb összetétel, ami elfoglalja a fizikai test pontos helyzetét, és a ritkább asztrális felhő, ami körülveszi ezt a halmazatot. Mindkét részben, mindkettő között a leírt részecskék gyors átáramlása folyik minden időpillanatban, úgyhogy azt, aki a molekulák mozgását szemléli az asztrális testben, a hevesen forrásban levő víz jelenségére emlékezteti.

Mínthogy ez így van, érthető, hogy habár a fizikai test bármelyik részének minden biztonnal megvan az ellentétpárja, egy bizonyos mennyiségű asztrális anyag, nem tartja meg ugyanazon részecskéket néhány másodpercnél tovább egyszerre, következésképp nincs semmi, ami megfelelne fizikai ideg-anyag látó- vagy hallóidegekké való specializálódásának, stb. Habár a fizikai szemnek vagy fülnek kétségtelenül mindig megvan az asztrális anyagú ellentétpárja, az a sajátos asztrális anyag-töredék nem képes sem jobban, sem kevésbé válaszolni azokra a rezgésekre, amelyek asztrális látást vagy hallást hoznak létre, mint a hordozó bármely másik része.

Sohasem szabad elfelejteni, hogy habár folyamatosan „asztrális látásról” és „asztrális hallásról” kell beszélnünk az érthetőség kedvéért, ezen kifejezések alatt mindössze az ilyen rezgésekre való reagálás képességét értjük, mint közvetítést az emberi tudatba, amikor asztrális testében működik, hasonló jellegű információ, mint amit szeme és füle közvetít, mialatt fizikai testében van. De a teljesen eltérő asztrális körülmények között nincs szükség ilyen

eredmény eléréséhez elkülönült szervekre, az asztrális test minden részében található olyan anyag, amelyik ilyen reagálásra képes, tehát az ebben a hordozóban működő ember egyaránt jól lát tárgyakat maga mögött, maga alatt, maga fölött, anélkül, hogy el kellene fordítania fejét.

Van azonban egy másik dolog, amit nehezen lehetne számításon kívül hagyni, és pedig a fentebb hivatkozott csakrák kérdése. A teozófiai tanulmányozók előtt ismeretes bizonyos erőközpontok létezése mind az ember asztrális, mind éteri testében, amelyeket sorban fel kell éleszteni a szent kígyótűz által, ahogy az ember halad előre a fejlődésben. Habár ezeket nem lehet szerveknek leírni a szó szokásos értelmében, mivel nem rajtuk keresztül lát és hall az ember, ahogyan a fizikai életben lát és hall az ember szemével illetve fülével, mégis nyilvánvalóan felélesztésükön nagymértékben múlik ezen asztrális érzékek gyakorlásának képessége, ami mindegyiküktől függ, amint kifejlődött, az egész asztrális testnek az új rezgésfajtákra való reakció erejét adja.

Egyik ilyen központnak sincs azonban állandó asztrális anyag tartalma. Egyszerű kerek a test anyagában, kerek (örvények), amelyeken keresztül mindezen részecskék fordulópontra érkeznek, talán, amelynél a felsőbb síkokról magasabb erő hatást gyakorol az asztrális testre. Még ez a leírás is csak nagyon részleges elképzelést nyújt megjelenésükről, mivel valójában négydimenziós kerek, így az erő, amely rajtuk keresztül érkezik, és ami létezésük oka, úgy tűnik, mintha a semmiből törne fel. Minden esetre, mivel minden részecske sorjában áthalad mindegyikükön, világos, hogy így lehetséges a test minden részecskéjében kiváltani bizonyos mennyiségű rezgésre való fogékonyságot, úgy hogy valamennyi asztrális érzék egyaránt aktív a test minden részében.

A mentális sík látása szintén egészen más, mivel ebben az esetben már nem beszélhetünk külön érzékekről, mint látás és hallás, hanem inkább feltételeznünk kell egy általános érzéket, ami olyan teljességgel válaszol az őt elért rezgésekre, ha bármilyen tárgy észlelési körébe kerül, azt azonnal és teljesen megérti, mondhatni, látja, hallja és érzi azt, és mindent tud, ami tudható arról egyetlen pillanatnyi művelet által. Ez a csodálatos képesség csak fokozatokban különbözik, nem pedig féleségében azoktól, amelyek jelenleg rendelkezésünkre állnak. A mentális síkon ugyanúgy, mint a fizikai síkon, a benyomásokat rezgések közvetítik, amelyek a látott tárgytól a látnokig haladnak.

A buddhikus síkon találkozunk először egy teljesen új képességgel, amelyben nincs semmi közös az eddig tárgyaltakkal, mivel az ember valamilyen tárgyat teljesen más módszerrel ismer fel, amelyben egyáltalán nem játszanak szerepet külső rezgések.

A tárgy részévé válik, és ő belülről tanulmányozza, ahelyett, hogy kívülről tenné. A normál tisztánlátásnak azonban ehhez a képességhez egyáltalán nincs köze.

Bármelyik ilyen fogékonyság kifejlesztése, akár teljes, akár részleges, a tisztánlátás fogalma alá tartozik, tehát egy olyan képesség, amely által látható mindaz, ami a rendes fizikai látás elől elrejtett. Ezek a képességek különböző módokon fejleszthetők, tehát helyénvaló szót ejteni a különféle irányvonalakról.

Feltehetjük, hogy ha lehetséges volna, hogy egy ember elszigetelődjék fejlődése folyamán mindentől, kivéve a legnemesebb külső hatásokat, és kezdettől fogva tökéletesen rendes és normális módon bontakozzék ki, valószínűleg érzékeit is egyenletesen fejlesztené ki. Fizikai érzékei fokozatosan kiterjednének a fizikai rezgésekre való reakció eléréséig, majd a sűrűbb éterikus, és egymást követő sorrendben az asztrális sík durvább anyagának érzékeléséig, nemsokára a finomabb részt is belefoglalva, amíg megfelelő időben a mentális síkon való képesség is derengeni kezdene.

A valóságos életben, azonban, ehhez hasonló, szabályszerű fejlődés aligha ismeretes, és sok embernél az asztrális tudatosság eseti felvillanásai tapasztalhatók, anélkül, hogy az éterikus látás egyáltalán felébredne. Ez a fejlődési szabálytalanság a fő okok egyike, amelyek az ember rendkívüli felelősségét vetik fel, ami a tisztánlátás témakörében való tévedési lehe-

tőséget illeti, amelyből nincs menekvés, hacsak nem végez hosszú, rendszeres gyakorlást az ember képzett oktató segítségével.

A teozófiai irodalom tanulmányozói jól tudják, hogy vannak ilyen tanítók, és még ebben a materialista XIX. században is érvényes a mondás: „ha a tanítvány kész, a Mester is készenlétben van” és hogy „a tanulás csarnokában, ha képessé válik a belépésre, a tanítvány mindig rátalál Mesterére”. Jól tudják, hogy csak ilyen iránymutatás alatt fejlesztheti egy ember látens képességeit biztonsággal, mivel ők tudják, hogy milyen végzetesen könnyű a járatlan tisztánlátónak sajátmagát megcsalnia, ami a látottak értelmezését és értékét illeti, sőt teljesen eltorzítani a látványt, mialatt lehozza fizikai tudatába.

Ebből nem következik, még ha rendszeres útmutatást is kap a tanítvány okkult erők használatára vonatkozóan, hogy azok pontosan a szabály szerint bontakoznak ki, amint fent érzékeltettük, mint valószínű elképzelést. Korábbi haladása alapján nem biztos, hogy ez a legkönnyebb és legkívánatosabb út számára, de minden esetre olyan valakinek a kezében van, aki tökéletesen illetékes abban, hogy a szellemi fejlődésben irányítója legyen, és ő teljesen elégedett lehet, hogy az út, amelynek mentén halad, a lehető legjobb út számára.

Egy másik nagy előny, amit a tanítvány nyer, hogy bármilyen képesség birtokába is jut, azok feltétlenül irányítása alatt fognak állni, és teljes mértékben és állandóan használhatja azokat, ha teozófiai munkájához szüksége van rájuk, míg képzetlen ember esetében az ilyen erők csak nagyon részlegesen és rapszodikusán mutatkoznak meg, előkerülnek és eltűnnek, mondhatni, saját kényük-kedvük szerint.

Ésszerű ellenvetés lehetne, hogy ha a tisztánlátás képesség, ahogy állítottuk, az ember okkult fejlődésének része, és így bizonyos fokú haladás jele annak a vonalnak a mentén, akkor különösnek tűnik, hogy gyakran egyszerű, vagy tudatlan és műveletlen emberek birtokolják saját fajunk tagjai közül, olyan személyek, akik nyilvánvalóan teljesen fejletlenek, bármilyen szempontból tekintjük őket. Ez első látásra kétségtelenül figyelemreméltónak tűnik, de tény az, hogy a vadember, vagy a közönséges és alantas európai tudatlan ember érzékenysége valójában egyáltalán nem pont ugyanaz, mint megfelelően képzett felebarátja képessége, sem nem ugyanazon a módon jött létre.

A különbség pontos és részletes megmagyarázása eléggé rejtélyes technikákhoz vezetne bennünket, de a kétféle dolog megkülönböztetésének általános elgondolását talán egy példán keresztül ragadhatjuk meg, amelyet a tisztánlátás legalacsonyabb síkjáról vettünk, szoros kapcsolatban a sűrű fizikaival. Az ember éterikus mása rendkívül szoros kapcsolatban van idegrendszerével, és egyiküket érő bármilyen fajta hatás gyorsan visszahat a másikra. Mármost az éterikus látás szórványos megjelenésénél, akár egy közép-afrikai vademberről, akár egy nyugat-európai kultúrálatlan emberről van szó, megfigyelték, hogy a megfelelő idegi zavarodottság csaknem teljesen a szimpatikus idegrendszerben fordul elő, és az egész eset gyakorlatilag az ember irányításán kívül marad. Valójában egyfajta tömör érzet, bizonytalanul tartozva az egész éteri testhez, inkább, mint egy határozott érzékelés, egy elkülönült szerven keresztül továbbított észlelés.

Miután későbbi fajokban és magasabb fejlődés közepette az ember ereje egyre inkább a mentális képességek fejlesztése irányába vetődik, ez a ködös érzékenység általában eltűnik, de még később, amikor a szellemi ember kezd kibontakozni, visszanyeri tisztánlátó erejét. Ezúttal, azonban, pontos és szabatos, az ember akaratának irányítása alatt, egy határozott érzékelő szerv útján gyakorolva, és említésre méltó, hogy bármilyen idegi együttérzés most már csaknem kizárólag a gerincvelőben lép fel.

E tárgyban írja Besant:

„A pszichizmus alacsonyabb formái gyakoribbak az állatoknál és a nagyon unintelligens emberi lényeknél, mint olyan férfiak és nők esetében, akikben a szellemi erők jól fejlettek. Azok a formák a szimpatikus idegrendszerhez kapcsolódnak, és nem a gerincvelőhöz.

A nagy sejtmagokat tartalmazó idegdúcok sejtjeiben az éterikus anyag arány igen nagy, ezért könnyen hatnak rá durvább asztrális rezgések, mint az olyan sejtekre, amelyekben ez az arány kisebb. Ahogy a gerincvelő rendszer fejlődik, és az agy jóval fejlettebbé válik, a szimpatikus idegrendszer alárendelt helyzetbe kerül, és a pszichikai rezgésekre való érzékenységet a magasabb idegrendszer aktívabb rezgései uralják. Igaz, hogy a fejlődés egy későbbi szakaszában a pszichikai érzékenység újra megjelenik, de akkor már az agyi-gerinc központokkal kapcsolódva fejlődik, és az akarat irányítása alá kerül. Azonban a hisztérikus és rosszul szabályozott pszichizmus, amelynek oly sok szálnalmas példáját látjuk, az agy alacsony fejlettségének és a szimpatikus idegrendszer uralkodó szerepének tudható be.”

A tisztánlátás eseti felvillanásai előfordulnak néha kultúrált, szellemi beállítottságú embernél is, még ha nem is hallott ilyen képesség képzésének lehetőségéről. Az ő esetében az ilyen pillanatok általában azt jelzik, hogy közeledik ahhoz az állapothoz fejlődésében, amikor ezek az erők természetes módon kezdenek megnyilvánulni, és megjelenésüknek ösztönzésül kellene szolgálnia számára, hogy erkölcsi tisztaságra és értelmi egyensúlyra törekedjék, ami nélkül a tisztánlátás átok és nem áldás birtoklójának.

A benyomások vételére képtelenek és a teljes tisztánlátás birtokában levők között sok köztes állapot létezik. Amire érdemes egy múltó pillantást vetni, az embernek egy olyan állapota, amikor hétköznapi életében nincs tisztánlátó képessége, mégis többé-kevésbé megmutatkozik hipnotikus befolyásoltság alatt. Ez az az eset, amikor a pszichikus természet már érzékeny, de a tudat még nem képes működni abban, a fizikai élet sokféle figyelemelterelése közepette. A külső érzékek ideiglenes felfüggesztésére van szükség a hipnotikus transzban, mielőtt istenibb képességek alkalmazására kerül sor, amelyek éppen csak kezdenek ébredezni benne. Természetesen a hipnotikus transzban is számtalan fokozata van a delejes tisztánlátásnak, az átlag alanytól, aki teljesen unintelligens, az olyan emberen át, akinél a látás ereje teljesen a hipnotizőr irányítása alatt áll, és bármerre vezethető, amit az csak akar, egészen a legfejlettebb állapotig, amikor, ha egyszer a tudat felszabadul, akkor már elszökik a hipnotizőr szorításából, és magasztos látás mezejére szárnyal, ahol már teljesen túl van az általa való elérhetőségen. Egy másik állomás ugyanazon az ösvényen az, amikor nem szükséges a fizikai érzékek ilyen tökéletes elfojtása, mint ami a hipnotikus transzban történik, de a normálist meghaladó látás ereje, habár még ébrenlét alatt nem érhető el, rendelkezésre áll a test rendes alvás-ideje alatt. A fejlődésnek ebben a szakaszában leledzett sok próféta és látnok, akikről olvashatunk, akiket „Isten álomban figyelmeztetett”, vagy akik saját maguknál messze magasabb rendű lényekkel társalogtak az éjszaka csendes örködése alatt.

A világ magasabb rendű fajaihoz tartozó kultúrált emberek legtöbbször rendelkeznek ezzel a fejlettséggel bizonyos mértékig, azaz, asztrális testeik érzékei teljesen jól működnek, és tökéletesen képesek saját síkjuk tárgyaitól és lényeitől érkező benyomásokat fogadni. Ahhoz azonban, hogy ez a tény hasznosítható legyen számukra lent, a fizikai testben, általában két változás szükséges: először is, az Ego-t fel kell ébreszteni az asztrális sík valósága iránt, rá kell bírni, hogy bontakozzon ki báb formájából saját ébredő gondolatai által, nézzen maga köré, figyeljen, és tanuljon, másodsor, a tudat olyan sokáig legyen visszatartva az Ego fizikai testbe való visszatérése alatt, hogy lehetővé tegye számára, hogy hatást gyakoroljon fizikai agyára a látottakra és hallottakra való visszaemlékezést illetően.

Ha az első változás bekövetkezik, a második kisebb jelentőségű, mivel az Ego, az igazi ember, képes lesz kamatoztatni az azon a síkon megszerzett információkat, habár még nem töltheti el annak elégedettsége, hogy bármilyen emlékezést át tudna hozni ébrenlét alatti, ide lenti életébe.

A tanulók gyakran megkérdezik, hogyan mutatkozik meg először bennük ez a tisztánlátási képesség, honnan tudhatják, mikor érik el azt az állapotot, amelynél az első halvány árnyék előrevetülései kezdenek láthatóvá válni. Az esetek oly széleskörűen különböznek, hogy lehetetlenség erre a kérdésre bármilyen választ adni, ami általánosan alkalmazható.

Néhány ember mintegy fejesugrással kezd, és szokatlan érzékszervi inger alatt képessé válik arra, hogy éppen most az egyszer lásson valami megkapó látványt, és ilyen esetben, mivel az alkalom nem ismétlődik meg, nagyon gyakran arra a következtetésre jut a látnok, hogy bizonyára hallucináció áldozatává vált. Mások időnként kezdik észrevenni az emberi aura ragyogó színeit és rezgéseit, megint mások növekvő frekvenciával látnak és hallanak valamit, amire a körülöttük levők vakok és süketek, ismét mások arcokat, tájakat vagy színes felhőket látnak szemeik előtt elúszva a sötétben, mielőtt nyugalomba merülnek, míg talán a legáltalánosabb tapasztalat valamennyi közül azoké, akik mind világosabban kezdenek visszaemlékezni arra, amit láttak és hallottak a másik síkon alvás alatt.

Miután bizonyos mértékig tisztáztuk alapunkat, hozzáfoghatunk a tisztánlátás különféle jelenségeinek áttekintéséhez.

Oly széleskörűen különböznek mind jellegükben, mind fokozatukban, hogy nem könnyű eldönteni, hogyan osztályozhatók a legmegfelelőbbben. Rendezhetjük azokat az alkalmazott látás fajtája szerint, hogy vajon mentális, asztrális vagy pusztán éterikus-e. Feloszthatjuk a jelenségeket a tisztánlátó befogadóképessége szerint, figyelembe véve, hogy képzett vagy képzetlen, aszerint, hogy látása rendszeres-e, és van-e hatalma felette, vagy rapszodikus és akaratától független, vajon csak hipnotikus befolyásoltság alatt képes gyakorolni, avagy az nem szükséges, képes-e használni képességét az ébrenlét során a fizikai testben, vagy csak akkor áll rendelkezésére, ha ideiglenesen távol van testétől alvásban vagy transzban.

Mindezen megkülönböztetések fontosak, és valamennyit figyelembe kell vennünk, ha tovább megyünk, de talán az egészre vonatkozóan a leghasznosabb osztályozás olyasmi, ami azon vonal mentén történhet, amit Sinnett fogadott el „A hipnózis ésszerűsége”-ben (Rational of Mesmerism), mellesleg egy olyan könyvben, amelyet a tisztánlátás minden tanulmányozójának el kellene olvasnia. A jelenségekkel foglalkozva, inkább az alkalmazott látás befogadóképessége szerint rendezzük azokat, mint a sík szerint, amelyen gyakorolják, úgyhogy a tisztánlátás példáit az alábbi címek szerint csoportosíthatjuk:

a) Egyszerű tisztánlátás – azaz, a látás pusztá megnyílása, ami lehetővé teszi birtoklójának, hogy bármilyen asztrális vagy éterikus lényeket lásson, akik történetesen körülötte jelen vannak, de nem foglal magában erőt sem távoli helyek sem helyszínek megfigyelésére, amelyek más időhöz tartoznak, mint a jelen.

b) Tisztánlátás térben – helyszínek vagy események látásának képessége, amelyek távol vannak térben a látnoktól, és vagy túlságosan messze vannak, hogy szokásosan megfigyelhetők legyenek, vagy közbülső tárgyak takarják.

c) Tisztánlátás időben – azaz tárgyak vagy események látásának képessége, amelyek időben vannak távol a látnoktól, más szavakkal, a múltba vagy jövőbe látás képessége.

II. FEJEZET EGYSZERŰ TISZTÁNLÁTÁS: TELJES

Úgy határoztuk meg ezt, mint az asztrális vagy éterikus látás puszta megnyílása, ami képessé teszi birtoklóját, hogy lásson bármit, ami körülötte jelen lehet a megfelelő szinteken, de ehhez nem társul bárminek a látása, ami nagy távolságban van, sem a múltban vagy jövőben való olvasás képessége. Aligha lehet együttesen kizárni ez utóbbi képességeket, mivel az asztrális látásnak szükségképpen nagyobb a kiterjedése, mint a fizikainak, és töredékes képek mind a múltból, mind a jövőből gyakran mellékesen még olyan tisztánlátók előtt is láthatók, akik nem tudják, hogyan keressék céltudatosan, mindazonáltal nagyon éles különbség van az ilyen esetleges felvillanások és a látás határozott kivetítési ereje között, akár térben, akár időben.

Érzékeny emberek között ennek a fajta tisztánlátásnak minden fokozatát megtaláljuk, kezdve attól az embertől, aki egy ködös benyomást szerez, ami aligha érdemli meg a tisztánlátás elnevezést, egészen az éteri és az asztrális látás teljes birtoklásáig. Talán számunkra a leg-egyszerűbb módszer, hogy elkezdjük leírni azt, mi lenne látható ennek az erőnek a teljes kifejlődése esetén, minthogy akkor részleges birtoklásának esetei természetes módon helyükre látszanak kerülni.

Vegyük először az éterikus látást. Ez, ahogy már említettük, egyszerűen fizikai rezgéseknek a szokásosnál jóval nagyobb sorozatára való érzékenységből áll, birtoklása mindazonáltal látótérbe hoz sok olyan dolgot, ami iránt az emberi faj többsége még vak marad. Tekintsük át, milyen változásokat okoz megszerzése az ismerős tárgyak szempontjából, legyen az élő vagy élettelen, azután nézzük meg, hogy milyen teljesen új tényezőkhöz vezet el bennünket. Nem szabad elfelejteni, hogy amit vázolni készülök, az csak a teljes és tökéletesen uralt képesség eredménye, és a legtöbb példa, amivel a való életben találkozunk, valószínűleg annak alatta marad egyik vagy másik irányban.

A legfeltűnőbb változás, ami ennek a képességnek az elsajátítása által az élettelen tárgyak megjelenésében keletkezett, hogy legtöbbjük csaknem átlátszóvá vált bizonyos rezgések hullámhossza eltéréseinek betudhatóan, amelyek iránt most az ember fogékonnyá vált. Képesség találja magát, hogy a lehető legkönnyebben véghezvigye „téglafalon való keresztüllátás” közmondásos hőstettét, mivel újonnan szerzett látása számára a téglafal állaga nem látszik sűrűbbnek, mint egy lágy köd. Így látja, hogy mi történik egy szomszédos szobában, mintha közbenső fal egyáltalán nem létezne, pontosan le tudja írni egy zárt doboz tartalmát, vagy elolvasni egy lezárt levelet, egy kis gyakorlással képes megtalálni egy adott fejezetet egy csukott könyvben. Ez utóbbi tett, habár egészen könnyű az asztrális látás számára, meglehetősen nehéz annak, aki éterikus látást használ, azon tény miatt, mivel minden egyes oldalt át kell néznie az összesen keresztül, amelyek történetesen egymásra vannak helyezve.

Ezután feltehető a kérdés, hogy vajon ilyen körülmények között egy ember mindig ilyen, a rendestől eltérő látással lát-e, vagy csak akkor, ha így akar tenni. A válasz az, hogy ha a képesség tökéletesen kifejlesztett, akkor teljesen irányítása alatt áll, és akkor azt vagy szokásosabb látását akarata szerint használhatja. Egyikről a másikra válthat éppoly készségesen és természetesen, mint ahogy mi váltjuk szemünk fókuszpontját, ha felnézünk egy könyvből, hogy kövessük valamely tárgy mozgásait úgy egy mérföldnyire. Azt lehetne mondani, hogy ez a tudatosság élesítése a látottak egyik vagy másik aspektusára, és habár az ember látványában teljesen világos az az oldal (aspect), amelyiken figyelme az adott pillanatban rögzült, mindig bizonytalanul tudatos a másik oldalt (aspect) illetően is, éppúgy, mint amikor nézünk bármilyen kezünkben tartott tárgyra élesítjük, mégis határozatlanul látjuk a szoba szemközti falát, mint egy háttérrel.

Egy másik érdekes változás, ami ennek a látásmódnak a birtoklásából fakad, hogy a szilárd talaj, amelyen az ember jár, bizonyos fokig áttetszővé válik számára, úgyhogy képes lefelé egy jelentős mélységig lelátni, amennyire képesek vagyunk lelátni eléggé tiszta vízben. Ez lehetővé teszi számára, hogy megfigyeljen egy föld alatt ásó teremtményt, vagy megkülönböztessen egy szén- vagy fémeret, ha nem túl mélyen van a felszín alatt, stb.

A szilárd anyagon keresztül történő éterikus látás határa analógnak tűnik azzal, ami vízen vagy ködön át való nézés esetén behatárol bennünket. Nem láthatunk egy bizonyos távolságon túl, mivel a közeg, amelyen át nézünk, nem teljesen átlátszó.

Élő objektumok feltűnése ugyancsak meglehetősen változást jelent az ember számára, aki ilyen mértékig növelte látási erőit. Az emberek és állatok teste átlátszóknak számára, úgyhogy megfigyelheti a különböző belső szervek működését, és bizonyos mértékig megállapíthatja betegségeiket.

A kiterjedt látás lehetővé teszi számára azt is, hogy többé-kevésbé világosan észlelje elementális vagy egyéb teremtmények különféle osztályait, akiknek a teste nem képesek semmilyen sugár visszatükrözésére sem a szokásosan észlelt színek határain belül. Az így látott lények közül néhányan a természetszellemek alacsonyabb rendjéből valók, azok, akiknek teste a sűrűbb éterikus anyagból állnak. Ebbe az osztályba tartozik szinte valamennyi tündér, gnóm és manó, akikről még mindig oly sok történet maradt fenn a skót és ír hegyekben és távoli országokban szerte a világon.

A természetszellemek óriási birodalma főleg asztrális birodalom, de van egy jelentős ágazata, amelyik a fizikai sík éterikus részéhez tartozik, és ezek sokkal valószínűbben térnek be az átlagember látókörébe, mint a többiek. Valójában, szokásos tündér-történeteket olvasva gyakran akad az ember világos ráutaló jelzésre, hogy rólok van szó. A tündérszerelem bármelyik tanulmányozója emlékszik arra, hogy milyen gyakran történik említés valamilyen titokzatos kencéről vagy kábítószerrel, amit egy ember szemébe juttatva, azt képessé tesz arra, hogy a tündérek közösségének tagjait lássa, amikor csak találkozik velük.

Az ilyenek alkalmazásának története és eredményei olyan állhatatosan merülnek fel, és a világ oly sok különböző részéből származnak, hogy bizonyosan van valami igazság mögöttük, mint ahogy mindig is van a valójában egyetemes népi hagyományok mögött. Ez idő szerint ilyen felkenése a szemnek egyedül semmi esetre sem nyitja meg egy ember asztrális látását, habár az egész test bizonyos kencével való bedörzsölése nagyban segíti, hogy az asztrális test teljes tudatossággal elhagyhassa a fizikait, olyan tény, aminek a tudása, úgy látszik, túlélte még a középkort is, amint boszorkánysági kísérleteknél nyújtott bizonyíték alapján látható. Azonban a fizikai szembe alkalmazva, nagyon könnyen sarkallhatja érzékenységét arra, hogy fogékonyra tegye bizonyos éteri rezgésekre.

A történet gyakran annak elmesélésével folytatódik, hogy az emberi lény, aki ezt a titokzatos kenőcsöt használta, elárulja kiterjesztett látását valamilyen módon egy tündérnek, az utóbbi belevág vagy szúr szemébe, így megfosztva az embert nemcsak az éteri, hanem a fizikai síkon való látástól is. (Lásd: „A tündérmesék tudomány”, írta E. S. Hartlane, a „Kortárs tudomány” című sorozatban – vagy valójában csaknem bármelyik elterjedtebb tündérmese történetből.) Ha a megszerzett látás asztrális, az ilyen eljárás teljesen hiábavaló, mivel a fizikai szerv semmilyen megsebesítése nem befolyásol asztrális képességet, de amennyiben a kencével létrehozott látás éterikus, a fizikai szem lerombolása az esetek többségében azonnal megkülönbözteti, mivel ilyen a mechanizmus, amellyel működik.

Bárki, aki ilyen látással rendelkezik, amiről beszélünk, képes észlelni az ember éterikus mását, de mivel az közel azonos méretű a fizikaival, alig valószínű, hogy figyelmét felkelti, hacsak nincs részleges védelem alatt transzban, vagy altatásos befolyás alatt. Halál után, ha az teljesen visszahúzódik a sűrű testből, tisztán látható számára, és gyakran látja lebegve újonnan készített sírok felett, amint áthalad egy sírkerten vagy temetőn. Ha spiritiszta

szeánszot látogatna, látná az éteri anyagot, amint a médium oldaláról szivárog, és megfigyelhetné, milyen különféle módokon használják azt az összeköttetésbe lépett lények.

Egy másik tény, ami hamarosan szintén tudomására jut, a színérzékelés kiterjedése. Képessé válik néhány teljesen új szín látására, a legkevésbé sem a színekben foglaltakra emlékeztetve, ahogy azt ma ismerjük, természetesen egészen leírhatatlanul bármilyen kifejezéssel, ami rendelkezésünkre áll. És nemcsak láthatna új tárgyakat, amelyek teljesen ilyen új színek, hanem felfedezhetné azon módosulásokat is, amelyek sok olyan tárgy színében bekövetkeztek, amelyeket egészen jól ismert, aszerint, hogy vajon van-e vagy nincs ilyen új színárnyalatuk a régivel keveredve. Így két színfelület, amelyek a hétköznapi szemnek teljesen összeillőnek tűnnek, gyakran határozottan eltérő árnyalatokat mutatnak az ő élesebb látásának.

Mostanra érintettünk néhány alapvető változást, amelyek beléptek egy ember világába, aki éterikus látás nyert, de nem szabad elfelejteni, hogy az esetek többségében megfelelő változás egyidejűleg bekövetkezik többi érzékében is, úgyhogy hallásra, sőt talán még érzékelésre is jobban képessé válik, mint a körülötte levők. Feltéve, hogy ráadásul ehhez elsajátította az asztrális síkon való látást is, milyen további változások figyelhetők meg? Nos, a változások sokfélék és jelentősek, ténylegesen egy új világ nyílik meg szeme előtt. Tekintsük át csodáit röviden az előbbi sorrendben, és nézzük meg először, hogy milyen eltérések vannak az élettelel tárgyak megjelenésében. Ennél a résznél úgy kezdeném, hogy idézek egy újkeletű, furcsa választ a „The Vahan”-ból:

(Vahana=edény, eszköz, hordozó, szanszkrit kifejezés az ember fizikai és szellemi testeire, a fordító megjegyzése.)

„Könnyen érthető különbség van az éterikus látás és az asztrális látás között, és az utóbbi az, amelyik megfelel a negyedik dimenzióknak.”

„A legegyszerűbb mód a különbség megértésére, ha veszünk egy példát. Ha felváltva, mindkét látással néznél egy emberre, mindkét esetben látnád a kabátja hátán levő gombokat, csak ha éterikus látással néznéd, akkor azokat rajta keresztül látnád, a lábszár felőli részt látnád hozzád legközelebbinek, de ha asztrális látással néznéd, nemcsak így látnád, hanem úgy is, mintha az ember mögött állnál. „

„Ha éterikusan néznél egy fakockát, mindegyik oldalán felirattal, olyan lenne, mintha a kocka üveg lenne, úgyhogy átlátnál rajta, és visszafelé látnád a feliratot a túloldalon, míg a jobb- és baloldalon egyáltalán nem lenne számodra világos, hacsak nem mozdulsz el, mivel oldalvást látod. Ha azonban asztrálisan nézed, minden oldalát egyszerre látod, és mindent a helyes módon, mintha az egész kocka ki lenne terítve előtted, és belsejének minden részecskéjét is látnád, nem a többin keresztül, hanem mindent kiterítve. Nézhetnéd másik irányból is, derékszögekből minden irányban, amit csak ismerünk.”

„Ha egy karóra hátulját nézed éterikusan, látod az összes fogaskerekét rajta keresztül, és a számlapját is azokon át, de megfordítva. Ha asztrálisan nézed, látod a számlapjával helyes irányban felfelé, és a fogaskerekeket külön fekvő helyzetben, de semmi mást felül.”

Itt van mindjárt a lényeg, a változás fő tényezője, az ember mindent teljesen új szempontból lát, teljesen kívülről nézve bármit, amit valaha elképzelt volna. A legcsekélyebb nehézség sem merül fel többé egy csukott könyvben bármelyik oldal elolvasása során, mivel most nem az összes többi, előtte vagy utána levő oldalon keresztül nézi, hanem egyenesen azt nézi, mintha csak az lenne az egyetlen látnivaló oldal. A mélység, ahol egy fém- vagy szénér fekszik, már nem akadály többé látása előtt, mivel most egyáltalán nem néz keresztül a föld közbülső mélységén. Egy fal vastagsága, vagy a közbülső falak száma a megfigyelő és a tárgy között jelentős különbséget okoz az éterikus látás tisztaságában, míg semmilyen különbséget nem okoz az asztrális látás számára, mivel az asztrális síkon nem lépnek a megfigyelő és a tárgy közé. Természetesen ez paradoxnak és lehetetlennek hangzik, és eléggé megmagyaráz-

hatalannak olyan elme számára, amelyiket nem képeztek speciálisan az eszme felfogására, mégis, mindazonáltal tökéletesen igaz.

Ez egyenesen elvezet bennünket a negyedik dimenzió nagyon zavaró kérdésének kel-
lős közepébe – egy olyan kérdés, amelyik a legmélyebb érdeklődést váltja ki -, és amit a ren-
delkezésünkre álló helyen nem tárgyalhatunk ki. Azoknak, akik tanulmányozni óhajtják ezt az
arra érdemes témát, ajánljuk, hogy kezdjék C. H. Hinton „Tudományos romantika”
(„Scientific Romances) vagy Dr. A. T. Schofield „Egy másik világ” („Another World”) című
munkáját, majd következzen az előbbi szerző legnagyobb műve, a „Egy új gondolati korszak”
(„A New Era of Thought”). Hinton nemcsak azt az igényt támasztja, hogy ő maga képes le-
gyen felfogni mentálisan néhány legegyszerűbb negyedik dimenziós alakzatot, hanem azt
állítja, hogy bárki, aki veszi a fáradságot, hogy megvalósítsa iránymutatásait, kitartással ha-
sonlóképpen megszerezheti ezt a mentális megértést. Nem vagyok biztos abban, hogy min-
denki által elérhető az a képesség, amellyel ez megtehető, ahogy ő gondolja, mivel nekem úgy
tűnik, hogy jelentős matematikai tehetséget igényel. Én, mindenesetre, tanúsíthatom, hogy a
tesszarakt, azaz a négydimenziós kocka, amit leír, az valóság, mivel az egy teljesen ismerős
alakzat az asztrális síkon. Ő tökéletesített egy új módszert, a különböző dimenziókat színekkel
reprezentálva, az önkényes írott szimbólumok helyett. Azt állítja, hogy elgondolása nagymér-
tékben leegyszerűsíti a tanulmányozást, mivel az olvasó azonnal képes lesz megkülönböztetni
ránézésre a tesszarakt bármelyik részét vagy vonását. Ennek az új módszernek a fényképmel-
lékletekkel való teljes leírása nyomtatásra kész, azt mondják, és várhatóan egy éven belül
megjelenik, úgyhogy ezt a lebilincselő témát tanulmányozni szándékozók helyesen teszik, ha
megvárják kiadását. Tudom, hogy Madame Blavatsky a negyedik dimenzió elméletére utalva
véleményt fejtett ki, hogy ez csak egy ügyetlen módja az anyag teljes áteresztőképessége el-
méletének állítására, és hogy W. T. Stead ugyanezt a vonalat követte, olvasóinak bemutatva
elgondolás elnevezés alatt. Gondos, gyakran megismételt és részletes vizsgálatok mégis elég-
gé következetesen arra mutatnak, hogy ez a magyarázat nem fedi az összes tény. Ez az
éterikus látás tökéletes ábrázolása, de a további, egészen eltérő ötlet a negyedik dimenzióról,
ahogy Hinton kifejti, az egyedüli, ami valamiféle magyarázatot ad itt lent az asztrális látás
állandóan megfigyelt tényeiről. Tiszteletteljesen megkockáztatom ezért azt a felvetést, hogy
amikor Madame Blavatsky leírta, ő az éterikus látásra gondolt, és nem az asztrálisra, és hogy
a kifejezés ilyen túlzó alkalmazhatósága erre a más és magasabb képességre, amelyekre az
adott pillanatban nem gondolt, fel sem merült benne.

Ennek a rendkívüli és aligha kifejezhető erőnek a birtoklása, tehát, bizonyára a követ-
kezőkben leírtak szerint születik az elmében. Minden szilárd test belsejében minden pont tel-
jesen nyitott a látók tekintete előtt ugyanúgy, mint egy kör belsejében valamennyi pont lát-
ható az ember számára, aki ránéz arra.

De még ez sem minden, amit a képesség birtokosának nyújt. Ő minden tárgynak nem-
csak a belsejét, valamint külsejét látja, hanem asztrális ellentétpárját is. A fizikai anyag min-
den atomjának és molekulájának megvannak a megfelelő asztrális atomjai és molekulái, és az
a tömeg, amelyik ezekből épül fel, világosan látható tisztánlátónknak. Általában bármelyik
tárgy asztrális része kivetít valamennyit a fizikai részen túl, így fémek, kövek és egyéb tár-
gyak asztrális aurával körülvéve láthatók.

Rögtön látható, hogy még a szervesetlen anyag tanulmányozása révén is sokat nyer az,
aki megszerezte ezt a látásmódot. Nemcsak az asztrális részét látja annak a tárgynak, amelyet
szemlél, ami előzőleg teljesen rejtve volt előtte, nemcsak sokkal többet lát annak fizikai alka-
táról, mint eddig, hanem azt, ami korábban látható volt számára, most sokkal tisztábban és
valóságosabban látja. Egy pillanatnyi mérlegelés rámutat, hogy ez az új látás mennyivel job-
ban megközelíti az igazi észlelést, mint a fizikai látás. Például, ha az ember asztrálisan néz
egy üveggöcköt, minden oldala egyenlőnek látszik, amint tudjuk is, hogy egyenlők, míg a

fizikai síkon a hátrább levő oldalt távlatilag látja, azaz, kisebbnek látszik, mint a közelebbi oldal, természetesen ez merő illúzió, ami fizikai korlátjainak tudható be.

Ha eljutunk további lehetőségeinek megfontolásáig, amit az élő tárgyak megfigyelése kínál, akkor még világosabban fogjuk látni az asztrális látás előnyeit. Bemutatja növények és állatok auráját, az utóbbi esetben vágyaikat és érzéseiket, bármilyen gondolatuk legyen is, azok nyíltan megmutatkoznak szeme előtt.

Emberi lényekkel foglalkozva felértékelődik ez a képesség, mivel gyakran lesz képes sokkal hatékonyabban segíteni nekik, ha az így kapott információ vezérli.

Képes lesz látni az aurát, egészen az asztrális testig, és habár az ember magasabb részei még rejtettek tekintete előtt, mindazonáltal lehetségesnek érzi majd, hogy alapos megfigyeléssel sokat tanuljon a magasabb részekről is elérhetősege keretein belül. Az éterikus hasonmás vizsgálatának lehetősége jelentős előnyt nyújt számára, hogy behatárolja és meghatározza az idegrendszer hiányosságait vagy betegségeit, míg az asztrális test megjelenéséből ismerni fogja az előtte álló ember érzelmeit, szenvedélyeit, vágyait és hajlamait, sőt még sokat annak az embernek a gondolataiból is.

Ha ránéz egy személyre, az asztrális aura foszforeszkáló kódéval körülvéve fogja látni őt, ragyogó színek minden fajtájának felvillanásával, a színárnyalat és ragyogás állandó változásával, ahogy a személy gondolatai és érzései változnak. Látni fogja ezt az aurát elárasztva a tiszta ragaszkodás szép rózsaszín színével, az odaadás érzésének gazdag kékjével, az önzés kemény, sötét barna színével, a düh mélyvörösével, az érzékiség rettenetes ragyogó pirosával, a félelem haragos szürkéjével, a gyűlölet és rosszindulat fekete felhőivel, vagy százféle más jelentés bármelyikével, amelyekben olyan könnyen olvashat a gyakorlott tekintet, és így a valódi érzelmeket bármilyen dologban lehetetlenség leplezni előle.

Az aurának ezek a váltakozó jelei magukban véve nagyon komoly érdeklődést kiváltó tanulmány részei, itt azonban nincs elegendő helyem részletesen foglalkozni ezzel. Sokkal teljesebb beszámoló található az e témában írt munkámban, a „Látható és láthatatlan ember” (Man Visible and Invisible) című könyvben, számos színes ábrával.

Az asztrális aura a látó számára nemcsak az adott pillanatban áthaladó érzélem átmeneti eredményét mutatja meg, hanem színeinek elrendezése és aránya egy viszonylagos nyugalmi állapotban jelzi tulajdonosának általános állapotát és jellemét. Mivel az asztrális test kifejezése annak, amennyi az emberből azon a síkon megnyilvánulhat, úgyhogy abból, ami abban látható, sokkal többre lehet következtetni meglehetősen bizonyossággal a magasabb síkokhoz tartozókra nézve is.

Ebben a jellem-megítélésben tisztánlátónkat nagymértékben segíti az illető személy gondolkozása, ahogy az asztrális síkon kifejeződik, következésképp látókörébe kerül. A gondolat igazi otthona a mentális síkon van, és minden gondolat először ott nyilvánul meg, mint az elme-test rezgése. Ha azonban az egy önző gondolat, vagy érzélemmel vagy vággyal kapcsolódott össze valamilyen módon, akkor azonnal leszáll az asztrális síkra, és asztrális anyagú, látható formává válik.

Az emberek nagy többségének esetében csaknem minden gondolat ezen kategóriák egyike vagy másik alá esik, így gyakorlatilag személyiségük egésze világos egy baráti asztrális látás előtt, mivel asztrális testeik és gondolatformáik szüntelenül sugároznak belőlük, mint egy nyitott könyv, amelybe jellemvonásaik vannak írva oly nagy részben, hogy aki átfutna rajta, elolvashatná. Bárki, aki ötletet szeretne meríteni, hogyan mutatkoznak meg a gondolatformák a tisztánlátó látása előtt, bizonyos mértékig kielégíthetik igényüket, ha tanulmányozzák azokat az illusztrációkat, amelyek Besant e témában írt értékes cikkének mellékletei a Lucifer 1896. szeptemberi számában.

Láttunk valamit tehát azokból a változásokból, amelyek mind az élő, mind az élettelen tárgyak megjelenésében tapasztalhatók, ha teljes tisztánlátás birtokában levő személy szemlélte azokat, már ami az asztrális síkot illeti, tekintsük most át, milyen teljesen új tárgyakkal fog

találkozni. Minden irányban sokkal nagyobb teljességgel válik tudatossá a természetben, de figyelmét főleg ennek az új világnak az élő lakói vonzzák majd. A rendelkezésünkre álló helyen nem kísérelhetünk meg részletes beszámolót adni róluk, erre nézve utalunk az olvasónak a Teozófiai Kézikönyv V. számára

(No. V. of the Theosophical Manuals). Ehelyütt nem tehetünk többet, mint éppen csak felsorolunk néhány osztályt az asztrális lakók hatalmas seregéből.

Hatással lesz a látóra az elementális lényegű szüntelen áradat változatos formavilága, amely örökké körülötte kavargó, gyakran fenyegetően, mégis, az akarat határozott erőfeszítésére mindig visszavonulva. Csodálkozik majd lények óriási hadseregén, akiket ideiglenesen hívtak elő ebből az óceánból különálló létezésre emberi gondolatok és óhajok, legyenek akár jók, akár gonoszak. Megfigyeli majd a természetszellemek sokféle törzsét munka vagy játék közben, néha képes lesz tanulmányozni egyre növekvő gyönyörűséggel a Dévák ragyogó birodalmának néhány alacsonyabb rendje egyszerű fejlődését, ami hozzávetőlegesen megfelel a keresztény terminológia angyali seregének.

Talán még ennél is jobban izgatják majd az asztrális világ emberi lakói, akiket két nagy osztályra osztva talál majd; azokat, akiket élőknek nevezünk, és azokat a többieket, akik határozottan még élőbbek, de akiket mi olyan ostobán halottaknak nevezünk tévesen. Az előbbiek között talál itt-ott éber és teljesen tudatos lényt, talán, hogy neki üzenetet hozzon, alaposan vizsgáztatva őt, hogy milyen haladást ért el, míg ezeknek a szomszédoknak nagy része, fizikai testétől távol lévén alvás alatt, tétlenül sodródik saját töprengésébe burkolózva, gyakorlatilag öntudatlanul afelől, ami körülötte zajlik.

A nemrég meghaltak nagy seregében a tudatosság és az intelligencia, valamint a jellem minden árnyalatának valamennyi fokozatával találkozni fog, mivel a halál – ami korlátozott látásunknak olyan abszolút változásnak tűnik – valójában semmit sem változtat magán, az emberen. Halálát követő napon pontosan ugyanaz az ember, aki előző nap volt, ugyanaz habitusa, ugyanazokkal a minőségekkel, ugyanazon erényekkel és bűnökkel, kivéve, hogy ledobta fizikai testét, de annak elvesztése semmi esetre sem teszi más emberré, mint egy felöltő levetése. Így a halottak között a tanulmányozó talál majd intelligens és korlátolt embert, szívélyest és mogorvát, komolyat és komolytalant, szellemi- és érzelmi beállítottságút, ép-púgy, mint az élők között.

Mivel nemcsak látja a halottakat, hanem beszélhet is velük, aminek ők gyakran vehetik hasznát, adhat nekik tájékoztatást, iránymutatást, ami a felbecsülhetetlen értékű számukra. Sokuk igen meglepődött és zavarodott, gyakran heveny elesettségekben, mivel a következő világ egyáltalán nem hasonlít a gyermek legendákra, amiket a nyugati népszerű vallás kínál számukra ebben a tapasztalaton túli fontos témában, ezért az az ember, aki érti ezt az új világot, és meg tud magyarázni dolgokat, az határozottan barát a szükségben.

Az az ember, aki teljes mértékben bírja ezt a képességet, sokféle módon lehet élők és holtak segítségére, azonban a témának erről az oldaláról már írtam a „Láthatatlan segítők” („Invisible Helpers”) című kis könyvemben. Asztrális lényeken túlmenően a tanulmányozó látni fog asztrális alakzatokat, árnyakat és vázakat a hanyatlás minden stádiumában, de ezeket csak megemlíteni szükséges, mivel az olvasó talál további beszámolót harmadik („Halál – és utána?”) és ötödik („Az asztrális sík”) című kézikönyvünkben.

Egy másik csodálatos eredmény, amit az asztrális tisztánlátás teljes élvezete az ember elé tár, hogy többé már nincs megszakítás a tudatosságban. Ha éjjel lefekszik, elhagyja fizikai testét, hogy az pihenjen, amire szüksége van, mialatt ő a sokkal kényelmesebb asztrális hordozóban megy a dolgára. Reggel visszatér, újra belép fizikai testébe, anélkül, hogy elveszítené tudatosságát vagy emlékezetét a két állapot között, így képes élni, mondhatni, kettős életet, ami mégis egy, és hasznossá teheti magát az egész idő alatt, ahelyett, hogy létezésének egy-harmadát elveszítené, üres tudatlanságban.

Egy másik különös erő, amelynek birtokában találhatja magát (ami feletti teljes irányítás inkább a még magasabb dévacsáni képességhez tartozik), a legparányibb fizikai és asztrális részecske bármilyen kívánt méretre való nagyításának képessége, mint egy mikroszkóp, habár valaha gyártott vagy valószínűleg gyártandó mikroszkóp soha nem rendelkezik ennek a pszichikai erőnek ezredrészével sem. Ennek segítségével a tudomány által feltételezett elméleti molekula és atom látható és élő valósággá válnak az okkult tanulmányozó számára, és ennek a pontosabb vizsgálatnak az alapján szerkezetükben sokkal összetettebbnek fogja látni, mint amilyenek a tudós ismerte meg azokat. Ez lehetővé teszi számára, hogy a legszorosabb figyelemmel és legélénkebb érdeklődéssel kövesse az elektromos, magnetikus és más éterikus működés minden fajtáját, és amikor néhány szakértő ezekben a tudományágakban képes lesz kifejleszteni azt az erőt, amely által ezek a dolgok láthatók, amelyekről oly felszínesen írnak, néhány nagyon csodálatraméltó és gyönyörűséges felfedezés várható.

Ez a keleti könyvekben leírt sziddhik vagy erők egyike, amelyik növekszik abban az emberben, aki a szellemi fejlődésnek szenteli magát, habár az elnevezés, amely alatt ott említik, nem ismerhető fel azonnal. Ez így szól: „az önmagát akaratlagosan nagygyá vagy kicsivé tevő erő”, és ennek a különösnek tűnő, aényt kifordító leírásnak az oka, hogy valójában pontosan a módszerre utalnak ezek az ősi könyvek, amellyel ezt a tettet végrehajtják. Egy felfoghatatlan kicsinységű ideiglenes látási mechanizmus használata révén látható olyan tisztán a végtelen kis dolgok világa, és ugyanilyen módon (vagy inkább az ellenkező módon) a mechanizmus ideiglenesen hatalmas méretűvé növekedését alkalmazva válik lehetővé az ember látáskiterjedésének növelése fizikai értelemben is, reméljük, morálban messze bármin túl, amit a tudomány valaha is ember számára lehetségesnek álmodott. Úgyhogy a méretváltozás valójában a tanulmányozó tudatosságának hordozójában van és nem bármiben önmagán kívül, és a régi keleti könyv végül is még precízebben utal erre, mint mi.

Pszichometria és második látás (u.a. mint tisztánlátás – a ford.) a mennyekben szintén azon képességek közé tartozik, amelyek barátunk hatalmába kerülhetnek, ezekkel azonban odailőbben foglalkozunk majd egy későbbi cím alatt, mivel csaknem valamennyi megnyilvánulásuk, amelyeket magukban foglalnak, tisztánlátás térben vagy időben.

Eddig jeleztem, habár nyers vázlatokban, amit egy gyakorlott tanulmányozó, aki teljes asztrális látás birtokában van, lát majd egy rendkívülien tágabb világban, ahová látása bevezette, de nem árultam el semmit mentális szemléletében bekövetkező elképesztő változásról, ami a lélek kísérleti bizonyossággal megtapasztalt létezéséből, halált követő túlélésből, a karma törvényének működéséből és más, egyaránt nagyjelentőségű dologból következik. A különbséget, ami még a legmélyebb értelmi meggyőződés és a közvetlen személyes tapasztalat pontos ismerete között van, érezni kell ahhoz, hogy megbecsüljük.

III. FEJEZET EGYSZERŰ TISZTÁNLÁTÁS: RÉSZLEGES

A gyakorlatlan tisztánlátó tapasztalatai – és ne felejtsük el, hogy ebbe az osztályba sorolható az összes európai tisztánlátó, nagyon kevés kivételtől eltekintve – általában alatta maradnak annak, különféle módon annak, amit megkíséreltem bemutatni, fokozatban, változatban, állandóságban, de mindenekelőtt pontosságban.

Néha, például, állandó egy ember tisztánlátása, de nagyon részleges, és a megfigyelhető jelenségeknek talán csak egy vagy két osztályára terjed ki, és a magasabb látás valamelyik elszigetelt töredékére nyer csak betekintést, nyilvánvalóan más látási erők birtoklása nélkül, amelyeknek egyébként kísérniük kellene, sőt megelőzniük annak a töredéknek a látását. Például legkedvesebb barátaim egyike egész életében rendelkezett az atomi éter és az atomi asztrális anyag látásának valamint szerkezetük felismerésének képességével, sötétben és világosan egyaránt, mint minden másan áthatolóval, mégis, csak ritkán látott lényeket, akiknek teste sokkal nyilvánvalóbb módon alacsonyabb éterikus és sűrűbb asztrális anyagból állnak, mindenesetre kétségtelenül nem volt képes állandóan látni azokat. Egyszerűen, ennek a különleges képességnek van birtokában, anélkül, hogy nyilvánvaló okát lehetne találni, vagy bármi mással való összefüggést lehetne felismerni, és azon túl, hogy ezeknek az atomi síkoknak és elrendeződéseiknek bemutatása bebizonyosodik előtte, nehéz megítélni, hogy ebből milyen különleges haszna származik jelenleg. Mégis, a helyzet az, hogy eljövendő nagyobb dolgok, további, még fejlődésre váró erők komoly előjele.

Sok hasonló eset van, hasonló, úgy gondolom, nem ennek a különleges látásformának a birtoklásában (ami tapasztalataim szerint egyedi), hanem abban, ami bemutatja az asztrális és az éterikus síkok teljes és tiszta látása valamely kis részének fejlődését. Ugyanakkor tízből kilenc esetben az ilyen részleges tisztánlátás nélkülözi a pontosságot, azaz sok bizonytalan benyomás és következtetés adódik, a gyakorlott ember félreérthetetlen értelmezése és bizonyossága helyett. Sok ilyen példát lehet találni, elsősorban azok között, akik úgy hirdetik magukról, mint „felmérési és foglalkozási tisztánlátás”.

Ismét mások átmenetileg tisztánlátók bizonyos különleges körülmények hatása alatt. Különböző alosztályok vannak ezek között, néhányan képesek újra előállítani akaratlagosan a tisztánlátást, ismét kialakítva ugyanazon feltételeket, míg másoknál ez szórványosan jelentkezik, anélkül, hogy körülményeikkel való összefüggés lenne megfigyelhető, megint másoknál egyszer vagy kétszer mutatkozik meg az erő életük folyamán.

Ezek első alosztályába tartoznak azok, akik csak hipnotikus transzban tisztánlátók, akik transzállapoton kívül képtelenek bármilyen szokatlan dolog látására vagy hallására. Ők néha a tudás nagy magasságait érhetik el, és rendkívül pontosak jelzéseikben, de rendszerint, ha szokásos képzési tanfolyamon esnek át, bizonyos okokból képtelenek a földi élet ólomsúlyától segítség nélkül megszabadulni.

Ugyanebbe az osztályba sorolhatjuk azokat - a főleg keleti – embereket, akik csak bizonyos kábítószeres befolyása vagy bizonyos szertartások bemutatása alatt nyernek valamilyen ideiglenes látást. A szertartást végző ismétlés által hipnotizálja saját magát, és ilyen állapotban bizonyos mértékig tisztánlátó lesz, gyakrabban azonban egyszerűen passzív állapotba fokozza le magát, amelyben más lények megszállhatják, és rajta keresztül beszélhetnek. Néha szertartásaival egyáltalán nem saját magát szándékozik befolyásolni, hanem valamely asztrális lényt segítségül hívni, aki megadja neki a kért információt, de ez mágia esete, és nem tisztánlátás. Mind a kábítószeres, mind a szertartások nyomatékosan kerülendők, ha valaki a magasabb oldal felől szeretné megközelíteni a tisztánlátást, és ha azt saját haladására vagy a többiek segítésére kívánja használni. A közép-afrikai kuruzslók vagy ördögűzők és néhány tatár sámán ennek a típusnak jó példái.

Azok, akiknél bizonyos mértékű tisztánlátási erő csak esetenként mutatkozik, és nincs összefüggésben saját óhajukkal, gyakran hisztérikus és rendkívül ideges személyek, akiknél a képesség jelentős mértékben betegség tünete. Megjelenése azt mutatta, hogy a fizikai hordozó oly mértékig legyengült, hogy már nem gördített akadályt bizonyos kis mennyiségű éterikus vagy asztrális látás útjába. Ennek az osztálynak végletes példája az az ember, aki delírium tremens állapotáig issza le magát, és annak a kegyetlen betegségnek a pusztítása által előidézett teljes fizikai rom és tisztátalan pszichikai ingerlés állapotában képes látni egy ideig néhány undorító elementált és lényt, akiket maga köré vonzott lealacsonyodott és állati élvezete hosszú folyamán.

Vannak természetesen más esetek is, amikor a látás képessége megmutatkozik, majd eltűnik anélkül, hogy nyilvánvaló jele lenne a fizikai egészség mibenlétének, de valószínűleg úgy tűnik, hogy még ilyen esetekben is, ha elég tüzetesen megfigyeljük őket, észrevehető lenne valamilyen változás az éterikus hasonmás állapotában.

Azok, akik egész életük során egyetlen pillanatnyi tisztánlátásról számolhatnak be, kimerítően egyáltalán nem taglalható csoportot képeznek a hozzájáruló körülmények széles változata miatt. Sokan vannak közöttük, akikhez a tapasztalás életük valamely magasztos pillanatában érkezett, amikor belátható, hogy bizonyára a képességnek egy átmeneti kitöréséről van szó, ami kellőképpen megindokolja.

Másik alosztályuknál egy magában álló eset egy jelenés látása, leggyakrabban baráté vagy rokoné a halál pillanatában. Két lehetőség közül választhatunk ekkor, mindegyikben a haldokló erős kívánsága a kényszerítő erő. Ez az erő lehetővé teszi számára, hogy materializáljon (anyagiasítson) magának egy pillanatra, ez esetben természetesen nem szükséges tisztánlátás, de valószínűbb, hogy hipnotikusan működhetett ez az erő az észlelő felett, és momentán lefokozta fizikai, és gerjesztette magasabb érzékenységét. Mindkét esetben a látás végszükség teremtménye, és nem ismétlődik meg, egyszerűen, mivel a szükséges feltételek sem ismétlődnek.

Maradnak még a megoldhatatlan maradvány esetek, amelyek során kétségtelen tisztánlátás gyakorlatának magában álló példája merül fel, jóllehet az alkalom teljesen jelentéktelennek és lényegtelennek tűnik számunkra. Ezekről csak vázlatos feltevéseink lehetnek, a vezérlő körülmények biztosan nem a fizikai síkon vannak, és mindenegyedű eset külön vizsgálata lenne szükséges, mielőtt bizonyossággal beszélhetnénk a kiváltó okokról. Néhány ilyen esetben, ahogy látszott, egy asztrális lény igyekezett azon, hogy valamilyen közlést tegyen, és csak valamilyen kevésbé fontos részletet volt képes tudatni a témában, aminek hasznos és jelentős része, azt kell mondanunk, hogy nem jutott át az alany tudatába. A tisztánlátás jelenségének vizsgálata során mindezen változatos típusokkal és sok mással is találkozhatunk, és a puszta hallucinációk bizonyos mennyisége is csaknem biztosan megjelenik, és nekünk ki kell gondosan gyomlálnunk a példák listájáról. Egy ilyen téma tanulmányozójának kifogyhatatlan türelemre és kitartásra van szüksége, de ha elég hosszan folytatja, kezdi elmosódottan látni a rendet a káosz mögött, és fokozatosan fogalmat alkot a nagyszerű törvényekről, amelynek hatása alatt az egész fejlődés végbemegy. Nagymértékben segít törekvéseiben, ha elfogadja a sorrendet, amit az imént követtünk, azaz ha először veszi a fáradságot, és megismerkedik a valódi tényekkel olyan alaposan, amennyire csak lehetséges, ami a síkokat illeti, amivel a normál tisztánlátás foglalkozik. Ha megtanulja, valójában mi is látható asztrális és éterikus látással, és melyek azok vonatkozó korlátjai, akkor azt lehet mondani, hogy lesz mintája, amivel mérni tudja az általa megfigyelt eseteket. Mivel a részleges látás minden példájának szükségszerűen bele kell illenie az egésznek valamelyik rekeszébe, ha az egész vázlatnak a körvonala a fejében van, akkor egy kis gyakorlattal viszonylag könnyűnek fogja találni a példák osztályozását, amellyel való foglalkozáshoz folyamodott.

Ez ideig még nem szóltunk a tisztánlátás még csodálatosabb lehetőségeiről a mentális síkon, valójában nem is szükséges, hogy sokat beszéljünk róla, mivel rendkívül valószínűtlen,

hogy a vizsgálódó valaha is találkozik ennek bármely példájával, kivéve az okkultizmus legmagasabb iskoláinak egyikében szakszerűen képzett tanulók némelyikét. Számukra feltárul egy másik új világ, messze hatalmasabb, mint az összes mögötte levő, egy világ, amelyben minden, amit legdicsőségesebbnek és legragyogóbbnak el tudunk képzelni, csak merő közhely. Némi beszámoló csodálatos lehetőségeiről, leírhatatlan gyönyöréről, nagyszerű tanulási és munkálkodási alkalmairól a hatodik Teozófiai kézikönyvben megvan, a tanulmányozó tájékozódhat.

Mindaz, amit ez a lehetőség nyújt – legalábbis abból, amit a tanítvány képes magába fogadni – a gyakorlott tanulmányozó által érhető el, a gyakorlatlan számára ennek megérintése alig több pusztán lehetőségnél. Hipnotikus transzban megtehető, de előfordulása rendkívül ritka, mivel csaknem emberfeletti képességeket igényel, emelkedett szellemi törekvés és a gondolat és szándék tökéletes tisztasága útján mind az alany mind a hipnotizőr részéről.

Egy ilyen tisztánlátási típushoz, és még tökéletesebben ahhoz, amelyik az ezt követező síkhoz tartozik, ésszerűbben alkalmazható a szellemi látás kifejezés, és mivel az égi világ, amelyre szemeink kinyílnak, körülöttünk terül el itt és most, ide illően kellett utalást tennünk az egyszerű tisztánlátás fejezete alatt. Azonban ismét szükséges utalni arra, amikor a térbeli tisztánlátással foglalkozunk, amire most térünk rá.

IV. FEJEZET TISZTÁNLTÁS TÉRBEN: TUDATOS

Úgy határoztuk meg a fenti fogalmat, mint események vagy helyszínek látását térben, amelyek a látnoktól távol vannak, és túl messze a szokásos megfigyelés számára. Ennek példái olyan számosak és olyan különfélék, hogy kívánatos megkísérelnünk valamivel részletesebb osztályozásukat. Nem nagyon számít, hogy milyen speciális rendszert fogadunk el, ameddig az elég átfogó ahhoz, hogy valamennyi esetünket magába foglalja. Talán megfelelő lenne a térbeli tudatos és akaratlan tisztánlátás tág felosztásaira bontani, egy közbenső osztállyal, amit félig tudatosnak lehetne leírni, és ami egy érdekes cím, de ezt később fejtem ki.

Mint az előbbieken, annak elmondásával kezdem, hogy mi lehetséges a teljesen gyakorlott látnok számára ennek a vonalnak a mentén, és igyekszem megmagyarázni, hogyan működik képessége, és milyen határok között tevékenykedik. Ezt követően jobb helyzetbe kerülünk ahhoz, hogy megpróbáljuk megérteni a részleges és gyakorlatlan látás sokféle esetét. Vitassuk meg először is, tehát, a tudatos tisztánlátás fogalmát!

Az előzőkben elmondottakból nyilvánvaló, hogy az asztrális látás ereje által, ha valaki teljességében birtokolja, gyakorlatilag bármit képes látni ezen a világon, amit látni kíván. A legtitkosabb helyek felnyílnak tekintete előtt, közbejött akadályok nem léteznek előtte a nézőpontjában bekövetkezett változás következtében, tehát, ha az asztrális testben való mozgás képességét megkapja, gond nélkül elmehet bárhová, és láthat bármit, a bolygó korlátai között. Valójában ez nagymértékben lehetséges számára, sőt, asztrális testének megmozdítása egyáltalán nem szükséges, ahogy most látni fogjuk.

Tekintsük át kissé közelebről, azokat a módszereket, amelyek által ez a fizikai feletti látás használható arra, hogy távol történő eseményeket megfigyeljen. Ha, például, egy ember itt, Angliában, a legkisebb részleteiben lát valamit, ami ugyanabban a pillanatban Indiában vagy Amerikában történik.

Egy nagyon elmés feltevés kínálkozik a jelenség megindoklására. Felvetődik, hogy minden tárgy állandóan bocsát ki sugarakat minden irányban, bizonyos fokig a fénysugarhoz hasonlókat, habár végtelenül finomabbakat, és a tisztánlátás nem más, mint olyan erő, amely ezen finomabb sugárzás révén képes látni. A távolság ilyen esetben nem akadály a látás előtt, minden közbeeső tárgy áthatolható ezen sugarak által, amelyek egymás után képesek áthatolni rajtuk, minden irányban, végtelen távolságban, bonyodalom nélkül, pontosan úgy, ahogy a normál fény halad.

Habár nem pontosan így működik a tisztánlátás, mindazonáltal eléggé valószerű az esetek többségében. Minden tárgy kétségkívül bocsát ki sugarakat minden irányban, és pontosan ezen a módon látszanak kialakulni, habár magasabb síkon, az akasha feljegyzések. Róluk a következő fejezetcím alatt kell valamennyit mondanunk, pillanatnyilag csak megemlítjük. A pszichometria jelenségei szintén függnék ezektől a sugaraktól, ahogy majd most megmagyarázzuk.

Vannak azonban bizonyos gyakorlati nehézségek ezen éterikus sugarak (mert természetesen azok) mint olyan közeg használata során, amelynek segítségével az ember láthat valamit abból, ami távol történik. A közbenső tárgyak nem teljesen átlátszók, és minthogy a cselekvők a helyszínen, amit a kísérletező megfigyelni igyekszik, legalább ugyanolyan átlátszók, nyilvánvalóan egészen komoly zavar keletkezhet.

Az újabb dimenzió, ami előbukkanhat, ha a kísérletező asztrális sugarakat érzékel éterikus helyett, elháríthat bizonyos nehézségeket, másrészt viszont beemeli annak saját, új komplikációit, úgyhogy gyakorlati okokból, a tisztánlátás megértésére teendő törekvés során elvethetjük elménkből ezt a sugarakkal kapcsolatos hipotézist, és a távolbalátás módszereihez fordulhatunk, amelyek ténylegesen a tanulmányozó rendelkezésére állnak. Tehát öt módszer

van, amelyből négy valóban a tisztánlátás különböző változata, míg az ötödik egyáltalán nem illik helyesen azon cím alá, hanem a mágia felségterületéhez tartozik. Vegyük először ez utolsót, és távolítsuk el utunkból.

1. Természetszellem segítségével – ez a módszer nem feltétlenül foglal magában bármilyen pszichikai képességet a kísérletező részéről, csak azt kell tudnia, hogyan bírja rá az asztrális világ valamelyik lakóját arra, hogy vállalja a nyomozást helyette. Ezt hívással vagy idézéssel teheti, azaz a kísérletező meggyőzheti asztrális segítőtársát imák vagy felajánlások formájában arról, hogy megadja neki, amit kíván, vagy kikényszerítheti segítségét erősen fejlett akarata elszánt edzésével.

Ezt a módszert nagy részben Keleten gyakorolják (ahol az alkalmazott lény szokásosan egy természetszellem) és a régi Atlantison, ahol „a sötét arc urai” a mesterséges elementálok rendkívül specializált és furcsa, különösen dühödtt változatát használták fel e célra. Lehet néha információt szerezni ilyenfajta módon napjaink spiritiszta szeánszain, de ez esetben az alkalmazott hírnök valószínűbben egy nemrég elhunyt emberi lény, aki többé-kevésbé szabadon működik az asztrális síkon, habár még itt is előfordul néha, hogy az egy lekötelező természetszellem, aki abban tetszeleg, hogy valakinek az elhunyt rokona. Mindezenetre, ahogy állítottam, ez egyáltalán nem tisztánlátási módszer, hanem mágikus, és ez csak azért került itt említésre, nehogy az olvasó összezavarodjon abban a törekvésében, hogy a következő címek valamelyike alatt osztályozzon ilyen alkalmazási eseteket.

2. Asztrális áram segítségével – ezt a kifejezést gyakran és tágan alkalmazza a teozófiai irodalom némelyike a jelenségek egyik jelentékeny válfajának lefedésére, többek között arra, amit meg szeretnék magyarázni. Amit a tanulmányozó tesz, aki elfogadja ezt a módszert, nem annyira egy áramlat mozgásba hozása az asztrális anyagban, mint egyfajta ideiglenes telefon felszerelése rajta keresztül.

Itt lehetetlen kimerítő előadást tartani az asztrális fizikáról, mégha meg is van leírásához a szükséges tudás, nem kell mást tennem, mint elmondani, hogy lehetséges létrehozni az asztrális anyagban egy meghatározott összekötő vonalat, ami úgy működik, mint egy távíró-vezeték rezgések továbbítására, aminek segítségével minden látható, ami a másik végén történik. Értsük meg, egy ilyen vonalat nem egy közvetlen kivetítéssel hozunk létre az asztrális anyag terén át, hanem az anyag részecskéinek vonalán (sőt, meglehetősen sok vonalán), képessé téve azokat, hogy az igényelt jellegű rezgések számára vezetővé alakuljanak.

Ez az előzetes cselekedet kétféle módon hajtható végre: vagy energiaátvitellel részecskéről részecskére, amíg a vonal kialakul, vagy egy magasabb síkról való kényszerítő erő alkalmazásával, ami képes ezt megtenni egyidejűleg az egész vonalon. Természetesen, ez utóbbi módszer sokkal nagyobb mérvű fejlődést tételez fel, mivel magában foglalja annak a lényegesen magasabb szintű kényszerítő erőnek (és a használatára való képességének) ismeretét, úgyhogy aki ilyen módon képes létrehozni vonalát, az nem igényel a maga számára egyáltalán ilyen vonalat, mivel sokkal többet képes látni könnyen és teljes mértékben egy másfajta, magasabb képesség útján.

Még az egyszerű és tisztán asztrális műveletet is nehéz leírni, habár könnyű véghezvinni. Azt lehet mondani, hogy az ember valami olyasmiben vesz részt, mint az acélrúd mágnesessé tétele, mivel abból áll, amire a polarizáció (sarkítás) kifejezést alkalmazhatnánk, az emberi akaraterő törekvése által, asztrális atomok bizonyos számú párhuzamos vonalának segítségével elérni a műveletet végzőtől a megfigyelni kívánt helyszínt. Az így hatás alá vont valamennyi atom egy időre tengelyével mereven párhuzamos viszonyban marad egymással, úgyhogy egyfajta ideiglenes csövet képeznek, amelynek mentén a tisztánlátó láthat. Ennek a módszernek a hátránya, hogy a távíró vonal szétzilálódhat, sőt egy eléggé erős asztrális áram, ami történetesen keresztezi, lerombolhatja ösvényét, de ha az eredeti akaraterő kellően határozott, ennek eshetősége csak ritkán merülhet fel.

Egy távoli helyszín ezen „asztrális áram” által szerzett látása sok tekintetben hasonló ahhoz, amit teleszkópon keresztül lehet látni. Emberi alakok gyakran nagyon kicsinek tűnnek, mint egy távoli színpadon, de kicsinyített méretük ellenére olyan tisztán láthatók, mintha közel lennének. Ezáltal néha hallhatók az elmondott, láthatók a megtett dolgok, mivel azonban az esetek nagy többségében ez nem történik meg, inkább úgy kell tekintenünk, mint egy pótlólagos erő megnyilvánulását, és nem, mint a látás képességének szükségszerű következményét.

Megfigyelhető, hogy rendszerint ez esetben a látók egyáltalán nem hagyja el fizikai testét, nincs szó sem asztrális testének, sem az ő bármelyik részének kivetéséről afelé, amire látása irányul, egyszerűen készít magának egy ideiglenes asztrális teleszkópot. Következésképp, bizonyos mértékig fizikai erőit használja, miközben a távoli helyszínt vizsgálja, például hangja rendszerint irányítása alatt áll, így el tudja mondani, mit lát megfigyelésének művelete alatt. Az embernek ez a tudatossága valójában a vonalnak még ezen a végén tisztán megvan. Ennek a ténynek azonban korlátjai és előnyei is vannak, és ezek nagy részben emlékeztetnek a teleszkópot a fizikai síkon alkalmazó ember korlátjaira. A kísérletezőnek, például, nincs lehetősége, hogy ezt a nézési pontot kitolja, azaz egy bizonyos látása van, ami nem tágítható vagy változtatható, színterén bizonyos irányból néz, és nem fordulhat hirtelen körbe, hogy megnézzze, hogyan látszik a másik oldalról. Ha van elegendő pszichikai tartalékenergiája, mindent összevetve, eldobhatja teleszkópját, amit használ, és gyárthat magának egy teljesen újat, amelyik másképp közelíti meg tárgyat, de valószínűleg nem ez az elfogadott gyakorlat.

Azonban azt lehetne mondani, hogy a pusztán ténynek, hogy asztrális látást használ, lehetővé kellene tennie számára, hogy minden oldalról egyszerre lássa tárgyát. Így lenne, ha ezt a látást a megszokott módon használná egy tárgy esetében, ami meglehetősen közel van hozzá, asztrális elérhetőségen belül, de száz vagy ezer mérföldek esetében egészen más a helyzet. Az asztrális látás megadja nekünk egy további dimenzió előnyét, de még egy olyan dolog is felmerül, mint a pozíció (elhelyezkedés) abban a dimenzióban, és ez természetesen egy lehetséges tényező, ami behatárolja síkja erőinek használatát. A mi szokásos háromdimenziós látásunk arra képesít bennünket, hogy egy kétdimenziós idom belsejének minden pontját egyszerre lássuk, mint például egy négyzetet, hogy ezt megtehessük, annak ésszerű távolságban kell lennie szemünktől, pusztán egy további dimenzió hasznára van egy embernek Londonban, de minden igyekezete ellenére kevésbé használ, ha a négyzet, amit vizsgál, Calcuttában van.

Ha az asztrális látás azáltal szenved akadályt, hogy gyakorlatilag egy cső mentén terelődik, akkor nagymértékben korlátozott, ahogy a fizikai látás is lenne hasonló körülmények között, habár tökéletes birtoklása esetén még abban a távolságban is meg fogja mutatni az aurákat, ezért az emberek minden érzelme és a legtöbb gondolata megfigyelés alá eshet.

Sok ember van, aki számára a tisztánlátásnak ezt a típusát megkönnyíti, ha kéznél van valamilyen fizikai tárgy, amit asztrális csöve kiinduló pontjaként használhat, egy alkalmas fókusz akarateréje számára. Egy kristálygömb a legáltalánosabb és leghatékonyabb fókusz, azzal a további előnnyel, hogy olyan belső tulajdonságokkal bír, amelyek pszichikai képességet serkentenek, de más tárgyakat is használnak, amelyekre még szükséges majd utalnunk részletesebben, ha a félig tudatos tisztánlátást tekintjük át.

A tisztánlátás asztrális áram formájával kapcsolatban csakúgy, mint a többinél, azt tapasztalhatjuk, hogy vannak médiumok, akik csak hipnotikus befolyásoltság alatt képesek használni azt. Ez esetben az a különös, hogy két változat figyelhető meg; az egyikben az így felszabadult ember számára lehetővé válik, hogy teleszkópot készítsen saját maga számára, a másik esetben a hipnotizőr saját maga készít teleszkópot, és az alany számára egyszerűen csak a rajta keresztül történő látás válik lehetővé. Ez utóbbi esetben nyilvánvaló, hogy az alany nem rendelkezik elegendő akaraterővel, hogy csövet alakítson ki magának, és a működtető, aki ugyan rendelkezik a szükséges akaraterővel, az nem tisztánlátó, vagy nem képes látni saját csövén keresztül anélkül, hogy segítséget igényelne.

Esetenként, habár ritkán, a kialakított cső rendelkezik a teleszkóp egy másik tulajdonságával is, hogy megnagyítja a tárgyakat, amelyekre irányul, mindaddig, amíg életnagyságúaknak nem látszanak. Természetesen, a tárgyak mindig bizonyos mértékig nagyítandók, különben teljesen láthatatlanok, de a mértéket rendszerint behatárolja az asztrális cső mérete, és az egész dolog egyszerűen csak egy piciny mozgó kép. Abban a néhány esetben, amikor az alakok életnagyságban láthatók ezzel a módszerrel, valószínűleg egy teljesen új erő kezd ébredni, de ha ez történik, gondosan meg kell vizsgálni abból a célból, hogy megkülönböztessük következő osztályunkba tartozó példáktól.

3. Egy gondolati forma kivetítése által – ennek a tisztánlátási módszernek a képessége valamivel előrehaladottabb fejlődést foglal magában, mint az utóbbi, mivel bizonyos fokú irányítást követel meg a mentális síkon. A teozófia valamennyi tanulóozója tudatában van annak, hogy a gondolat formát ölt, legalábbis saját síkján, és az esetek döntő többségében az asztrális síkon is, de az már nem olyan általánosan ismert, hogy ha egy ember úgy gondol erősen saját magára, mint egy adott helyen jelenlévőre, a forma, amit az a sajátos gondolat öltött, képmása lesz magának a gondolkodónak, ami megjelenik a szóban forgó helyen.

Ez a forma lényegileg a mentális sík anyagából áll, de nagyon sok esetben körülveszi magát az asztrális sík anyagával is, és így jobban megközelíti a láthatóságot. Valójában sok olyan példa akad, hogy látja a személy, valószínűleg öntudatlan hipnotikus befolyásoltság révén az eredeti gondolkodásból kisugárzó gondolatot. A gondolkodó tudatossága azonban nincs ebbe a gondolatformába belefoglalva. Ha egyszer kibocsátotta magából, akkor az rendszerint egy egészen önálló entitás, nem teljesen kapcsolat nélkül létrehozójával, de gyakorlatilag igen, már ami bármilyen benyomás rajta keresztül való befogadási lehetőségét illeti.

Ez a harmadik tisztánlátási típus tehát abból az erőből áll, ami annyira tart vissza és tart fenn kapcsolatot az újonnan felépített gondolatformával, amennyire lehetővé teszi, hogy benyomásokat nyerjen általa. Ilyen, a formára épülő benyomások ez esetben nem egy asztrális táviró vonal mentén adódnak át gondolkodónak, mint az előbbieken, hanem együttérző rezgéssel. Az ilyen típusú tisztánlátás tökéletes esetében ez majdnem olyan, mint amikor a látó tudata egy részét kivetítette a gondolatformába, és előőrsként használta, ami által megfigyelés vált lehetővé. Csaknem olyan jól lát, mintha látna, ha ő maga állna gondolatformája helyén.

Az alakok, amelyeket néz, életnagyságúaknak és közelieknek tűnnek számára, ahelyett, hogy kicsinyek és távollevők lennének, mint a megelőző esetben, és képes lesz nézőpontját elmozdítani, ha úgy kívánná. Tisztánhallás talán kevésbé gyakori a tisztánlátásnak ezzel a típusával összekapcsolva, mint az utóbbival, de helyét elfoglalja bizonyos mértékben egyfajta mentális észlelés a látott személyek gondolatait és szándékait illetően.

Minthogy az ember tudatossága még a fizikai testben van, képes hallani és beszélni (miközben képességét gyakorolja), amennyire ezt figyelemelterelés nélkül meg tudja tenni. Abban a pillanatban, hogy gondolati szándékossága meghiúsul, az egész látás abbamarad, és fel kell építenie egy új gondolatformát, mielőtt folytathatná. Azok a példák, amelyeknél ilyenfajta látást bármilyen tökéletességi fokon képzetlen emberek birtokolnak, természetesen ritkábbak, mint az előző típus esetében, mivel mentális ellenőrzés képessége szükséges és az általában finomabb természeti erők alkalmazása.

4. Az asztrális testben történő utazás által – Itt a tisztánlátásnak egy teljesen új változatával találkozunk, ahol a látó tudatossága már nem marad többé fizikai testében, vagy nincs szorosan összekapcsolva azzal, de határozottan áthelyeződik arra a helyszínre, amelyet vizsgál. Habár kétségtelenül nagyobb veszélyeket rejt a gyakorlatlan látó számára, mint a korábban vázolt módszerek bármelyike, mégis, a tisztánlátásnak a legkielégítőbb formája nyílik meg számára, mivel a rendkívül magasrendű változat, amit az ötödik fejezet alatt tárgyalunk, csak speciálisan képzett tanulóozóknak áll rendelkezésre.

Ebben az esetben az ember teste vagy alvó, vagy transzállapotban van, és az ember szervei nem állnak rendelkezésre a látás alatt, úgyhogy a látottakról való minden beszámolót

és a részletekre való minden további rákérdezést el kell halasztani, amíg az utazó visszatér erre a síkra. Másrészt a látás sokkal teljesebb és tökéletesebb; az ember mindent hall és lát, ami előtte történik, és tetszés szerint, szabadon közlekedhet az asztrális sík nagyon tág határai között. Láthatja és tanulmányozhatja ráérően annak a síknak az összes többi lakóját, azaz a természetszellemek hatalmas világa (amelynek a hagyományos tündérország csak egy kis része) nyitva áll előtte, sőt alacsonyabb dévák némelyikének világa is.

Azzal az óriási előnnyel is rendelkezik, hogy a szeme elé táruló helyszíneken, mintegy képes részt venni társalgásban akarata szerint ezekkel az asztrális lényekkel, akiktől oly sok különös és érdekes információt szerezhet.

Ha ráadásul megtanulja, hogyan materializálja magát (nem különösebben nehéz dolog, ha egyszer rájön a nyitjára), akkor képessé válik távoli fizikai eseményeken vagy társalgásokban részt venni, és egy távollevő barátjának megmutatni magát tetszése szerint.

További erőt nyer képessé válva arra, hogy nyomozzon az után, amit szeretne. A korábbiakban vázolt tisztánlátási válfajok segítségével mindenféle gyakorlati célból egy személyt vagy helyet csak akkor tud megtalálni, ha már ismerte azt, vagy került már vele kapcsolatba azáltal, hogy fizikailag érintett olyasmit, ami kapcsolatban volt azzal, mint a pszichometriában. Igaz, hogy a harmadik módszer által lehetséges bizonyos mennyiségű mozgás, de a folyamat egyhangú, egészen rövid távolságokat kivéve.

Az asztrális test használata által az ember egészen szabadon és gyorsan tud bármilyen irányba mozogni, és (például) gond nélkül képes megtalálni egy térképen megjelölt bármilyen helyet, anélkül, hogy akár előzőleg ismerte volna a helyet, vagy bármely tárgyat anélkül, hogy előzőleg kapcsolatot létesített volna vele. Ugyancsak képes készséggel magasra emelkedni a levegőben, hogy egy madártávlatnyi pillantást vessen az országra, amelyet szemlél, képes megfigyelni kiterjedését, tengerpartjának körvonalát, vagy általános jellemzőit. Valójában minden tekintetben sokkal nagyobb ereje és szabadsága, ha ezt a módszert alkalmazza, mint lenne az előzőekben említett esetek bármelyikében.

Jó példát szolgáltat ennek a képességnek a teljes birtoklására a német író szaktekin-tély, Jung Stilling, Crow által „A természet éjszakai oldala” (The Night Side of Nature) (127. old.) című írásban. A történet egy látóról szól, aki állítólag Philadelphia szomszédságában lakik Amerikában. Magának élt, keveset beszélt, jóakarátú és jámbor volt, semmi sem szólt jelleme ellen, kivéve, hogy bizonyos titkok birtoklásáról volt nevezetes, ami, mindent összevetve, nem volt törvényellenesnek tekinthető. Sok különleges történet terjedt el róla, többek között a következő:

„Egy hajóskapitány felesége (akinek férje úton volt Európába és Afrikába, és akiről régóta nem kapott híreket) tele volt aggodalommal férje biztonságát illetően, ezért rávették, hogy forduljon ehhez a személyhez. Meghallgatva a hölgy történetét, elnézését kérte, amíg megszerzi a kért információt. Ekkor bement egy belső szobába, a hölgy pedig elhelyezkedett, hogy várja őt. Minthogy távolléte hosszabb ideig tartott, mint várta, türelmetlenné vált, azt gondolván, hogy talán elfelejtette őt, és csendesen megközelítve az ajtót, a nyíláson bekukucskált, és meglepetésére egy heverőn fekvő taláta az embert olyan mozdulatlanul, mintha halott lett volna. Természetesen úgy gondolta, hogy nem ajánlatos zavarnia, várt visszatérésére, amikor is a látó elmondta, hogy férje nem tudott írni ilyen és ilyen okok miatt, de egy londoni kávéházban volt akkortájt, és rövidesen ismét otthon lesz.”

„Meg is érkezett, és a hölgy megtudta tőle, hogy a szokatlan hallgatás okai pontosan azok voltak, amiket az az ember állított, és égett a vágytól, hogy megbizonyosodjék az információ többi részének igazsága felől. Ez kielégülést is nyert, mivel alighogy férje meglátta a mágust, elmondta, hogy előzőleg látta őt egy londoni kávéházban, és elmondta neki, hogy felesége rendkívül nyugtalan miatta, és erre ő, a kapitány, említette, hogyan volt akadályoztatva a levélírásban, hozzátéve, hogy ez az Amerika felé történő beszállás előestéjén volt. Ezután szem elől tévesztette a tolongásban az idegent, és nem hallott róla többé.”

Természetesen jelenleg nincs módunk, hogy Jung Stillingnek milyen bizonyítéka volt ennek a történetnek az igazságára vonatkozóan, habár ő kijelenti, hogy teljesen elégedett a forrást illetően, amire hivatkozik, és olyan sok hasonló eset történt, hogy nincs ok helyénvalóságában kételkedni. A látó vagy saját maga fejlesztette ki képességét, vagy tanulta olyan iskolában, ami más, mint amelyektől a mi teozófiai információink származnak, mivel a mi esetünkben van egy jól ismert szabály, ami kifejezetten megtiltja a tanulmányozóknak, hogy ilyen erőt megnyilvánítsanak, ami mindkét végén ilyen módon határozottan megnyilvánul, és létrehozza azt, amit „jelenésnek” hívunk. Hogy ez a szabály kifejezetten bölcs, az mindenki előtt bizonyított, aki valamit is tud a Társulat történetéről, olyan végzetes eredmények által, amelyek ennek nagyon csekély átmeneti figyelmen kívül hagyása nyomán következtek be.

Néhány, a fentivel csaknem pontosan párhuzamos mai esetet mutatok be a „Láthatatlan segítők” (Invisible Helpers) című kis könyvemben. Egy hölgy példája jól ismert számomra, aki gyakran tűnik fel így távol lévő barátainak, ahogy Stead a „Valóságos kísértethistóriák” (Real Ghost Stories) (27.old.) leírja, és Andrew Lang ad beszámolót „Álmok és kísértetek” (Dreams and Ghosts) (89.old.) című leírásában, hogy Cleave, akkoriban Portsmouth-ban szándékosan két alkalommal egy fiatal hölgynek, és rémítette meg jelentősen. Bárki számára van tanúbizonyság a témában, ha komolyan törődik tanulmányozásával.

Ilyen szándékos asztrális látogatás nagyon gyakran látszik lehetségesnek, amikor az emberek számára lazulnak az elemek a halál közeledtével, akik máskor nem voltak képesek ilyen tettekre. Még több példa is akad ebben az osztályban, mint a többiben, említék egy ideális példát, amelyet Mr. Andrew Lang hoz idézett könyve 100. oldalán, amelyikről ő maga mondja: „Nem sok történet szolgál ilyen jó bizonyítékkal előnyükre”

„Mary, a rochesteri John Goffe felesége, hosszú betegségtől sújtva, édesapja házába költözött West Malling-ba, kb. 9 mérföldnyire a sajátjától.

Halála előtti napon nagyon türelmetlen sóvárgása támadt, hogy lássa két gyermekét, akiket otthon hagyott egy dajka gondoskodására bízva. Túlságosan beteg volt ahhoz, hogy mozdulhasson, és hajnalban egy és két óra között transzba esett. Egy özvegyasszony, Mrs. Turner, aki felügyelt rá éjjel, azt mondta, hogy szemei nyitva voltak, és rögzültek, állkapcsa lehanyatlott. Mrs. Turner kezét szájához tette, de nem észlelt lélegzetet. Úgy gondolta, roham van, és kétséges volt számára, hogy vajon meghalt-e vagy életben van.

A következő reggel a haldokló asszony azt mondta édesanyjának, hogy otthon volt a gyermekeinél, mondván: „velük voltam múlt éjjel, mialatt aludtam.”

„A dajka, név szerint az özvegy Mrs. Alexander állítja, hogy aznap reggel 2 óra előtt látta Mary Goffe hasonmását, kijött a következő szobából (ahol az idősebb gyermek feküdt egymagában), az ajtó nyitva maradt, és kb. egy negyed óráig állt ágya mellett, a fiatalabb gyermek nála feküdt. A dajka továbbá beszámol arról, hogy ő tökéletesen ébren volt, nappali fény volt, lévén az év egyik leghosszabb napja. Felült az ágyban, és megkövülten nézte a kísértetet. Akkor hallotta a híd óráját, amint kettőt üt, és egy kis idő múlva így szólt: „Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében, kicsoda Ön?” Ekkor a kísértet megmozdult, és eltűnt, ő bebújt ruhájába, követte őt, de hogy mivé vált, nem tudta megmondani.”

A dajka jobban félt felbukkanásakor, mint jelenlétében, mivel ezután félt a házban maradni, és a 6 óráig hátralevő időt fel és alá sétálva töltötte odakinn. Amikor a szomszédok felébredtek, elbeszélte nekik a történetet, ők azt mondták természetesen, hogy mindezt álmodta, ő elég szívélyesen elutasította az ötletet, de nem tudott annak hitelt szerezni mindaddig, amíg meg nem érkezett a hír a történet másik oldaláról, West Mallingból, amikor az emberek elismerték, hogy mégis lehet benne valami.

Ebben a történetben figyelemreméltó körülmény, hogy az anya szükségesnek tartotta, hogy a rendes alvásból átkerüljön egy mély transz állapotba, mielőtt tudatosan meglátogathatja gyermekeit, itt vonható párhuzam számos hasonló beszámolóval, amelyek a téma irodalmában megtalálhatók.

Két másik, pontosan ugyanilyen típusú esetet említ Dr. F. G. Lee, amelyekben a haldokló anya, komolyan vágyakozva arra, hogy gyermekeit lássa, mély álomba merül, meglátogatja őket, és visszatérve elmondja, hogy így tett. Egyikben az anya, aki Egyiptomban haldoklik, megjelenik gyermekeinek Torquay-ben, és világosan látható nappali fényben mind az öt gyermek, mind a szolgálóleány előtt („A természetfölötti felvillanásai” II. kötet, 64. oldal, *Glimpses of the Supernatural*). A másikban egy kvéker hölgy, aki Cockermouth-ban haldoklott, látható és felismerhető volt nappali fényben Settle-ben levő három gyermekének, a történet többi része gyakorlatilag ugyanaz, mint a fenti esetben. („Felvillanások szürkületben”, 94. oldal, *Glimpses in the Twilight*) Habár ezek az esetek kevésbé ismertek, mint Mary Goffe esete, hitelességük bizonyossága ugyanolyan jónak minősül, amint látható a művek tisztelő szerzőjétől kapott igazolások alapján, amelyekből idéztük őket.

Annak az embernek, aki teljes mértékben birtokolja a tisztánlátásnak ezt a negyedik típusát, sok nagyszerű előnye származik a már említettekhez ráadásul. Nemcsak gond és költés nélkül látogathatja a Föld összes szép és nevezetes helyeit, hanem, ha történetesen tudós, gondoljuk csak el, mit jelent számára, hogy hozzáférhet a világ valamennyi könyvtárához. Mit jelent egy tudományos beállítottságú egyénnek azt látni, ahogy szeme előtt zajlik a természet sok titkos vegyi folyamata, vagy a filozófus számára, amint feltárul, sokkal jobban, mint eddig bármikor, élet és halál nagy misztériumainak működése. Számára azok, akik erről a síkról eltávoztak, többé már nem halottak, hanem élők, hosszú ideig elérhetően, számára sok vallási eszme többé már nem hit, hanem tudás kérdése. Mindenekfelett, csatlakozhat a láthatatlan segítők seregéhez, valóban nagyszabású hasznos segítséget nyújtva. A tisztánlátás kétségtelenül nagy jótétemény a tanulmányozó számára, mégha az asztrális síkra szorítkozik is.

Bizonyára megvannak a veszélyei is, különösen a gyakorlatlanok számára, a különböző fajta gonosz lények miatti veszély, akik megfélemlíthetik vagy bánthatják azokat, akik megengedik maguknak, hogy elveszítsék bátorságukat, hogy bátran szembenézzenek velük. Megvan továbbá az eltévelyedés, tévútra térés és félreértés veszélye, ami a látottakat illeti; valamennyi közül legnagyobb az önteltség veszélye a dologban, azt gondolva, hogy az lehetetlenség, hogy ő hibázzon. Azonban egy kevés józanész és némi tapasztalat könnyen eligazíthatja az embert ezekkel szemben.

5. A mentális testben történő utazás által – ez egyszerűen az utóbbi típusnak egy magasabb rendű, mondhatni, dicsőbb formája. Az alkalmazott eszköz többé már nem az asztrális test, hanem az elme-test, egy hordozó, ami a mentális síkhoz tartozik, azon belül annak a síknak valamennyi csodálatos érzékelési lehetőségével, amennyire transzcendens működésében, annyira lehetetlen ábrázolni. Aki ebben működik, hátrahagyja asztrális testét a fizikaival együtt, és ha bármi okból meg kívánja mutatni magát az asztrális síkon, nem saját asztrális hordozójáért küld, hanem akarátának egyszerű cselekményével materializál (anyagiasít) egyet átmeneti igénye szerint. Az ilyen asztrális materializációt mayavirikus rupának (mayavirikus formának) hívják, és első alkalommal való létrehozása általában szakképzett Mester segítségével igényli.

Az óriási előny, amit ennek a képességnek a birtoklása nyújt, belépés a boldogságnak ebbe a gyönyörűsége és magas rendű összes dicsőségébe, és egy sokkal átfogóbb mentális érzékelés birtoklása, még az asztrális síkon működve is, ami a tudás ragyogó távlatait nyitja meg a tanulmányozó előtt, gyakorlatilag csaknem kizárva hiba elkövetését. Ez a magasabb rendű utazás csak gyakorlott ember számára lehetséges, mivel csak határozott gyakorlás alatt tanulhatja meg a fejlődésnek ebben a stádiumában egy ember, hogy hogyan használja mentális testét eszközként.

Mielőtt elhagynánk a teljes és tudatos tisztánlátásnak a témakörét, érdemes néhány szót egy-két, korlátjaira vonatkozó kérdés megválaszolásának szentelni, ami a tanulmányozók számára folyamatosan felmerül. Gyakran kérdezik meg tőlünk, hogy vajon lehetséges-e a lá-

tónak megtalálnia valakit, bárhol a világon, akivel érintkezni szeretne, legyen az élő vagy halott?

A válasz erre feltételes igenlő. Bárkit meg tud találni a kísérletező, ha ilyen vagy olyan módon kapcsolatba kerül a személlyel. Reménytelen lenne fejest ugrania az űrbe, hogy egy teljesen idegen személyt a milliók között megtaláljon bármilyen nyom nélkül, azonban egy csekély nyom általában már elegendő.

Ha a tisztánlátó bármit tud arról az emberről, akit keres, akkor nehézség nélkül meg fogja találni, mivel minden embernek van egyfajta saját zenei akkordja (hangzata), ahogy nevezhetjük, ami az ő kifejeződése, mint egészé, amit talán az ő összes különféle hordozói rezgési fokozatainak egyfajta átlaga hoz létre a vonatkozó síkokon. Ha a látó tudja, hogyan fogja fel és szóltassa meg ezt az akkordot, az rokonszenv-rezgés által nyomban felkelti annak az embernek a figyelmét, bárhol is legyen, és azonnali választ fog kiváltani részéről.

Az, hogy az illető élő vagy éppen halott, nem okoz egyáltalán különbséget, az ötödik osztályba sorolható tisztánlátással azonnal meg lehet találni a számolatlan milliók közül az égi világban, habár ebben az esetben a megfigyelés alatt álló ember öntudatlan. Természetesen az a látó, akinek tudatossága nem jut magasabbra az asztrális síknál, – aki tehát a korábbi módszerek egyikét alkalmazta – egyáltalán nem képes megtalálni egy személyt a mentális síkon, mégis, legalább azt képes megmondani, hogy a keresett személy azon a síkon van, abból a pusztán tényből, hogy az akkord megszólaltatása az asztrális szinten nem eredményezett választ.

Ha a keresett személy idegen a keresőnek, akkor szüksége van valamire, ami összekapcsolja vele és nyomként szolgál, egy fényképre, egy általa írt levélre, egy személyes dologra, ami hozzá tartozott, és amelyet áthat annak személyes magnetizmusa, bármelyik megteszi egy gyakorlott látó kezében.

Ismétlem, nem szabad feltételezni, hogy a tanulmányozók, akik megtanulták, hogyan használják ezt a tudományt, tetszésük szerint felállíthatnak egy információs irodát, amelyen keresztül kapcsolatba kerülhetnek eltűnt vagy halott rokonokkal. Egy üzenet erről az oldalról a másik felé vagy átadható, vagy nem, a körülményektől függően, még ha így is lenne, nem hozható válasz, hacsak nem jelenés természetű a tranzakció, valami olyasmi, ami a fizikai szinten mágiának bizonyul.

Egy másik gyakran feltett kérdés, hogy vajon a pszichikai látás működése folyamán van-e határ, ami a távolságot illeti. A válasz úgy tűnhet, hogy nincs határ, kivéve a vonatkozó síkokét. Ne felejtjük el, hogy Földünknek asztrális és mentális síkjai ugyanolyan határozottan a sajátjai, mint légköre, habár a fizikai légkört jelentősen meghaladva továbbterjednek még a háromdimenziós űrben. Következésképp más bolygókra való átjárás vagy annak részletesebb látása olyan tisztánlátási rendszerek egyikével sem lehetséges, amelyek ezekhez a síkokhoz kötődnek. Természetesen lehetséges és egészen könnyű eljutnia világláncunkhoz tartozó másik égitestre annak az embernek, aki tudatosságát a buddhikus síkra emelte, de ez most kívül esik jelen témakörünkön.

Még nagy mennyiségű további információ szerezhető más bolygókról ilyen tisztánlátási képességek alkalmazása által is, amelyeket ábrázoltunk. Lehetséges jelentősen tisztább látás a földi légkör állandó zavaró tényezőinek elhagyásával, és azt sem nehéz megtanulni, hogyan öltünk fel egy szerfelett nagyfokú nagyító erőt, úgyhogy még rendes tisztánlátással is sok igen érdekes csillagászati tudáshoz juthatunk. Ami ezt a Földet illeti, és közvetlen környezetét, gyakorlatilag nincs korlátozás.

V. FEJEZET TISZTÁNLÁTÁS TÉRBEN: FÉLIG TUDATOS

Ezen eléggé érdekes cím alatt csoportosítom valamennyi olyan ember esetét, akik határozottan kezdenek látni valamit, de fogalmuk sincs, mi lesz az a valami, és ha a látomások elkezdődnek, nincs ellenőrzésük felettük, pszichikai Micawber-ek (optimista semmittevő típusa, aki várják a jó szerencsét; Dickens Copperfield David című regényének egyik szereplője, a ford. megjegyzése) akik vételi állapotba hozzák magukat, és egyszerűen várják, hogy kiderüljön valami. Sok transz-médium tartozik ide, akik vagy hipnotizálják magukat valamilyen módon, vagy „szellem-vezetők” hipnotizálják őket, és leírják a helyszíneket vagy személyeket, akik történetesen látomásukban lebegnek. Néha, amikor ilyen állapotban látják, hogy mi történik a távolban, akkor a „tisztánlátók térbén” csoportban foglalhatják el helyüket.

Azonban a félig tudatos tisztánlátók legnagyobb és leginkább elterjedt csoportja a különféle kristálynézőké, azok, akik Mr. Andrew Lang megfogalmazása szerint „kristálygömbbe, csészébe, tükörbe, tintafoltba (Egyiptom és India), egy csepp vérbe (Új-Zealand-ban a maorik között), egy vizes tálba (Vörös Indiánok) egy tóba (rómaiak és afrikaiak), egy üvegtál vízbe (Fez) vagy csaknem bármilyen sima felületre merednek. („Álmok és kísértetek”, 57. oldal, Dreams and Ghosts)

Két lappal később Mr. Lang egy nagyon jó példát ad nekünk az ilyen módon leggyakrabban látott látomásfajta. „Egy üveggömböt adtam” – mondta „egy fiatal hölgynek, Miss Baillie-nek, akinek úgyszólván alig volt sikere vele. Ő Miss Leslie-nek adta kölcsön, aki egy nagy négyszögletes, régimódi piros heverőt látott, muszlinborítással, amit ott talált a szomszéd kastélyban, amelyet meglátogatott. Miss Baillie bátyja, egy fiatal atléta, nevetett ezeken a kísérleteken, berakta a gömböt a dolgozószobába, és visszajött ’vidám ravaszkodással’. Elismerte, hogy volt egy látomása, látott valakit egy lámpa alatt, akit ismert. Majd kideríti a hét folyamán, hogy helyesen látta-e vagy sem. Ez vasárnap délután volt 5. 30 órakor.

Kedden Mr. Baillie táncolni volt egy városban, úgy 40 mérföldnyire otthonától, és találkozott egy bizonyos Miss Prestonnal. ’Vasárnap’ – mondta – ’kb. fél hat órakor Ön itt ült egy szokványos lámpa alatt egy olyan ruhában, amelyet még nem láttam, hogy Ön viselt volna, egy kék blúzt, csipkével váll fölött, amint teát öntött ki egy kék gyapjúszövetbe öltözött úrnak, akinek a háta volt felém, úgyhogy csak bajusza végét láttam.’ ”

„Igen? A roló biztos fel volt húzva” – mondta Miss Preston.

„Én Dulby-ban voltam” – mondta Mr. Baillie, és tagadhatatlanul ott volt.

Ez a kristálynézés tipikus esete, a kép minden részletében pontos, látja, teljesen lényegtelen és nem bír semmilyen kézzelfogható jelentőséggel egyik fél számára sem, kivéve, hogy bizonyítékul szolgált Mr. Baillie számára, hogy van valami a kristálynézésben. Talán gyakrabban romantikus jellegűek a látomások – emberek idegen ruházatban, csodálatos, bár általában nem ismerős tájak.

Mi racionális a tisztánlátásnak ebből a válfajából? Amint fent jeleztem, ez szokásosan az asztrális áram típusához tartozik, és a kristály vagy egyéb tárgy egyszerűen csak a látó akaraterejének összpontosítására, valamint az asztrális cső számára alkalmas kiindulási pontként szolgál. Vannak, akik képesek befolyásolni, hogy mit lássanak saját akaratukból, azaz van erejük teleszkópjukat becélozni, ahogy kívánják, de a nagy többség egy előre nem ismert csövet alakít ki, és azt látja, ami végül adódik.

Olykor a helyszín viszonylag közeli és kéznél van, mint az idézett esetben, máskor egy távoli, keleti tájképről van szó, megint máskor egy akasha feljegyzés töredéke tükröződik vissza, és a kép ősrégi ruházatú alakokat fog tartalmazni, és a jelenség a „tisztánlátás időben”

elnevezésű harmadik nagy csoportjához fog tartozni. Azt mondják, hogy néha a jövő képei is láthatók kristályokban, egy további fejlődés, amelyre később még utalunk.

Láttam tisztánlátót, aki a szokásos fénylő felület helyett egy jó adag fekete anyagot használt, amit egy maréknyi porított faszénből állítottak elő egy csészealjban. Valójában nincs jelentősége annak, hogy mit használnak összpontosításra, kivéve a tiszta kristály kétségtelen előnyét a többi anyagféleséggel szemben, hogy az elemi lényeg sajátos elrendezése különlegesen serkenti a pszichikai képességeket.

Valószínűnek tűnik, hogy azokban az esetekben, amikor egy piciny csillogó tárgyat alkalmaznak, mint egy fénypontocska, vagy egy csepp vér a maoriknál, valójában csak merő önhipnózisról van szó. Az Európán kívüli nemzeteknél a kísérletet gyakran előzik meg vagy kísérik mágikus ceremóniák és invokációk (könyörgés, segítségül hívás), ezért egészen valószínű, hogy az így nyert látvány olykor valójában valamilyen idegen lényé, és a jelenség csak pusztán ideiglenes birtoklás, és egyáltalán nem tisztánlátás.

VI. FEJEZET TISZTÁNLÁTÁS TÉRBEN: AKARATLAN

E cím alatt csoportosíthatjuk együtt mindazon eseteket, amelyekben valamilyen esemény látása távolban egészen váratlanul történik, előkészület nélkül. Vannak emberek, akik ilyen látványoknak vannak alávetve, míg sok más embernél ilyen dolog csak egyszer történik egy élettartam alatt. A látványok különfélék és különböző teljességi fokozatúak lehetnek, és látszólag eltérő okok idézhetik elő. Néha nyilvánvaló a látás oka, és témája súlyos jelentőséggel bír, máskor nincs fellelhető ok, és a mutatkozó események a legmindennapibb természetűek.

Néha a fizikai feletti képességnek ezek a felvillanásai mint éber látások érkeznek, máskor alvás alatt nyilvánulnak meg, mint erőteljes vagy gyakran ismétlődő álmok. Ez utóbbi esetben az alkalmazott látás talán olyasmi természetű, mint amelyek a térbeli tisztánlátás negyedik alosztályába sorolhatók, mivel az alvó ember gyakran utazik asztrális testében olyan helyszínre, amellyel vonzalmi vagy érdeklődése szorosan összeköti, és egyszerűen csak megfigyeli, mi történik ott, míg az előbbinél valószínűleg a tisztánlátás második típusa, az asztrális áram révén történő típus vehető számításba. Ez esetben azonban az áram vagy cső egészen öntudatlanul alakul ki, és gyakran az egyik vagy másik végéről - vagy a látó vagy a látott személy oldaláról - kivetített erős gondolat vagy érzélem automatikus eredménye.

Legegyszerűbb, ha néhány különböző fajtájú példát adunk, megtűzdelve szükség szerinti további magyarázatokkal. Mr. Stead összegyűjtött nagyszámú közelmúltbeli és megfelelően hitelesített esetet az „Igaz kísértet históriák” (Real Ghost Stories) című művében, abból válogatom példáimat, esetenként kissé tömörítve helytakarékoság okán.

Vannak olyan esetek, amelyeknél azonnal nyilvánvaló bármelyik teozófiai tanulmányozó számára, hogy a tisztánlátás kivételes példáját speciálisan az úgynevezett „Láthatatlan segítők” seregének egyik tagja idézte elő abból a célból, hogy segítséget lehessen nyújtani valakinek, akinek arra fájóan szüksége volt. Ebbe az osztályba tartozik kétségtelenül az a történet, amelyet Yonnt kapitány mondott el a kaliforniai Napa völgyből Dr. Bushnellnek, aki megismétli a „Természet és a természetfeletti” (Nature and the Supernatural”) (14. oldal) című leírásában.

„Úgy hat vagy hét évvel ezelőtt, a tél derekán egy éjjel volt egy álma, amelyben látta azt, ami a hegyek hófogságába esett kivándorlók társaságával történt, gyorsan pusztulva hideg és éhség által. Megjegyezte a táj ábrázatát, amit egy fehér sziklaszirt hatalmas, merőleges homlokzata jelölt, látta az embereket, elvágva attól, ami mély hószakadékból kiemelkedő fák tetejének látszott, megkülönböztette a személyek arcvonásait, és látta különleges gyötrelmüket.

Az álom kétségtelen valósága és félreérthetlenségének mély benyomásával ébredt. Hosszan álomba merült, és pontosan ugyanazt álmodta ismét. Reggel sem tudta elűzni elméjéből. Röviddel ezután összetalálkozott egy régi vadász bajtársával, elmondta történetét, még mélyebb hatást gyakorolt rá az álombeli helyszín tétovázás nélküli felismerése. Ez a bajtárs a Sierra Carson völgyi átjáróján jött keresztül, és kijelentette, hogy az átjáró pontosan megfelelő leírásának.

Ez elhatározásra készítette a jámbor pátriárkát. Embereket gyűjtött azonnal össze, ösvévérékkel, takarókkal és valamennyi szükséges élelemmel. A szomszédok közben nevettek hiszékenységén. 'Nem baj', mondta, 'képes vagyok megtenni, és meg is teszem, mivel erősen hiszem, hogy álomom szerint állnak fenn a tények.' Az embereket elküldték a hegyekbe, százötven mérföld távolságba, közvetlenül a Carson völgyi átjáróba. Ott megtalálták a társaságot pontosan az álomnak megfelelő állapotban, és elhozták az életben maradottakat.”

Mivel azt nem állítjuk, hogy Yonnt kapitánynak szokásosan látomásai lettek volna, az tűnik nyilvánvalónak, hogy valamilyen segítő, észrevéve az emigráns társaság kétségbeejtő helyzetét, a legközelebbi befolyásolható és egyébként alkalmas személyt (aki történetesen a kapitány volt) vitte a helyszínre asztrális testében, és arra készítette, hogy elég határozottan rögzítse emlékezetében a színhelyet. A segítő előidézhetett „asztrális áramot” a kapitány helyett, de az előbbi sugallat valószínűbb. Mindenesetre az indíték, és nagyjából a megoldási eljárás nyilvánvalóan elegendő ebben az esetben.

Némelykor az „asztrális áram” a vonal másik végén egy erős érzelmi töltésű gondolat által is létrehozható, és ez akkor is révbe érhet, ha a gondolkodónak nincs ilyen szándék elméjében. Abban a megkapó történetben, amit éppen idézni fogok, nyilvánvaló, hogy a vonalat az orvosnak Mrs. Broughtonnal foglalkozó gyakori gondolata alakította ki, ha nem is volt olyan nyilvánvalóan sajátos kívánsága, hogy a hölgy is lássa, amit ő lát ugyanakkor. Hogy ilyenfajta tisztánlátás történt, azt a hölgy nézőpontjának állandósága mutatja, ami, figyeljük meg, nem az orvos nézőpontjának együttérző átvitele volt (ahogy lehetett volna), mivel a hölgy csak hátát látja anélkül, hogy felismerné őt. A történet megtalálható a Pszichikai Kutató Társulat jegyzőkönyvében (II. kötet, 160. oldal).

„Mrs. Broughton 1844-ben egy éjjel felébredt, és felriasztotta férjét azzal, hogy valami rettenetes dolog történt Franciaországban. Férje kérte, hogy aludjon tovább, és ne zavarja őt. Biztosította férjét, hogy nem aludt, amikor látta azt, aminek az elmeséléséhez ragaszkodott, amit valóban látott.

Először egy kocsibalesetet, amit ténylegesen nem látott, de eredményét igen, egy törött kocsit, összegyűlt sokaságot, egy alakot, akit gyengéden felemeltek, és bevittek a legközelebbi házba, majd egy ágyon fekvő alakot, akiben az Orelans-i herceget ismerte fel. Fokozatosan barátokat látott összegyűlni az ágy körül, köztük a királyi család néhány tagját; a királynőt, a királyt, valamennyiüket csendben, könnyezve, figyelve a szemmel láthatóan haldokló herceget. Egyvalaki (csak a hátát látta, nem tudja, ki ő) az orvos volt. A herceg fölé hajolt, mérve pulzusát a másik kezén levő karórával. Majd minden eltűnt, és többé már nem látta.

Ahogy nappal lett, leírta naplójában, amit látott. Ez az elektromos távíró ideje előtt volt még, és kettő vagy több nap telt el, mielőtt a Times közzétette: 'az Orleans-i herceg halálát.' Röviddel ezután Páriszt meglátogatva felismerte a baleset helyszínét, és megkapta a magyarázatot benyomására. Az orvos, aki ellátta a haldokló herceget, régi barátja volt, és ahogy örködött az agynál, elméje állandóan Mrs. Broughton-nal és családjával volt elfoglalva.”

Egy mindennapibb példa, amelyben erős vonzalom építi ki a szükséges áramot, a kölcsönös gondolat egy meglehetősen állandó áramlása, ami ez esetben a két fél között folyik, és egyikük részéről egy hirtelen szükséglet vagy irtózatosságszerű helyzet tartósíthatja átmenetileg ezt az áramlást, élesítve az erőt, ami az asztrális teleszkóp létrehozásához szükséges. Egy szemléletes példát idézünk ugyanabból a jegyzőkönyvből (I. kötet, 30. oldal).

„1848. szeptember 9.-én Mooltan ostrománál R.C. B. vezérőrnagy, az ezred akkori szárnysegédje komolyan és veszélyesen megsérült, és feltételezve magáról, hogy meghal, megkérte az egyik nála levő tisztet, hogy vegye le ujjáról a gyűrűt, és küldje el feleségének, aki akkoriban nem kevesebb, mint százötven mérföldnyire, Ferozepore-ban volt.

'1848. szeptember 9.-e éjszakáján' ahogy felesége írja, 'feküdtem ágyamban, alvás és ébrenlét között, és világosan láttam férjemet, elszállítva a csatamezőről, komolyan megsebesülve, és hallottam a hangját, amint azt mondta: „Vedd le ezt a gyűrűt ujjamról, és küldd el feleségemnek!” A következő nap nem tudtam kiüzni a látványt és a hangot elmémből.

Amikor elérkezett az ideje, hallottam R. vezérőrnagyról, hogy komolyan megsebesült az ütközetben Mooltannál. Mindazonáltal túlélte, és még életben van. Ez később, az ostrom után volt, hogy hallottam L. tábornoktól, aki segített elszállítani férjemet a csatamezőről, hogy a gyűrűre vonatkozó kérést ő tette valójában, ahogy Ferozepore-ban akkoriban hallottam.”

Azután léteznek az eseti tisztánlátók látomásainak nagy csoportja, amelyeknél nincs nyomon követhető ok, és amelyek látszólag értelmetlenek, és nincs felismerhető kapcsolat a látó által ismert semmilyen eseménnyel. Ebbe az osztályba sorolható sok tájkép, amelyeket éppen az elalvás előtt látnak emberek. Idézek egy lényeges és nagyon valóságos beszámolót egy ilyenfajta tapasztalatról, W. T. Stead „Igaz kísértethistóriák” (65. oldal) című művéből.

„Ágyba bújtam, de nem voltam képes elaludni, behunytam szememet, és vártam, hogy elaludjak, alvás helyett érdekesen élénk tisztánlátási képek követték egymás előttem. Nem volt világítás a szobában, teljesen sötét volt, szemem is csukva volt. De a sötétség ellenére hirtelen tudatosan láttam egy egyedi szépségű színhelyet. Olyan volt, mintha egy élő miniatúrát láttam volna egy diapozitív méretében. Jelenleg vissza tudom idézni a helyszínt, mintha ismét látnám. Egy tengerparti részlet volt. A hold világított a vízen, ami lassan fodrozódott a partra. Pontosan előttem egy hosszú móló futott ki a vízre.

A móló mindkét oldalán szabálytalan sziklák meredeztek a tengerszint fölé. A parton néhány ház állt, négyszögletesek és kezdetlegesek, amelyek semmire nem emlékeztettek, amit valaha láttam ház-építészet területén. Nem moccant semmi, csak a hold és a tenger volt ott, és a holdsugár a hullámzó vízen, éppen úgy, mintha valóságos helyszínt néztem volna.

Olyan szép volt, hogy, emlékszem, arra gondoltam, hogy ha ez folytatódna, annyira szívesen nézném, hogy sohasem mennék aludni. Egészen ébren voltam, és ugyanakkor, amikor láttam a helyszínt, világosan hallottam az eső csöpögését az ablakon kívül. Ezután hirtelen, bármilyen nyilvánvaló ok nélkül, a színtér változott.

A holdfényes tenger eltűnt, és helyén beláttam egyenesen egy olvasószoba belsejébe. Úgy látszott, mintha tanulószobának használták volna nappal, és olvasószobának éjszaka. Úgy emlékszem, láttam egy olvasót, aki érdekesen emlékeztetett Tim Harringtonra, habár nem ő volt, egy folyóiratot vagy könyvet tartott kezében, és nevetett. Ez nem egy kép volt, ez ott volt.

A színhely olyan volt, mintha az ember egy színházi látcsövön keresztül nézné, látni lehet az izmok játékát, a szem villanását, az ismeretlen személyek minden mozdulatát, a megnevezetlen helyen, amire szemét meresztette az ember. Mindezt láttam anélkül, hogy kinyitottam volna szememet, sem a szememnek nem volt ehhez köze. Ilyen dolgokat az ember, azt lehet mondani, egy másik érzékével lát, ami szeménél beljebb van fejében.

Ez szegényes és jelentéktelen tapasztalat volt, de lehetővé tette, hogy jobban értem, hogyan lehetséges, hogy tisztánlátók többet látnak, mint bármilyen mennyiségű vizsgálódás.

A kép nem valaminek a kapcsán merült fel, semmi sem sugallta, amit olvastam, vagy amiről beszéltem, egyszerűen csak jött, mintha képes lettem volna látni egy üvegen keresztül azt, ami valahol másutt történik a világban. Bekukkantottam, aztán elmúlt, nem ismétlődött hasonló tapasztalat.

Mr. Stead erre, mint „szegényes és jelentéktelen tapasztalatra” hivatkozik, és úgy is tekinthető, ha összehasonlítjuk nagyobb lehetőségekkel, mégis sok tanítványt ismerek, akik hálásak lennének ha csak ennyi személyes tapasztalatról is beszámolhatnának. Bár önmagában ez lehet kevés, de azonnal ad a látónak az egész dologról egy vezérfonalat, és a tisztánlátás élő valósággá válhat egy ember számára, aki mégis látott annyit egyfajta módon, hogy már nem lehet meg a láthatatlan világ egy kis érintése nélkül.

Ezek a képek sokkal világosabbak voltak annál, semhogy mások gondolatának pusztán visszatükröződései lehessenek, azonkívül a leírás hibátlanul mutatja, hogy azok látomások voltak egy asztrális teleszkópon keresztül, úgyszólván bizonyára Mr. Stead hozott létre egészen öntudatlanul egy áramot magának, vagy (ami sokkal valószínűbb) valamelyik szívéllyes asztrális lény indított el számára, és adott át -unalmas időtöltésül - képeket, amelyek történetesen a cső végén kapóra jöttek.

VII. FEJEZET TISZTÁNLÁTÁS IDŐBEN: A MÚLT

Tisztánlátást időben – azaz a múlt és a jövő olvasásának képességét – az összes többi változathoz hasonlóan különféle emberek nagyon eltérő fokozatokban birtokolhatják, attól az embertől kezdve, aki mindkét képességet teljesen irányítása alatt tartja, rangsorolva le, egészen addig az emberig, aki esetenként akaratlanul kap nagyobb tökéletlen felvillanásokat vagy visszatükröződésekkel más idők jeleneteiről.

Egy utóbbi típusú személynek, mondjuk, lehet látomása valamilyen múltbeli eseményről, de az komoly torzítás alá eshet, és mégha történetesen meglehetősen pontos is lenne, csaknem biztosan egy pusztán elszigetelt kép, és egészen valószínűen nem lenne képes összefüggésbe hozni azzal, ami előtte vagy utána történt, vagy beszámolni bármi szokatlanról, ami előtűnik benne. A gyakorlott ember viszont képes követni a drámát, ami az ő képi jelenetével összekapcsolódik visszafelé és előre olyan kiterjedésben, ami kívánatosnak látszik, és egyaránt könnyen vázolhatja fel az okokat, amelyek ahhoz vezettek, vagy másfelől a következményeket, amelyeket kiválthatnak.

Témánknak ezt a valamivel nehezebb szegmensét valószínűleg könnyebben érthetjük meg, ha alosztályaiban tekintjük át, amelyek kínálják magukat, és először olyan látással foglalkozunk, ami visszafelé tekint a múltba, későbbre hagyva azt, ami a jövő fátylát rakja össze. Mindegyik esetben célszerű megpróbálnunk megérteni, amit csak tudunk a működés módjából, habár sikerünk a legjobb esetben is nagyon enyhített lehet, először is a téma egyes részre vonatkozó pontatlan információknak betudhatóan, amelyekkel vizsgálódóink jelenleg rendelkeznek, másodsor a fizikai kifejezések ismétlődő hibái miatt, hogy kifejezze akárcsak századrészét annak a kevésnek, amit tudunk a magasabb síokról és képességekről.

A távoli múlt részletes látása esetén kérdés, hogy azt hogyan szerezték, és a Természet melyik síkjához tartozik valójában? Mindkét kérdésre a válasz abban rejlik, hogy az akasha feljegyzésekben olvasták; de megfordítva, ez az állítás bizonyos mértékű magyarázatot igényel sok olvasó számára. A szó a valóságban téves elnevezés, mert bár a feljegyzések kétségtelenül az akashából, vagy a mentális sík anyagából olvashatók, de valójában nem ahhoz tartoznak. Még rosszabb a másik címváltozat, „az asztrális fény feljegyzései”, amit néha alkalmaznak, mivel ezek a feljegyzések messze túl vannak az asztrális síkon, és mindaz, ami onnan szerezhető, csak megtört sugarai egyfajta kettős visszaverődésüknek, ahogy most elmagyarázzuk.

Mint sok más teozófiai fogalom, az akasha szó is nagyon tág értelemben használatos. Korábbi könyveink némelyikében az asztrális fény szinonimájaként tekintették, másutt láthatatlan anyagfajták jelölésére használták, a mulaprakrititól le, egészen a fizikai éterig. A későbbi könyvekben alkalmazását a mentális sík anyagára korlátozták, és ebben az értelemben nevezhetjük a szóban forgó feljegyzéseket akashainak, mivel, habár nem készültek eredetileg semmivel sem inkább azon a síkon, mint az asztrálison, de ott (a mentális síkon) kerülünk először határozottan kapcsolatba ezen feljegyzésekkel, és válik számunkra lehetővé, hogy hitelt érdemlő munkát végezzünk velük kapcsolatban.

A feljegyzéseknek ezzel a tárgykörével semmi esetre sem könnyű foglalkozni, mivel ez annak a számos osztálynak egyike, amelyeknek a tökéletes megértéséhez messze magasabb rendű képességekre van szükség, mint bármilyen, amit az emberiség eddig kibontakoztatott. Problémáinak valóságos megoldása olyan síkokon nyugszik, amelyek messze túl vannak a jelenleg általunk valószínűleg ismertek bármelyikén, és akármilyen meglátás, amit onnan merítünk, szükségképpen a legtökéletlenebb fajtájú, mivel csak alulról látjuk, ahelyett, hogy felülről néznénk. Az elképzelés, amit kialakítunk, ezért bizonyára csak részleges, mégsem kell, hogy félrevezessen bennünket, hacsak nem vesszük a bátorságot, és úgy gondolkodunk a piciny

szegmensről, ami az összes, amit láthatunk, mintha a teljes egész lenne. Ha óvatosak vagyunk, hogy az ilyen általunk kialakítandó elgondolások olyan pontosak legyenek, ami megilleti őket, akkor semmit sem kell majd elfelejtenünk, hanem inkább hozzátennünk, amikor további haladásunk során fokozatosan magasabb bölcsességet sikerül elérnünk. Értsük meg még kezdetben, hogy témánk alapos felfogása fejlődésünk jelenlegi szakaszában lehetetlen, és nagyon sok olyan pont fog felmerülni, amelyekre pontos magyarázat még nem érhető el, habár gyakran lehet analógiákat sejteni, és jelezni azokat a vonalakat, amelyek mentén bizonyára rejtőzik magyarázat.

Akkor hát próbáljunk meg visszatéríteni gondolatainkat a szoláris rendszer kezdetéhez, amelyhez tartozunk. Mindannyiunk számára ismerős az eredet szokásos csillagászati elmélete, amit általában ködhipotézisnek neveznek, amely szerint először egy gigantikus, izzó, még a legkülső bolygók pályáját is meghaladó átmérőjű ködfolt jött létre, ezután megszámálhatatlan korszakokon át ez a hatalmas gömb fokozatosan lehült, és összezsugorodott, és az általunk ismert rendszer alakult ki. Az okkult tudomány elfogadja ezt az elméletet nagy vonalaiban, mint ami evolúciós rendszerünk pusztán fizikai oldalát képviseli, de hozzá kell tenni, hogy ha mi figyelmünket csupán erre a fizikai oldalra korlátozzuk, akkor csak egy hiányos és összefüggés nélküli elgondolásunk lesz arról, ami valóban történt. Alapkövetelményként azzal kezdjük, hogy az a fennkölt Lény, aki magára vállalja a rendszer kialakítását (akit általában a rendszer Logoszának nevezünk), mindenek előtt elméjében formálja meg az egésznek a teljes tervképzését, valamennyi, egymást követő világlánccal. Ennek a tervképzésnek a kialakítási művelete során egyidejű objektív létezésre hívja annak egészét az Ő gondolati síkján – egy olyan síkon, amelyik természetesen messze azok felett áll, amelyekről bármit is tudunk -, amelyből a különböző égitestek alászállnak, amikor szükséges, a további tárgyasulás olyan állapotába, ami számukra külön-külön elrendeltetett. Hacsak nem tartjuk emlékezetünkben az egész rendszer kezdetektől fogva egy magasabb síkon levő valódi létezésének tényét, folyamatosan félre fogjuk érteni a fizikai fejlődést, amit itt lent látunk végbemenni.

Az okkultizmus azonban ennél még többet is tanít nekünk e tárgyban. Nemcsak azt mondja el nekünk, hogy ez az egész csodálatos rendszer, amelyhez tartozunk, a Logosz által jött létre, mind az alacsonyabb, mind a magasabb síkokon, hanem azt is, hogy a Vele való kapcsolata még szorosabb, mivel teljesen része Neki, - az Ő részleges kifejeződése a fizikai síkon – és az egésznek a mozgása és energiája az Ő energiája, és minden az Ő aurájának határai között van fenntartva. Döbbenetes eszme, ami még azok számára is teljesen elgondolhatatlan közölünk, akik folytattak tanulmányozást az aura témakörében.

Ismeretes előttünk, hogy amint egy személy halad felfelé az ösvényen, kauzális teste, ami meghatározza aurája határait, érzékelhetően nő méretben, fényességben és a színek tisztaságában. Sokan tapasztalatból tudjuk, hogy annak a tanítványnak az aurája, aki jelentős előrehaladást tett az ösvényen, sokkal nagyobb, mint azé, aki éppen csak rátette lábát az első lépéssel, míg egy Adeptus esetében az arányos növekedés még sokkal nagyobb. Az egészen exoterikus keleti írásokban olvashatunk Buddha aurájának hatalmas kiterjedéséről, úgy gondolom, hogy három mérföldet említenek egy alkalommal határaként, de bármennyi is pontos mérete, nyilvánvaló, hogy itt egy újabb feljegyzéssel találkozunk a kauzális test különösen gyors növekedéséről az ember felfelé történő fejlődése során. Kétség sem fér ahhoz, hogy maga a növekedési ütem is nőhet geometriai haladvány szerint, ezért nem lepődhetünk meg, ha azt halljuk egy még magasabb szinten levő Adeptusról, hogy képes egyszerre az egész világot belefoglalni, és ettől fokozatosan eljuthat elménk ahhoz a felfogáshoz, hogy lehet egy Lény olyan magasrendű, hogy magában foglalja egész naprendszerünket. Ne felejtjük el, bármilyen hatalmasnak is tűnik ez számunkra, csak annyi, mint a legparányibb csepp az óriási űrőceánban.

Így a Logoszról (akiben magában minden képesség és tulajdonság megvan, amivel csak fel lehet ruházni a legmagasabb Istent, akit csak el tudunk képzelni) szó szerint igaz, ahogy hajdan mondták: „minden Tőle, Átala és Neki van”, és „mi benne élünk, mozgunk és bírjuk létezésünket”.

Ha ez így van, világos, hogy bármi történik rendszerünkön belül, az teljes mértékben a Logosz tudatán belül történik, és azonnal látjuk, hogy igazi feljegyzésnek az Ő memóriájának kell lennie, továbbá, nyilvánvaló, hogy bármelyik síkon is létezik az a csodálatos emlékezet, messze afelett van, amit ismerünk, következésképp bármilyen feljegyzés elolvasására érezzük képesnek magunkat, az ennek a nagyszerű létező dolognak csak visszaverődése lehet, az alacsonyabb síkok sűrűbb közegében tükröződve.

Az asztrális síkon rögtön nyilvánvaló, hogy ez így van, hogy amivel foglalkozunk, az a visszaverődés visszaverődése, és rendkívül tökéletlen, mivel az elérhető feljegyzések nagymértékben töredékesek, és gyakran komolyan torzultak. Tudjuk, hogy az asztrális fénynek mennyire általánosan használt szimbóluma a víz, ebben az esetben figyelemre méltóan találó. Az állóvíz felületéről észlelhetjük a környező tárgyak jól kivehető visszaverődését, mint egy tükörből, de ez a legjobb esetben is csak visszaverődés, a háromdimenziós tárgyak kétdimenzióban való ábrázolása, ezért minden tulajdonságában eltérően attól, amit megjelenít, a színt kivéve, és mindehhez ráadásul mindig fordítottan.

De fodrozza csak szél a víz felületét, mit tapasztalunk akkor? Még mindig biztosan visszatükröződést, de olyan széttörtet és torzultat, hogy teljesen használhatatlan, vagy félrevezető, ami a visszatükrözött tárgyak alkatára és valóságos megjelenésére vonatkozó eligazodást illeti. Itt-ott egy pillanatra kaphatunk történetesen tiszta visszatükrözést a jelenet néhány apró részletéről, mindössze egy levelet a fáról, például, de hosszadalmas munkálkodást és a természeti törvények alapos ismeretét igényelné, hogy bármit felépíthessünk, mint a visszavert tárgy valódi lényegét, a tárgy képmásának sok ilyen elszigetelt töredékéből összerakosgatva.

Mármost az asztrális síkon sohasem közelíti meg semmi azt, amit nyugodt felszínnek festettünk le, éppen ellenkezőleg, mindig gyors és zavart mozgásban levő dologgal foglalkozunk, ítéljük meg, milyen kevéssé számíthatunk arra, hogy tiszta és határozott visszatükrözést kapunk. Így egy csupán asztrális látással rendelkező tisztánlátó sohasem számíthat pontos és tökéletes képre, ami elékerül a múltból, itt-ott egy-egy része lehet ilyen, de semmiképp sem tudhatja, melyik az. Ha hozzáértő tanító gondoskodása alatt áll, hosszú és alapos gyakorlással megtanulhatja, hogy különbséget tudjon tenni megbízható és megbízhatatlan benyomások között, és összerakhassa a töredezett visszaverődésekből a visszatükrözött tárgy képmását, de általában jóval ezen nehézségek legyőzése előtt kifejlődik mentális látása, ami az ilyen fáradozást szükségtelenné teszi.

A következő síkon, amelyet mentálisnak nevezünk, egészen mások a körülmények. Ott teljes és pontos a feljegyzés, és lehetetlen bármilyen hibát véteni elolvasásánál. Mondjuk, ha három, a mentális síkon ilyen képességgel rendelkező tisztánlátó megegyezik abban, hogy ott egy bizonyos feljegyzést megvizsgálják, ami látásuk elé tárul, az teljesen ugyanaz a visszaverődés mindegyik esetben, és mindegyikük helyénvaló benyomást nyer arról, elolvasva azt. Ebből mégsem következik, hogy amikor később mindannyian összehasonlítják feljegyzéseiket a fizikai síkon, akkor beszámolóik pontosan meg fognak egyezni. Jól ismert, hogy ha három ember, akik egy eseményről tanúskodnak itt lent, a fizikai világban, hozzálátnak leírni azt később, beszámolóik jelentősen eltérnek majd, mivel mindegyikük különösképp azokat a részleteket jegyzi le, amelyek számukra leginkább vonzerővel bírnak, és érzéketlenül az esemény szembetűnő vonásaiként tüntetik fel, gyakran tagadva más részeket, amelyek valójában sokkal fontosabbak voltak.

A mentális síkon történő megfigyelés esetében ez a személyes elfogultság nem befolyásolja lényegesen a kapott benyomásokat, mivel mindegyikük alapjaiban a teljes dolgot ragadja meg, és a megfelelő arányokon túl lehetetlenség részleteit meglátni, de alaposan kép-

zett és tapasztalt személyek esetét kivéve, ez a tényező a benyomások alacsonyabb síkokra történő átvitelénél kezd hatni. A dolgok természetéből fakadóan lehetetlen, hogy bármilyen beszámoló tökéletes legyen, amit itt lent adnak a mentális síkon nyert látomásról vagy tapasztalatról, mivel az ott látottak és tapasztaltak kilenc-tizede nem fejezhető ki fizikai szavakkal egyáltalán, ezért minden kifejezés csak részleges lehet, és nyilvánvalóan válogatási lehetőség van a kifejezett részre vonatkozóan. Emiatt van, hogy az utóbbi évek valamennyi teozófiai kutatása esetében olyan nagy hangsúlyt fektettünk a tisztánlátási tanúságtétel állandó ellenőrzésére és igazolására, és semmi olyasminak a megjelentetése nem került engedélyezésre a legutóbbi könyvekben, ami csak egy személy látására alapozódott.

Akkor, amikor a személyes elfogultság ezen tényének hibalehetőségét gondos viszontellenőrzési rendszerrel minimálisra leszorítottuk, még mindig komoly, velejáró gond marad a benyomások magasabb síkról alacsonyabbra történő lehozásának folyamata. Ez analóg azzal a nehézséggel, amit festésnél tapasztalunk, amikor egy háromdimenziós tájat igyekszünk visszaadni egy sima felületen, ami gyakorlatilag kétdimenziós. Éppúgy, ahogy a művésznek hosszú és alapos szem és kézgyakorlatra van szüksége, mielőtt létrehozza a Természet kielégítő ábrázolását, ugyanígy a tisztánlátónak is hosszú és alapos gyakorlásra van szüksége, mielőtt pontosan le tudja írni alacsonyabb síkon, amit a magasabb síkon lát, és annak valószínűsége, hogy egy gyakorlatlan személy pontos leírást adhasson, ugyanolyan, mint tökéletes tájképet kapni valakitől, aki sohasem tanulta, hogyan kell rajzolni.

Nem szabad elfelejtenünk azt sem, hogy a legtökéletesebb kép is végtelen távol van a valóságban attól, hogy másolata legyen annak a jelenségnek, amit ábrázol, mivel aligha lehet egy egyszerű vonal vagy szög benne ugyanolyan, mint a másolt tárgyban. Egyszerűen egy leleményes, csak öt érzékünkre alapozott kísérlet sima felületen vonalak és színek segítségével, ahhoz hasonló benyomás, amit elértünk volna, ha ténylegesen előttünk lett volna a lefestett jelenet. Hacsak nincs teljesen saját korábbi tapasztalatunkra támaszkodó sejtésünk, semmit sem közvetíthet nekünk a tenger morajából, a virágok illatából, a gyümölcs ízéből, a lerajzolt felszín puhaságából vagy keménységéből.

Pontosan hasonló természetűek, habár fokozatában messze nagyobbak a tisztánlátó által tapasztalt nehézségek, abban a kísérletben, hogy a fizikai síkon ábrázolja azt, amit az asztrálison látott. Továbbá nagymértékben növeli a gondokat az a tény is, hogy ahelyett, hogy pusztán csak visszahívna hallgatóinak elméjébe már ismerős fogalmakat, ahogy a művész teszi, amikor embereket, vagy állatokat, mezőket vagy fákat fest le, a tisztánlátónak arra kell törekednie, hogy a rendelkezésre álló tökéletes eszközeivel igyekezzen megsejtenni olyan fogalmakat, amelyek a legtöbb esetben teljesen újak hallgatói számára.

Kissé meglepő, hogy habár leírásai elevennek és megkapónak tűnhetnek hallgatóságának, ő állandóan annak hatása alatt áll, hogy hallgatósága nem érti meg kielégítően, és azt érzi, hogy legjobb törekvéseinek sem sikerül azt a képzetet továbbítaniuk, amit ő valóban lát. Ne felejtjük el, hogy a mentális síkon olvasott feljegyzésről itt lent leadott beszámoló esetében ez a nehézkes átviteli művelet a magasabbról az alacsonyabb síkra nem egyszer, hanem kétszer történik, mivel az emlékezet a közbeeső asztrális síkon is átviszi. Még abban az esetben is, ha a vizsgálódó rendelkezik azzal az előnnyel, hogy kifejlesztette mentális képességeit, úgyhogy használja azokat, mialatt ébren van fizikai testében, még mindig gátolja a fizikai nyelvnek a teljes hiányossága az általa látottak kifejezésére.

Kísérleljük csak meg felfogni teljesen azt, amit negyedik dimenzióknak nevezünk, amiről már beszéltünk egy korábbi fejezetben. Elégképp könnyű a mi három dimenzióinkra gondolni, elménkben elképzelni egy tárgy hosszúságát, szélességét és magasságát, és látjuk, hogy a három dimenzió mindegyikét kifejezi egy vonal derékszögekkel a másik kettőhöz. A negyedik dimenzió gondolatát egy negyedik vonallal lehetne ábrázolni, derékszögekkel a már létező többi háromhoz.

Egy átlagos elme a legkevésbé sem tudja ezt a gondolatot megérteni, bár néhányan, akik speciális tanulmányozást folytattak, fokozatosan képessé válnak egy vagy két egészen egyszerű négydimenziós alakzat elképzelésére.

Nincsenek szavak, amelyek ezen a síkon képzetet kelthetnének ezekről az alakzatokról a többiek elméjében, és ha egy olvasó, aki nem képezte magát speciálisan ennek a vonalnak a mentén, azzal próbálkozna, hogy vizualizáljon egy ilyen alakzatot, teljesen lehetetlennek találná. Egy ilyen formát világosan kifejezni fizikai szavakkal, valójában annyi, mint pontosan leírni az asztrális sík egy egyszerű tárgyát, de ha a mentális síkon vizsgáljuk a feljegyzéseket, az ötödik dimenzió további nehézségeivel kellene szembenéznünk. Úgyhogy az, hogy lehetetlenség ezeknek a feljegyzéseknek a tökéletes megmagyarázása, még a legfelületesebb megfigyelés számára is nyilvánvaló.

Úgy említettük a feljegyzéseket, mint a Logosz memóriáját, mégis, ez sokkal több, mint emlékezet a szó szokásos értelmében. Reménytelen elképzelni, hogyan tűnnek elő ezek a képek az Ő nézőpontjából, mégis, tudjuk, hogy amint magasabbra és magasabbra emelkedünk, bizonyára közelebb vonzódnak ehhez az igazi emlékezethez, bizonyára közelítünk ahhoz a látáshoz, ahogyan Ő lát. Nagy érdeklődés övezi a tisztánlátó tapasztalatát ezen feljegyzéseket illetően, amelyeket a buddhikus síkon él át, legmagasabb, amit tudata elérhet, amikor távolodik a fizikai testtől, amíg eléri az Arhatok szintjét.

Itt idő és tér többé nem korlátozza őt, már nem igényli, hogy áthaladjon események sorozatát szemlélve, mint a mentális síkon, mivel múlt, jelen és jövő egyaránt jelennek meg egyidejűleg előtte, lényegtelen, hogyan hangzik ez itt lent. Valóban, végtelenül a Logosz tudatossága alatt, ahol még az az emelkedett sík van, világosan kitűnik, amit ott látunk, hogy az Ő számára a feljegyzés többet jelent, mint amit memóriának hívunk, mivel mindaz, ami a múltban történt, és mindaz, ami a jövőben fog történni, az most az Ő szemei előtt történik éppúgy, ahogy annak eseményei, amit mi jelen időnek hívunk. Véggépp hihetetlen, rendkívül felfoghatatlan korlátozott értelmünknek, de tökéletesen igaz mindegyike.

Természetesen nem várható el jelenlegi tudásszintünkön annak megértése, hogy ilyen csodálatos eredmény hogyan jön létre, és magyarázatát megkísérelni csak annyit jelentene, hogy szavak ködébe burkolóznánk, amelyekből semmilyen valódi információt nem nyernénk. Mégis felmerül egy gondolati vonal elmében, ami talán sejteti az irányt, amelynek mentén lehetséges magyarázat, és bármi is segít bennünket, végül is nem teljesen lehetetlen, hogy egy meghökkentő állítás elménk tágitásának elősegítésére szolgál majd.

Úgy harminc évvel ezelőtt, ahogy emlékszem, olvastam egy érdekes kis könyvet, azt hiszem „A csillagok és a Föld” volt a címe (The Stars and the Earth). Célja az volt, hogy igyekezzék bemutatni, hogyan lehetséges tudományosan, hogy Isten elméje számára a múlt és a jelen teljesen egyidejű lehet. Érvei akkor megleptek, mint határozottan eredetiek, és most azon leszek, hogy összefoglaljam, minthogy azt hiszem, áttekintett témánkkal összefüggésben valamiképp ösztönzőnek fogják találni.

Amikor nézünk valamit, legyen az egy kezünkben tartott könyv, vagy több millió mérföldnyi távolságban levő csillag, azt az éterben levő rezgés által tesszük, általában fénysugárnak nevezve, ami a nézett tárgytól halad szemünkbe. A rezgés haladásának sebessége olyan nagy – 186.000 mérföld körüli másodpercenként –, hogy ha saját világunkban szemlélünk egy tárgyat, gyakorlatilag egy pillanatnyinak tekinthetjük. Azonban, ha bolygóközi távolsággal van dolgunk, figyelembe kell vennünk a fény sebességét, mivel tekintélyes időtartamot foglal le a hatalmas űr átszelése. Például nyolc és egynegyed percet vesz igénybe a fény beutazása hozzánk a Naptól, úgyhogy, amikor mi a szoláris égitestre nézünk, azt egy fénysugár segítségével látjuk, ami az égitestet több mint nyolc perccel ezelőtt hagyta el.

Ebből nagyon érdekes eredmény következik. A fénysugár, ami által látjuk a Napot, nyilvánvalóan a dolgok állapotát úgy adja hírül számunkra, ahogy létezett azon az égitesten, amikor megkezdte utazását, és legkevésbé sem befolyásolta semmi, ami azt követően történt.

Tehát nem úgy látjuk valójában a Napot, ahogy van, hanem ahogy nyolc perccel azelőtt volt. Azaz, ha bármi fontos dolog történt a Napon – például napfolt kialakulása – egy csillagász, aki teleszkópján át akkor figyelte az égitestet, teljesen tudatlan a közbejött eseményt illetően, miközben az történt, mivel a híreket hordozó fénysugár nem ér el hozzá, csak nyolc perccel később.

A különbség még feltűnőbb, ha állócsillagokat figyelünk meg, mivel esetükben a távolságok még sokkal hatalmasabbak. Például a sarkcsillag oly távoli, hogy a fény, ami a fent említett felfoghatatlan sebességgel halad, kicsivel több, mint ötven év alatt éri el szemünket, és ebből az a furcsa, de elkerülhetetlen következmény származik, hogy mi a sarkcsillagot nem úgy és ott látjuk, ahogy abban a pillanatban van, hanem úgy és ott, ahol ötven évvel azelőtt volt. Sőt, mi több, ha holnap kozmikus katasztrófa zúzná darabokra a sarkcsillagot, mi még békésen látnánk ragyogni az égen egész hátralévő életünkben, gyermekeink középkorúvá cseperednének, és gyermekeket gyűjthetnének sorjában maguk köré, mielőtt az iszonyú baleset földi szemhez elérne. Hasonlóképpen, vannak más csillagok olyan távolságban, hogy a fénynek ezer évekre van szüksége, hogy átutazzon tőlük hozzánk, ezért állapotukról való tájékozottságunk ezer évekkal van időhátrányban.

Lépjünk érvelésünkkel tovább. Tétélezzük fel, hogy képesek vagyunk egy embert 186.000 mérföldnyi távolságba juttatni a Földtől, és ruházzuk fel olyan csodálatos képességgel, hogy képes legyen abból a távolságból látni, ami itt a Földön történik, olyan világosan, mintha még közvetlen közelünkben lenne. Nyilvánvaló, hogy az így kihelyezett ember mindent egy másodperccel később látna, mint ahogy történik, így jelenleg azt látná, ami egy másodperccel ezelőtt történt. Megkettőzve a távolságot, két másodperc időhátrányba kerülne, stb., mozdítsuk el őt a Nap távolságába (még mindig megengedve, hogy megőrizte ugyanazt a misztikus látóerőt), ő lenézve, nem azt figyelné, amit Ön most csinál, hanem amit nyolc és egynegyed perccel ezelőtt csinált. Vigyük őt a sarkcsillagra, az ötven évvel ezelőtti események peregnének le szemei előtt, és azoknak a gyerekes ugrabugrását látná, akik az adott pillanatban valójában középkorú emberek. Ez bámulatosnak hangzik, de szó szerint és tudományosan igaz, és tagadhatatlan.

A kis könyv tovább érvel eléggé logikusan, hogy Isten, mindenható lévén, bizonyára csodálatos látóerővel rendelkezik, amit természetesnek fogadunk el megfigyelésünket illetően, továbbá mindenütt jelenlévő. Bizonyára jelen van minden egyes említett állomáson, sőt minden közbenső ponton, nem egymás után, hanem egyidejűleg. Ezt a premisszát (előtétel) felállítva, következik a szükségszerű következmény: minden, ami valaha történt a világ kezdete óta, ebben a pillanatban Isten szeme előtt van, nem pusztán csak emlékezete, hanem maga a való történések az Ő megfigyelése alatt.

Mindez eléggé anyagelvű, és merőben a fizikai tudomány síkján van, ezért biztosra vehetjük, hogy nem ilyen módon működik a Logosz emlékezete, mégis, találóan kidolgozott és vitathatatlan, és amint előzőleg mondtam, nem minden haszon nélkül való, mivel olyan lehetőségeket villant fel, amelyek máskülönben nem merülnének fel bennünk.

Azt kérdezhetné az ember, hogyan lehetséges a múlt ezen feljegyzéseinek elképesztő zűrzavara közepette egy konkrét képet megtalálni, amikor azt szeretnénk. Tulajdonképpen egy gyakorlatlan tisztánlátó általában nem tudja megtalálni anélkül, hogy egy speciális vonalon ne kerülne összekötetésbe a kérdéses tárggyal. A pszichometria alapjában véve egy példa, és egészen valószínű, hogy szokásos emlékezetünk ugyanannak az elgondolásnak csak egy másik megjelenítése. Úgy tűnik, mintha egyfajta magnetizmus vagy vonzódás lenne valamely anyagrészcseke és a történést tartalmazó feljegyzés között, egy olyan vonzódás, amely lehetővé teszi, hogy vezetőként működjön a feljegyzés és valakinek a képességei között, aki el tudja olvasni.

Például, egyszer hoztam Stonehenge-ből egy kis kőtöredéket, egy gombostű fejénél nem nagyobbat, beletéve egy borítékba, eljuttattam egy pszichológushoz, akinek fogalma sem

volt, mi az. Azonnal elkezdte leírni, hogy csodálatos romok és lakatlan vidék veszi körül, és élénk képekkel ecsetelte korai történelmének nyilvánvaló helyszíneit, jelezve, hogy az a parányi töredék elegendő volt ahhoz, hogy kapcsolatba kerüljön azokkal a feljegyzésekkel, amelyek a helyhez kötődnek, ahonnan érkezett.

Azok a színhelyek, amelyeken áthaladunk életünk folyamán, ugyanolyan módon működnek agysejtjeinken keresztül, ahogy Stonehenge története a kőtöredéken, összeköttetést létesítenek azokkal a sejtekkel, amelyek segítségével elménk kapcsolatba kerül a feljegyzéseknek a bizonyos részével, így „emlékszünk” arra, mit láttunk.

Még egy gyakorlott tisztánlátónak is szüksége van bizonyos kapocsra, ami képessé tesz arra, hogy megtalálja a feljegyzést arról az eseményről, amiről nem volt előzetes ismerete. Például, ha meg akarja tekinteni Julius Caesar partraszállását Anglia partjainál, több módon közelítheti meg a kérdést. Ha például már járt a történés helyszínén, a legegyszerűbb mód valószínűleg előhívni annak a helyszínek a képét, majd visszafelé haladni a feljegyzéseim, amíg eléri a kívánt időszakot. Ha nem látta a helyet, akkor időben mehetne vissza az esemény időpontjáiig, és azután nyomoz a Csatorna, a római gályaraj után, vagy megvizsgálhatja az akkori római élet feljegyzéseit, ahol nem okozhat nehézséget olyan jellegzetes alak, mint Caesar azonosítása, vagy nyomára bukkanni a gall háborúkon keresztül, amíg lábát brit földre tette.

Az emberek gyakran érdeklődnek ezeknek a feljegyzéseknek a milyensége felől; vajon a szemhez közel vagy távol tűnnek-e fel, vajon a bennük feltűnő alakok nagyok-e vagy kicsik, a képek követik-e egymást, mint egy képsorozat, vagy beleolvadnak egymásba, mint az áttűnő képek, stb. Csak azt lehet válaszolni, hogy megjelenésük bizonyos mértékig azon feltételeknek megfelelően változik, amilyen feltételek között nézik azokat. Az asztrális síkon a visszaverődés leggyakrabban egy egyszerű kép, habár esetenként a látott alakok mozgással lehetnek felruházva, ez utóbbi esetben egy egyszerű pillanatfelvétel helyett kissé hosszabb és tökéletesebb visszatükröződés történik.

A mentális síkon a feljegyzéseknek két nagyon eltérő oldala van. Ha az arra a síkra látogató nem gondol valamilyen módon speciálisan rájuk, akkor a feljegyzések háttérül szolgálnak a történéshez, éppúgy, ahogy a visszatükröződések egy állótükrőben a szoba végén háttér képeznek az abban élő emberek életéhez. Mindig arra kell gondolnunk, hogy ilyen feltételek mellett ezek valójában merő visszatükröződések egy hatalmas tudat szakadatlan működéséről egy sokkal magasabb síkon, és olyan a megjelenésük, mint a közelmúltban feltalált mozgókép vagy élő fényképek végtelen sorozata. Nem olvad egyik a másikba, mint az átúztatott képek, nem is alkotják normál képek egymást követő sorozatát, hanem a visszatükrözött alakok tevékenysége állandóan folyik, mintha valaki szereplőket figyelne egy messzi színpadon. De ha a gyakorlott vizsgálódó figyelmét különösen egyik jelenet felé fordítja, vagy fel szeretné idézni maga elé, rendkívüli változás következik be azonnal, mivel ez a gondolati sík, és valamire gondolni azt jelenti, hogy azonnal az illető előtt terem. Például, ha valaki látni akarja az előbb hivatkozott esemény feljegyzéseit – Julius Caesar partraszállását –, akkor egy pillanat alatt úgy találja magát, mint aki nem egy képet néz, hanem a tengerparton áll a légionáriusok között, körülötte lejátsszódik az egész jelenet, minden tekintetben pontosan úgy, mint ahogy látta volna, ha ott állt volna életnagyságban azon az őszi reggelen, i.e. 55. évben. Mivel amit lát, az csak egy visszatükröződés, a szereplők természetesen teljesen öntudatlanok felőle, sem nem változtatja meg semmiféle törekvése a cselekmény folyását a legkisebb mértékben sem, kivéve azt, hogy irányítani tudja az előtte zajló dráma haladási sebességét, egy egész év eseményei megismétlődhetnek előtte mindössze egy óra alatt, vagy bármelyik pillanatban le tudja állítani az együttes mozgást, és bármelyik sajátos jelenetet ki tudja merevíteni, mint egy képet, amilyen hosszan csak akarja.

Valójában nemcsak azt veszi észre, amit látott volna, ha akkor személyesen ott lett volna, hanem sokkal többet. Hall és ért mindent, amit azok az emberek mondanak, tudatában

van gondolatainknak és indítékaiknak, és a sok lehetőség közül egyik legérdekesebb nyílik meg az előtt, aki megtanulta elolvasni a feljegyzéseket, hogy tanulmányozhatja a régmúlt korok gondolkodását, a barlanglakókét, a cölöplakókét, valamint azokét, akik Atlantisz, Egyiptom és Káldea hatalmas civilizációit kormányozták. Könnyen elképzelhető, hogy micsoda ragyogó lehetőségek nyílnak meg az ilyen erő teljes birtokában levő ember előtt. Lenyűgözően érdekes történelmi kutatási terület áll előtte. Nemcsak felülvizsgálhatja tetszése szerint az általunk megismert egész történelmet, helyesbítve vizsgálata során a sok hibát és félreértést, amelyek beférköztek a nekünk hagyományozott beszámolóiba, bebarangolhatja tetszés szerint a világ egész történetét a kezdetektől fogva, megfigyelve az értelem lassú fejlődését az emberben, a Láng Urainak alászállását, és a hatalmas kultúrák növekedését, amelyeket Ők alapítottak.

Tanulmányozása nemcsak egyedül az emberi fejlődésre korlátozódik, elétárulnak, mint egy múzeumban, a különféle állati és növényi formák, amelyek elfoglalták a színteret azokban az időkben, amikor a világ még fiatal volt; követheti az összes geológiai változást, amelyek történtek, és megfigyelheti a nagy kataklizmák menetét, amelyek újból és újból megváltoztatták a Föld egész arculatát.

Egy különleges esetben még szorosabb együttérzés válik lehetővé a múlttal a feljegyzések olvasója számára. Ha érdeklődése nyomán olyan jeleneteket tekint meg, amelyekben ő maga vett részt egy korábbi születésében, két módon foglalkozhat ezzel: vagy szemlélőként tekinthet bele a szokásos módon (ne felejtsük el, hogy mindig szemlélő, akinek éleslátása és együttérzése tökéletes), vagy ismét azonosíthatja magát az ő régen halott személyiségével, visszavetheti magát az időben abba a régmúlt életébe, és teljesen megtapasztalhatja újból annak a történelem előtti múltnak a gondolatait, érzelmeit, örömeit és bánatait. Vadabb és elevenebb kalandokat nem lehetne kieszelni, mint azok némelyike, amelyeken így keresztülhaladhat, mindamelllett nem szabad elveszítenie saját személyisége tudatának megtartását, meg kell őriznie képességét, hogy akarata szerint visszatérjen jelen személyiségébe.

Gyakran kérdezik, hogyan lehetséges a vizsgálódó személynek a feljegyzésekből kiásott messzi múltból való kép keltezését megállapítania. Tény, hogy néha meglehetősen unalmas munka a pontos dátum megtalálása, de általában megtehető, ha érdemes időt és fáradságot ráfordítani. Ha a görög és római időkkel foglalkozunk, a legegyszerűbb módszer betekinteni a képen legintelligensebb személy elméjébe, és megvizsgálni, hogy ő milyen időpontot tételez fel, vagy a vizsgálódó megnézheti őt levélírás vagy más dokumentum írása közben, és megfigyelheti, milyen dátum van, ha van egyáltalán, az írásba foglalva. Ha egyszer a római vagy görög dátum megvan, akkor azt saját időszámítási rendszerünkkel összeilleszteni csupán számolás kérdése.

Egy másik gyakran alkalmazott módszer a vizsgált jelenettől egy korabeli képhez fordulni valamelyik nagy vagy jól ismert városban, mint Róma, és megfigyelni, ki uralkodik, kik a konzulok abban az évben, és ha ezt felfedtük, csak egy pillantást kell vetnünk egy hiteles történelem-leírásra, az adja a többit. Sokszor megtudható a dátum egy közérdekű felhívásból vagy jogi dokumentumból, tény, hogy az idők megállapításának említett nehézségein könnyen felülemelkedhetünk.

A dolog mégsem olyan egyszerű, ha ennél jóval korábbi korszakokkal foglalkozunk, mint Egyiptom, Káldea vagy Kína, vagy még inkább visszafelé menve, magával Atlantisszal, vagy számos települései egyikével. Az időpont még elég könnyen megállapítható egy tanult ember elméje által, de már nem tudjuk viszonyítani saját időszámítási rendszerünkhöz, mivel az az ember korszakokban számol, amelyekről mi semmit sem tudunk, vagy királyok uralkodásában, akiknek története elveszett az idő éjjelében.

Módszereink mindazonáltal még nincsenek kimerítve. Ne felejtsük el, hogy lehetséges a vizsgálódó számára, hogy az általa óhajtott sebességgel futtassa a feljegyzéseket, egy év per másodperc vagy még sokkal nagyobb sebességi rátával akarata szerint. Van azonban egy-két

esemény a régmúlt történelmében, amelyek időpontja pontosan rögzített, például Poseidonis elsüllyedése i.e. 9564. évben. Nyilvánvaló, hogy ha a környezet általános megjelenése valószínűsíti, hogy a látott kép ezen események egyikétől mérhető távolságban van, akkor ahhoz az eseményhez viszonyítható, és pedig a feljegyzéseken való gyors átfutás egyszerű eljárásával, az éveket a két esemény között számolva, ahogy haladnak.

Ha azok az évek ezeket tesznek ki, ahogy néha kitesznek, ez a terv elviselhetetlenül unalmas. Ez esetben visszatérünk a csillagászati módszerhez. A mozgás következtében, amelyet általában napéjegyenlőségi előrehaladásnak neveznek, és amit pontosabban a Föld egy másodlagos (szekunder) forgásának lehetne leírni, az egyenlítő és az ekliptika közötti szög állandóan, habár nagyon lassan változik. Így hosszú időközök után a Föld pólusa a látszólagos égi szférának már nem ugyanazon helye felé irányul, más szavakkal, sarkcsillagunk nem az Ursae Minoris, mint jelenleg, hanem más égitest, és a Föld pólusának ebből a helyzetéből, amelyről a szemlélt kép gondos éjszakai égboltra vonatkozó megfigyeléséből könnyen meg lehet bizonyosodni, nehézség nélkül kiszámítható egy hozzávetőleges időpont.

Az olyan történések időpontjának becslésében, amelyek korábbi fajoknál évmilliókkal ezelőtt történtek, egy szekunder forgás időtartamát (vagy napéjegyenlőségi előrehaladását) gyakran használják egységként, de természetesen tökéletes pontosság általában nem szükséges ilyen esetekben, kerek számok megfelelnek ilyen távoli korszakokkal foglalkozó gyakorlati céloknak.

Nem szabad azt gondolni, hogy a feljegyzések pontos olvasása, akár az ember saját elmúlt életeiről, akár másokéről, bárki által keresztülvihető, alapos előzetes gyakorlás nélkül. Ahogy már megjegyeztük, bár eseti visszaverődések lehetségesek az asztrális síkon, de a mentális érzék használatának képessége szükséges, mielőtt megbízható olvasás végezhető. Valóban, a hibalehetőségek minimálisra csökkentése érdekében a vizsgálódónak érzékét teljesen uralnia kellene, mialatt éber fizikai testében, ennek a képességnek a megszerzése szakadatlan munka és szigorú önfegyelem éveit igényli.

Úgy tűnik, sok ember várja, hogy amint aláírta jelentkezési űrlapját és csatlakozott a Teozófiai Társulathoz, azonnal emlékezni fog legalább három elmúlt életére, és néhányan rögvest kezdenek visszaemlékezéseket képzelni, és kijelentik, hogy legutóbbi inkarnációjukban Mária, a skótok királynője, Cleopatra vagy Julius Caesar voltak. Természetesen az ilyen hóbortos állítások egyszerűen csak bizalmatlanságot eredményeznek azokra nézve, akik olyan ostobák, hogy megteszik, de sajnos ez a bizalmatlanság rávetül, habár igazságtalanul, a Társulatra, amelyhez tartoznak. Így, akiben az a meggyőződés buzog, hogy ő Homérosz vagy Shakespeare, jobban tenné, ha elgondolkodna, és józanész teszket végezne a fizikai síkon, mielőtt közreadja a hírt a világnak.

Igaz, hogy néhány embernek vannak felvillanásai elmúlt életeik jeleneteiből álmukban, de természetesen ezek általában töredékesek és megbízhatatlanok. Nekem is volt ilyen jellegű tapasztalatom korábbi életem során. Álmaim közül egy állandóan visszatért, álom egy házról, oszlopos előcsarnokkal, szép öbölre néző, nem messze egy dombtól, amelynek tetején egy méltóságteljes épület emelkedett. Tökéletesen ismertem azt a házat, és olyan ismerős volt szobáinak fekvése, aajtájából a kilátás, mint otthonomé jelenlegi életemben. Azokban az időkben semmit sem tudtam a reinkarnációról, így számomra csak egyszerű, érdekes egybeesésnek tűnt, hogy ez az álom olyan gyakran ismétlődik, és nem sokkal a Társulathoz való csatlakozásomat követően valaki, aki engem ismert, mutatott néhány fényképet legutóbbi inkarnációból. Felfedeztem, hogy ez a folytonos álom valójában egy részleges visszaemlékezés volt, és a ház, amelyet olyan jól ismertem, az volt, amelyben születtem több mint kétezer évvel ezelőtt.

Habár van néhány olyan eset a feljegyzésekben, amelyekben néhány emlékezetes jelenet így átjön egyik életből a másikba, de az okkult képesség jelentős fejlődése szükséges, mielőtt a vizsgálódó az inkarnációs vonalon határozottan nyomoz, legyen az saját vagy más em-

ber inkarnációja. Ez nyilvánvaló, ha visszaemlékszünk a probléma előfeltételeire, amiket ki kell dolgozni. Ahhoz, hogy egy személyt ebből az életből a megelőzőig kövessünk, először is nyomozni kell jelenlegi életét visszafelé a születésig, majd fordított sorrendben nyomon követni az útszakaszokat, amelyek miatt az Ego inkarnációba szállt.

Ez nyilvánvalóan visszavezet bennünket végső fokon az Ego állapotára a mentális sík legmagasabb szintjein. Látható lesz, ahhoz, hogy a vizsgálódó ezt a feladatot ténylegesen teljesíthesse, képesnek kell lennie annak az emelkedett szintnek megfelelő érzék használatára, mialatt éber fizikai testében, más szavakkal, tudatosságának magában a reinkarnálódó Ego-ban kell összpontosulnia, és többé már nem az alacsonyabb személyiségben. Abban az esetben, felkeltvén az Ego emlékezetét, saját múltbéli inkarnációi nyitott könyvként terülnek szét előtte, és képes lesz, ha úgy kívánja, egy másik Ego körülményeit megvizsgálni azon a szinten, és visszanyomozni az alacsonyabb mentális és asztrális életeket, amelyek ide vezettek, amíg az Ego legutolsó fizikai halálához nem ér, és azon keresztül előző életéhez.

Nincs más mód, csak ez, amelyben az életek láncolatát teljes bizonyossággal végig lehet vezetni; következésképp azonnal mellőzhetjük azokat az embereket, mint tudatos vagy tudattalan szélhámosokat, akik úgy hirdetik magukat, mint akik képesek valakinek az elmúlt inkarnációit kinyomozni fejenként oly sok pénzért. Szükségtelen említeni, hogy az igazi okkultisták nem hirdetnek, és soha, semmilyen körülmények között nem fogadnak el pénzt képességeik bemutatásáért.

Vitán felüli, hogy az a tanulmányozó, aki az inkarnációs vonal követésének képességét kívánja megszerezni, csak képzett tanítótól való tanulás által ismerheti meg, hogyan kell végezni. Vannak, akik szívósan állítják, hogy csak az szükséges, hogy az ember jóakarátúan, áhítatosan és felebarátian érezzen, és a korszakok minden bölcsessége reá árad, de egy kis józan ész azonnal leleplezi egy ilyen kijelentés abszurditását. Bármilyen jó egy gyermek, ha tudni akarja a szorzótáblát, munkába kell állnia és meg kell tanulnia azt, teljesen hasonló eset a szellemi képességek használatának befogadása. Maguk a képességek kétségtelenül megmutatkoznak, ahogy fejlődik az ember, de csak úgy tudja megbízható és legeredményesebb használatát megtanulni, ha keményen dolgozik és kitartóan törekszik.

Vegyük azok esetét, akik másokon kívánnak segíteni az asztrális síkon alvás alatt, minél több tudással rendelkeznek itt, annál értékesebbek lesznek szolgálataik a magasabb síkon. Például a nyelvtudás hasznos lehet számukra, mert bár a mentális síkon az emberek közvetlen gondolatátvitellel érintkeznek egymással, bármilyen nyelvűek legyenek is, az asztrális síkon ez nincs így, és egy gondolatot világosan szavakban kell megformálni, mielőtt felfogható. Ezért, ha Ön segíteni kíván egy embernek azon a síkon, Önnek néhány nyelvet megfelelően kell tudnia, amelyek segítségével érintkezhet velük, tehát minél több nyelvet ismer, annál inkább hasznos lesz. Ténylegesen talán nincs olyan fajtája a tudásnak, amelynek ne vehetné hasznát az okkultista.

Minden tanulmányozó jól vesse elméjébe, hogy az okkultizmus a józanész megdicsőülése, és hogy minden látomás, ami eljut hozzájuk, nem szükségképpen egy kép az akasha krónikából, és nem minden tapasztalás felülről származó látomás. Sokkal jobb tévedni az egészséges hitetlenség oldalán, mint a túlságos hiszékenységen, és csodálatra méltó szabály, hogy soha ne vadásszunk valaminek az okkult magyarázatára, ha egyszerű, nyilvánvaló fizikai áll rendelkezésre. Feladatunk, hogy mindig törekedjünk egyensúlyunk megtartására, és önuralmunkat sohase veszítsük el, és vegyük elő ésszerű, józanésszel bíró látásunkat, bármi történjék is velünk, így jobb teozófusok, bölcsőbb okkultisták és hasznosabb segítők leszünk, mint voltunk korábban bármikor.

Szokás szerint minden fokozatát megtaláljuk a természet emlékezetébe való nézés képességének, a képzett embertől, aki tetszése szerint képes tájékozódni a feljegyzésben, le, egészen addig a személyig, aki csak eseti, bizonytalan felvillanásokban részesül, vagy talán csak egy ilyen felvillanása van. Azonban még az az ember is, aki ezt a képességet részlegesen

és esetlegesen birtokolja, nagy jelentőségűnek fogja találni. A pszichológus, akinek a múlttal fizikailag kapcsolatban levő dologra van szüksége ahhoz, hogy ismét teljesen életre keltse maga körül, és a kristálynéző, aki néha kevésbé biztos teleszkópját valamely hosszú idővel ezelőtti történelmi jelenetre irányítja, mindketten a legnagyobb élvezetnek jutnak, ki-ki a megfelelő, neki adományozott tehetség gyakorlása folytán. Még akkor is, ha nem mindig értik pontosan, hogyan hozták létre eredményeiket, és nem képesek minden körülmények között teljes ellenőrzésük alatt tartani.

Ezeknek a képességeknek alacsonyabb megnyilvánulásai sok esetben úgy találjuk, hogy öntudatlanul gyakorolták; sok kristálynéző szemlél jeleneteket a múltból, anélkül, hogy meg tudná különböztetni a jelen látomásaitól, és sok bizonytalan pszichikus személy látja úgy, hogy állandóan képek tolulnak szeme elé, anélkül, hogy valaha észrevenné, hogy valójában különféle tárgyakat idéz maga elé, amelyeket történetesen érintett, vagy amelyeknek közelében állt.

Ezen pszichikai csoport érdekes változata az az ember, aki csak személyeket képes idézni, élettelen tárgyakat nem, mint ami szokásosabb. Az esetek többségében ez a képesség rendszertelenül mutatkozik meg, egy ilyen pszichikus alkat, ha idegennek mutatják be, gyakran lát valamely kiugró eseményt egy szempillantás alatt annak az idegennek a korábbi életében, de más hasonló alkalmakkor nem kap különleges benyomást. Ritkábban találkozunk olyan valakivel, akinek részletes látomása van mindenkinek az elmúlt életéről, akivel összeakad. Ennek a csoportnak egyik legjobb példája a német Zschokke, aki önéletrajzában leírja ezt a rendkívüli képességet, amit birtokolt. Azt mondja:

„Alkalomadtán az történt velem, hogy amikor először találkoztam teljesen idegen emberrel, és amikor csendben figyeltem társalgását, elmúlt élete a jelen pillanatig, benne sok aprólékos mozzanattal, ami egyik vagy másik jelenethez tartozott, felöltött bennem, mint egy álom, de félreérthetetlenül, teljesen önkéntelenül, kéréstelenül, néhány percet igénybe véve.

Hosszú ideig hajlamos voltam ezeket a tovasuhanó látomásokat a fantázia csínytevésének felfogni, annál inkább bemutatták álom-látomásaim nekem a szereplők öltözékét, mozdulatait, a szoba megjelenését, és a jelenet többi járulékát. Míg egyszer, egy megilletődött hangulatban elmeséltem családomnak egy szabó történetét, aki épp elhagyta el a szobát. Sohasem láttam előzőleg azt a személyt. A hallgatók mindazonáltal csodálkoztak, nevettek, és nem voltak meggyőződve arról, hogy a személy korábbi életét előzőleg nem ismertem, mint-hogy amit állítottam, tökéletesen igaz volt.

Nem kevésbé csodálkozva tapasztaltam, hogy álom-látomásaim megfelelték a valóságnak. Ekkor nagyobb figyelmet szenteltem a dolognak, és amilyen gyakran az illendőség csak megengedte, elbeszéltem azoknak, akiknek az élete így elvonult előttem, mint álom-látomásom tartalma, hogy ellenvetésüket vagy igazolásukat elnyerjem. Minden esetben igazolás következett, nem minden elképedés nélkül azok részéről, akik megadták.

Egy bizonyos vásár napján Waldshut-ba mentem két erdész társaságában, akik még élnek. Este volt, és a sétától fáradtan betértünk egy „Szőlő” nevű vendéglőbe. Vacsoránkat fogyasztottuk egy közös asztalnál többen egy társaságban, amikor az történt, hogy mulattak a svájci ember furcsaságán és hiszékenységén a hipnózisban való hitével, Lavater fiziognómiai rendszerével, stb. kapcsolatban. Társaim egyike, akinek nemzeti büszkeségét gúnyolódásuk bántotta, arra kért, hogy adjak valamiféle feleletet, különösen válaszképpen a fölényes fellépésű fiatalembernek, aki szemben ült, és féktelen nevetésnek engedett szabad folyást.

Ezen személy életének eseményei történetesen épp előzőleg folytak le elmém előtt. Hozzáfordultam azzal a kérdéssel, hogy válaszolna-e nekem igazmondással és őszinteséggel, ha elmesélném neki élettörténete legtitkosabb részleteit, éppoly kevésbé ismerve őt, mint ahogy ő ismer engem. Ez nem Lavater fiziognómiai jártassága lesz, indítványoztam. Megígérte, hogy ha igazat mondok, nyíltan elismeri. Ezután elmondtam az eseményeket, amelyekkel álom-látomásom ellátott engem, és a gárda megismerte a fiatal kereskedő életének történetét,

iskolaéveit, gyarlóságait, végül munkaadója páncélszekrénye ellen elkövetett gazságát. Leírtam elhagyott szobáját, fehér falaiival, ahol a barna ajtótól jobbra álló asztalon kis, fekete pénzes doboz volt, stb. Az ember lesújtottan elismerte valamennyi körülmény helyességét, sőt, amit nem vártam volna el, az utóbbiét is.”

Ennek az epizódnak az elmesélése után a derék Zschokke nyugodtan tovább ámul, hogy vajon talán mindennek ellenére, ez a figyelemreméltó képesség, amit olyan gyakran bemutatott, nem lehetett mindig merő véletlen egybeesés eredménye.

Ilyen, múltba visszanező képesség birtokában levő személyek beszámolóiból viszonylag kevés található a tárgyhoz kapcsolódó irodalomban, ezért tételezhetik fel sokkal kevésbé megszokott dolognak, mint inkább megsejtésnek. Azt gyanítom, hogy az igazság inkább az, hogy sokkal kevésbé általánosan felismert. Előzőleg már említettem, hogy nagyon könnyen megtörténhet, hogy egy személy egy képet lát a múltból anélkül, hogy felismerné, mint olyant, hacsak nem történik valami, ami különleges figyelmet kelt, például egy alak páncélatban vagy antik öltözékben. Egy előrelátást sem mindig ismernek fel akkor, mint olyat, de az előrelátott esemény megtörténe élénken felidézi ugyanakkor, amikor kinyilvánítja természetét, így valószínűtlen, hogy csak úgy keresztül lehet nézni rajta. Ezért valószínű, hogy az akasha feljegyzések visszatükrözéseinek eseti felvillanásai gyakoribbak, mint ahogy a közétett beszámolók elhitethetnék azt velünk.

VIII. TISZTÁNLÁTÁS IDŐBEN: A JÖVŐ

Ha homályos körvonalakban is, de képesnek érezzük magunkat, hogy felfogjuk azt a gondolatot, hogy a múlt egésze egyidejűleg és aktívan jelen lehet egy kielégítően emelkedett tudatosságban, ennél is sokkal nagyobb nehézséggel találjuk magunkat szemben, ha annak megértésére törekszünk, hogy az egész jövőt is tartalmazhatja az a tudat. Ha hinnénk a mohamedán kizsmet tantételben, vagy az eleve elrendelés kálvinista elméletében, akkor az elképzelés könnyű lenne, de tudva, hogy mindkét eset az igazság furcsa eltorzítása, egy elfogadhatóbb feltevés után kell néznünk.

Vannak még emberek, akik az előrelátás lehetőségét tagadják, de az ilyen tagadás egyszerűen csak a téma bizonyosságának nem ismerését mutatja. Az elismert esetek nagy száma nem hagy kételynek helyet, ami a tényeket illeti, de sok ezek közül olyan jellegű, hogy egyáltalán nem könnyű ésszerű magyarázattal szolgálni. Nyilvánvaló, hogy az Ego rendelkezik bizonyos előrelátási képességgel, és ha a megjósolt események mindig nagy jelentőségűek lennének, feltételezni lehetne, hogy egy kivételes ösztönzés lehetővé teszi számára, hogy egy ilyen alkalommal világos benyomást gyakoroljon az alacsonyabb személyiségre arról, amit lát. Kétségtelenül ez a magyarázata sok olyan esetnek, amelyekben halál vagy súlyos szerencsétlenség előre meglátásáról van szó, de számos feljegyzett példa van, amelyekre ez nem vonatkozik, mivel a megjósolt események gyakran rendkívül hétköznapiak és jelentéktelenek.

Egy jól ismert, Skóciában történt tisztánlátási eset szemléltetni fogja, mire gondolok. Egy embert, aki nem hitt az okkultizmusban, egy magasabb Látnok előre figyelmeztetett egy szomszéd közelgő haláláról. A jóslat bővelkedett részletekben, beleértve a temetés teljes leírását, a négy koporsóvivő és mások nevével, akik jelen lesznek. A hallgatóság nevetett az egész történeten, és rögtön el is felejtette, de szomszédjának halála a megjósolt időben emlékeztette a figyelmeztetésre, és elhatározta, hogy rácáfol mindenesetre a jóslat egy részére, azáltal, hogy ő maga lesz a koporsóvivők egyike. Sikerült a dolgot úgy rendeznie, ahogy kívánta, de épphogy elkezdődött volna a temetés, elhívták helyéről valami kis dologban, ami csak egy-két percig feltartóztatta. Amint sietve visszatért, meglepetéssel látta, hogy a menet elindult nélküle, és a jóslat pontosan beteljesült, mivel a négy koporsóvivő az volt, akit a látomásban megjelölt.

Itt van egy jelentéktelen dolog, aminek nem lehetett senki számára fontossága, hónapokkal jó előre pontosan megjósolva, és jöllehet egy ember határozottan arra törekszik, hogy megváltoztassa a jelzett elrendezést, a legkevésbé sem tudta befolyásolni. Ez bizonyára úgy fest, mintha eleve elrendelés lenne, egészen a legkisebb részletig, és csak akkor vagyunk képesek meglátni ebből az elméletből a kivezető utat, ha magasabb síkról vizsgáljuk a kérdést. Természetesen, ahogy már korábban egy másik témakörrel elmondtam, a teljes magyarázat kitér előlünk, és ennek így kell lennie mindaddig, ameddig tudásunk nem lesz lényegesen nagyobb a mostaninál, a legtöbb, amit jelenleg tehetünk, hogy jelezzük azt a vonalat, amelynek mentén magyarázat található.

Kétség sem fér ahhoz, hogy akármilyen történik most, az a múltban elindított okok eredménye, így ami a jövőben fog történni, az olyan okok következménye, amelyek már működésben vannak. Sőt, itt lenn kiszámíthatjuk, hogy bizonyos megtett cselekményeket bizonyos eredmények követnek, de számításunk állandóan ki van téve annak, hogy olyan tényezők közbeavatkozása zavarja meg, amelyeket nem vagyunk képesek számításba venni. Ha azonban tudatosságunkat a mentális síkra emeljük, sokkal messzebb látjuk cselekedeteink következményeit.

Kinyomozhatjuk például egy gondatlan szó hatását, nemcsak arra a személyre, akihez címezték, de általa sok más személyre nézve is, minthogy táguló körben halad tovább, amíg az egész országot érinti, és egy ilyen látomás felvillanása sokkal hatékonyabb, mint számos

ránk nehezedő erkölcsi szabály gondolat, szó és tett legmesszebbmenő megfontolásának szükségességéről. Nemcsak láthatjuk arról a síkról így teljes mértékben minden cselekedet következményét, hanem azt is láthatjuk, hogy hol és milyen módon lépnek közbe és módosítják más, látszólag vele semmilyen kapcsolatban nem lévő cselekmények eredményei. Ténylegesen azt lehet mondani, hogy minden jelenleg akcióban levő ok következményei világosan láthatók, és hogy a jövő, ahogy akkor lenne, ha teljesen új okok nem merülnének fel, nyitva áll tekintetünk előtt.

Új okok természetesen felmerülnek, mivel az ember akarata szabad, de az átlagemberek esetében szabadakaratauk használata figyelemre méltó pontossággal előre kiszámítható. Az átlagembernek olyan kevés igazi akarata van, hogy nagymértékben a körülmények teremtménye, cselekedete, áthatolhatatlan életei meghatározott környezetbe helyezik, és annak rá ható befolyása olyan fontos tényező élettörténetében, hogy a jövő menetét csaknem matematikai pontossággal előre meg lehet mondani.

Előrehaladottabb ember esetében más a helyzet, mivel, élete fő eseményeit szintén múltbéli cselekedetei igazítják, de a mód, ahogy engedi azokat hatni magára, és a módszerek, amelyekkel kezeli azokat, és talán diadalmaskodik felettük, a sajátjai, és még a mentális síkon sem láthatók, csak mint valószínűségek.

Fentről ilyen módon letekintve az ember életére, úgy tűnik, mintha szabad akarata csak életpályája bizonyos válságainál lenne gyakorolható. Elérkezik életében egy ponthoz, ahol nyilvánvalóan két-három választási útvonal nyílik meg előtte; teljesen szabadon választhat tetszése szerint, és habár valaki, aki természetét alaposan ismerné, csaknem biztosan érezné, milyen lenne választása, ilyen tudás barátja részéről semmilyen értelemben nem kényszerítő erő.

Ha azonban választott, akkor végig kell csinálnia, vállalva a következményeket, rálépve egy egyéni ösvényre, amelyen sok esetben kénytelen végigjárni egy hosszú utat, mielőtt alkalmá lesz elfordulni. Helyzete hasonlatos egy vonat vezetőjének helyzetéhez, amikor csomóponthoz ér, lehetősége van erre vagy arra az útra térni, azon haladhat, amelyiken csak akar, de ha egyikre rátért, kénytelen haladni az általa választott vonalon, amíg másik elágazási ponthoz nem ér, ahol ismét kínálkozik választási alkalom.

A mentális síkról nézve le, ezek az új indulási pontok világosan láthatók, és mindegyik választás valamennyi következménye feltárul előttünk, még a legkisebb részletében is biztosan kidolgozva. Az egyetlen pont, ami bizonytalan marad, mindennél fontosabb, és pedig az, hogy melyik választással él az ember. Valójában nem egy, hanem néhány jövő rajzolódik ki szemünk előtt annak szükségessége nélkül, hogy képesek legyünk meghatározni, hogy melyik valósul meg közülük, önmagát beteljesítve. A legtöbb esetben olyan erősen látunk egy valószínűséget, hogy nem tétováznánk döntésre jutni, de az általam leírt eset bizonyosan elméletileg lehetséges. Mégis, ennyi tudás képessé tette bennünket arra, hogy biztonsággal sok mindent jelezzünk előre, és könnyű elképzelni, hogy a sajátunknál sokkal magasabb képességgel mindig előre lehetne látni, hogy melyik választás hová vezet, tehát jövedőlni teljes bizonyossággal.

A buddhikus síkon a tudatos számítás ilyen kidolgozási eljárása nem szükséges, mivel, ahogy előbb mondtam, valamilyen módon, ami itt lent teljesen kifejtethetetlen, a múlt, a jelen és a jövő ott valamennyien egyidejűleg léteznek. Az ember nem tehet mást, mint elfogadja ezt a tényt, mivel ennek oka a sík lehetőségében van, és az a mód, ahogy ez a magasabb sík működik, a fizikai agy számára teljesen felfoghatatlan. Időnként az ember találkozhat egy utalással, ami közelebb visz csekély mértékben bennünket a megértés homályos lehetőségéhez. Egy ilyen utalást tett Sir Oliver Lodge az Angol Társulatnál (British Association), Cardiff –ban tartott ünnepélyes beszédében. Ezt mondta:

„Egy ragyogó és segítő gondolat, hogy az idő a dolgok figyelembe vételének csak viszonylagos módja, mi jelenségeken keresztül haladunk egy bizonyos meghatározott iramban,

és objektív módon értelmezzük, mintha események szükségszerűen ilyen sorrendben haladnának, és pontosan ilyen gyorsasággal. Ez tekintetbe vételüknek azonban csak egyik oldala. Az eseményeket lehet bizonyos értelemben mindig létezőnek tekinteni, mind a múltat, mind a jövőt, és lehet, hogy mi vagyunk, akik hozzájuk elérkezünk, és nem azok történnek. Hasznos lehet egy vonaton utazóval való párhuzam. Ha az utazó soha nem hagyná el a vonatot, és nem változtatna helyet, akkor a tájat valószínűleg szükségszerűen egymásra következőnek látná, és képtelen lenne együttlétezőnek felfogni. Mi, ezért, egy lehetséges negyedik dimenziós jelleget észlelünk, ami az időt illeti, amelynek feltartóztathatatlan folyása jelen korlátaink természetes része lehet. És ha egyszer megértjük azt a gondolatot, hogy múlt és jövő ténylegesen létezők lehetnek, felismerjük, hogy irányító befolyása lehet minden jelenlegi cselekményre, és a kettő együtt képezheti a „magasabb síkot”, vagy a dolgok teljességét, amelyből kifolyólag, ahogy én látom, arra leszünk ösztönözve, hogy kutassunk a forma vezérlésével vagy determinizmussal kapcsolatban, és az élőlények cselekvése tudatosan egy határozott és előre megalkotott vég felé irányuljon.”

Az idő azonban egyáltalán nem a negyedik dimenzió, de jelenleg abból a szempontból tekintve rá, egy kis segítség annak felfogása felé, ami felfoghatatlan. Tegyük fel, hogy egy fa kúpot tartunk derékszögben egy papírvízhez, és lassan toljuk, először csúcsán keresztül. Egy mikroba, ami annak a papírvíznek a felületén él, és nem képes semmit sem észlelni azon a felületen kívül, soha nem láthatja a kúpot, mint egészet, és semmilyen elgondolást nem tud kialakítani egyáltalán egy ilyen testről. Mindaz, amit lát, egy kicsiny kör hirtelen feltűnése, ami fokozatosan és titokzatosan nagyobb és nagyobb lesz, amíg el nem tűnik világából olyan hirtelen és felfoghatatlanul, mint ahogy oda érkezett.

Így, amik a valóságban a kúp metszetei voltak, számára úgy tűnnek, mint egymásra következő szakaszok egy kör életében, és lehetetlenség számára úgy értelmezni a gondolatot, hogy ezek az egymásra következő szakaszok egyidejűleg láthatók. Nekünk, természetesen, elég könnyű, egy másik dimenzióból nézve le a történésre megérteni, hogy a mikroba egyszerűen saját korlátaiból eredő érzékcsalódásban él, és a kúp egészként létezik mindezek közben. A mi érzékcsalódásunk, ami múltat, jelent és jövőt illet, ettől nem nagyon tér el, és az a látvány, ami az események egymásutániságából következik, a buddhikus síkról letekintve megfelel a kúp, mint egész látványának. Természetesen, bármilyen arra irányuló kísérlet, hogy kimunkáljuk ezt a sugallatot, meglepő látszólagos ellentmondások sorozatához juttat bennünket, de a tény mindazonáltal tény marad, és eljön az idő, amikor értelmünk számára világossá válik mint a nappal.

Ha a tanulmányozó tudatossága teljesen kifejlődik a buddhikus síkon, tökéletes előrelátás válik lehetővé számára, bár nem valószínű, sőt, biztos, hogy nem lesz képes ennek a látásnak az egész eredményét teljesen és helyesen átsegíteni erre a napvilágra. Képességén belül nyilvánvalóan jelentős előrelátás válik lehetővé, szereti gyakorolni, de még ha nem is gyakorolja, előresejtés gyakori felvillanásai hatolnak át mindennapi életén, gyakran van azonnali intuíciója a dolgok fordulását illetően, mielőtt még elkezdődnének.

Ettől a tökéletes előrelátástól eltekintve, csakúgy, mint a megelőző esetekben, az ilyen típusú tisztánlátásnak is mindenféle fokozata létezik, az eseti homályos előérzettől, amit tényleges értelemben egyáltalán nem lehet látásnak nevezni, a gyakori, meglehetősen teljes víziós látásig (second-light). Az a képesség, amelyiknek ezt az utóbbi, kissé félrevezető elnevezést adták, rendkívül érdekes, és mégér gondosabb és rendszeresebb tanulmányozást, mint amiben eddig részesítették.

Jó, ha tudjuk, hogy ez gyakori a Skót Felvidéken, habár nem elismert. Eseti példái csaknem minden nemzetnél felbukkannak, de mindig legáltalánosabb hegyvidéki embereknél, és magányosaknál. Nálunk, Angliában, gyakran úgy emlegetik, mint ami a kelta faj különleges kiváltsága lenne, de valójában megjelenik hasonló helyzetben élő emberek között szerte a világon. Azt állítják, például, hogy általános a westfáliai parasztság körében is.

Néha a víziós látás egy képből áll, világosan előre jelezve valamely bekövetkező eseményt, gyakrabban talán a jövő felvillanása történik valamilyen szimbolikus megjelenítéssel. Figyelemreméltó, hogy az előrelátott események mindig kellemetlenek; valamennyi közül leggyakoribb a halál, egyetlen esetre sem emlékszem, amelyikben a víziós látás nem a legkomorabb természetű lett volna. Szörnyű saját szimbolizmusa van, szemfedelek, ravatalgyertyák, és más halottas rémségek. Néhány esetben úgy tűnik fel, mintha bizonyos mértékig függne a helytől, mivel állítják, hogy Skye sziget lakói, akik rendelkeznek ilyen képességgel, gyakran elveszítik azt, amikor elhagyják a szigetet, még akkor is, ha csak átmennek a kontinensre. Egy ilyen látásnak az adománya olykor generációkon át öröklődik egy családban, de ez nem egy megváltozhatatlan szabály, mivel gyakran szórványosan mutatkozik egy, egyébként a gyászos befolyástól mentes család valamelyik tagjánál.

Egy olyan példa, amelyben egy bekövetkező esemény látása történt hónapokkal előtte víziós látással, már említésre került. Íme egy másik, és talán még meglepőbb, amit pontosan úgy adok közre, ahogy a jelenet egyik szereplője előadta nekem. „Bebetettük magunkat az őserdőbe, és kb. egy órányit sétáltunk kevés eredménnyel, amikor Cameron, aki történetesen mellettem állt, hirtelen megállt, holtápadttá vált, egyenesen elé mutatott és rettenetes hangszúllyal kiáltott:

Nézze! Nézze! Irgalmas egek, nézzen oda!

Hol? Mi? Mi történt? Mindannyian zavarodottan kiabáltunk, hozzá siettünk, körülnéztünk, azt várva, hogy egy tigrissel, egy kobrával találkozunk össze, nemigen tudtuk, mivel, de az biztos, hogy valami rettenetessel, ami elegendő ilyen kétségtelen felindulás kiváltásához általában önmérsékelt bajtársunknál. De sem tigris, sem kobra nem volt látható, semmi, csak Cameron, ahogy ijesztő, elgyötört arccal és kimeredt szemgolyóval mutat valamire, amit mi nem látunk.

‘Cameron! Cameron!’ –kiáltottam, megragadva karját, - ‘Az ég szerelmére, beszélj! Mi a baj?’

Alig hagyták el a szavak ajkamat, amikor egy mély, de nagyon különös hang ütötte meg fülemet, és Cameron, oda mutató kezét leejtve, rekedt, idegen hangon szólt: ‘Ott! Hallotta? Istennek hála, vége’, és érzéketlenül esett a földre.

Egy pillanatnyi zavar volt, amíg gallérját kigomboltuk, és én egy kis vizet loccsantottam arcába, mialatt másvalaki konyakot próbált önteni összeszorított fogai közé, és annak védelmében odasúgta a hozzá közel állónak (mellesleg a leghitlenebbek egyikének): ‘Beauchamp, hallott valamit?’

‘Igen, - felelte – egy szokatlan hangot, - csattanást vagy recsegést messze, távol, mégis nagyon kivehetően, ha a dolog nem lenne teljes képtelenség, megesküdtem volna, hogy lövés zaja volt.

‘Az én benyomásom is az volt’, - mormogtam –‘pszt! Ébredszik!’

Egy-két perc múlva képes volt beszélni erőtlenül, és kezdte megköszönni, és kezdett szabadkozni, amiért gondot okozott, hamarosan felült, egy fának támaszkodva határozott, de még csendes, mély hangon szólt:

‘Drága barátaim! Úgy érzem, magyarázattal tartozom különös viselkedésem miatt. Az egy magyarázat, hogy elájultam, hogy kitérjek előle, de el kellett telnie egy kis időnek, és most már tisztázhatom. Talán észrevették, hogy utazásunk során, mialatt Önök valamennyien csatlakoztak a gúnyolódókhoz, ami az álmokat, előjeleket és látomásokat illeti, én változatlanul kerültem a véleménynyilvánítást a témában. Azért tettem így, miközben nem óhajtottam megrövidíteni jókedvüket vagy vitát kiváltani, képtelen voltam egyetérteni Önökkel, mivel nagyon is jól tudva saját rettegett tapasztalatomból, hogy az a világ, amelyet az emberek természetfelettinek neveznek, éppoly valóságos, sőt, talán még valóságosabb, mint ez a világ, amelyiket magunk körül látjuk. Más szavakkal, én, mint vidéki ember, víziós látással vagyok

megátkozva, azzal a szörnyű képességgel, amelyik előre megmondja látomásban a rövidesen bekövetkező szerencsétlenségeket.

Egy ilyen látomásom volt éppen, és kivételes borzalma terített le, amint látták. Láttam magam előtt egy holttestet, nem egy békés, természetes halállal meghalt valakiét, hanem egy rémes baleset áldozatáét, egy rémes, alaktalan tömeget, feldagadt arccal, összezúzódva, felismerhetetlenül. Ezt a borzalmas testet koporsóba tették, és a temetkezési szolgálat gondoskodott róla. Láttam a temetőt, láttam a lelkészt, és habár előzetesen soha egyiküket sem láttam, tökéletesen le tudom írni őket lelki szemeim előtt. Láttam magamat, Beauchamp, mindannyiunkat, és másokat is, mint gyászolókat körülötte állni, láttam a katonákat, amint felemelik puskáikat a végén, hallottam a sortüzet, többet már nem.⁷

Ahogy beszélt a puskasortűzről, egy borzongással telt pillantást vettem Beauchampra, és a jéghideg rémület látványát meglehetősen szkeptikus arcán sohasem elfelejteni.”

Ez csak egy eset (és semmi esetre sem a legfőbb), egy nagyon figyelemreméltó pszichikai tapasztalaté, de minthogy jelenleg bennünket merőben csak a víziós látás példája érdekel, amit nyújt számunkra, elég annyit mondanom, hogy a nap folyamán később fiatal katonák felfedezték rettentő állapotban parancsnokuk testét, ahogy Mr. Cameron szemléletesen ábrázolta. Az elbeszélés folytatódik:

„Amikor következő este rendeltetési helyünkre érkeztünk, és borús tanúvallomásunkat megtettük az illetékes hatóságoknál, Camron és én egy csendes sétára indultunk, hogy igyekezzünk a természet nyugtató hatásának segítségével lerázni valamennyit a borúból, ami megbénította szellemünket. Hirtelen megragadta karomat, és a kezdetleges kerítésrácsozaton keresztül mutatva, azt mondta: „Igen ott van! Ez az a temető, amit tegnap láttam.” És amikor később a tábori lelkésznek bemutattak bennünket, én észrevettem, habár barátaim nem, hogy Cameron elfojthatatlan borzongással rázott kezét, és tudtam, hogy felismerte a látomásban szereplő lelkészt.

Mindezek okkult racionalizmusát tekintve felteszem, hogy Mr. Cameron látomása merőben egy tisztánlátási eset volt, és ha így van, az a tény, hogy a két ember, akik szemmel láthatóan legközelebb álltak hozzá (egyikük – de valószínűleg mindkettő – ténylegesen érintkeztek vele), részt vettek abban; korlátozott mértékben hallották a sortüz leadását, míg akik nem álltak ilyen közel hozzá, azok nem. Ez azt mutatja, hogy a látomás kifejeződésének erőssége a látó elmetestében rezgést váltott ki, ami egyszerű gondolatátvitelként megosztásra került a vele kapcsolatban álló személyekkel. Bárki, aki el kívánja olvasni a történet többi részét, megtalálhatja a Lucifer folyóirat XXII. Kötetének 457. oldalán.

Könnyen összegyűjthető témérdek ehhez hasonló jellegű példa. Ami ennek a látásnak a szimbólum választékát illeti, általában azt mondják, akik ilyen képességgel rendelkeznek, hogy ha egy élő személlyel való találkozás után fantom halotti lepelbe burkoltan látják őt, az biztosan halálának előjele. A közelgő elhalálozás időpontját vagy a testet borító halotti lepel kiterjedése, vagy a látomás látásának napszaka jelzi; mivel ha kora reggel történik, akkor az illető még ugyanaznap meghal, de ha este, akkor csak valamikor abban az évben.

A víziós látás szimbolikus formájának egy másik (figyelemre méltó) változata, amelyekben a személy, akinek halálát a látnok előre látja, fej nélkül jelenik meg. Ebbe az osztályba sorolható példa, amelyik a „Jelek halál előtt” (Signs before Death) című írásban szerepel, ahogy Dr. Ferrier családjában történt, habár abban az esetben, ha helyesen emlékszem vissza, a látomás nem merült fel a halál időpontjáig, vagy csak nagyon közel ahhoz. Elfordulva azoktól a látnokoktól, akik rendszeresen birtokolnak bizonyos képességet, habár megnyilvánulásai csak esetenként állnak teljesen irányításuk alatt, szembetalálkozunk az előrelátás számos elszigetelt példájával, olyan emberek esetében, akiknél ez semmiképp sem tekinthető megszkott dolognak. Ezek többsége talán álomban bukkan fel, bár nem hiányoznak az éberség állapotában jelentkező példák sem. Néha az előrelátás határozott fontosságú eseményre vonatko-

zik a látó számára, így igazolva az Ego cselekedetét, aki veszi a fáradságot, hogy nyomást gyakoroljon rá. Más esetekben az esetnek nincs különösebb fontossága, vagy nincs összefüggésben azzal az emberrel, akinél a látomás bekövetkezik. Némelykor világos, hogy az Ego (vagy a hírt közlő lény, bárki legyen is az) szándéka, hogy figyelmeztesse az alacsonyabb ént egy szerencsétlenség közeledtéről, hogy megakadályozható legyen, vagy ha ez nem lehetséges, akkor előkészítés révén a lehető legkisebbre csökkenjen a megrázkódtatás.

A leggyakrabban előrelátott esemény halál árnyékát vetíti előre, talán nem természetellenesen, néha magáét a látnokét, néha egy számára kedves valakiét. Az ilyen típusú előrelátás olyan általános a tárgyban irodalomban, és célja olyan nyilvánvaló, hogy alig igényli példák idézését, de egy két példa, amelyekben igen hasznos, mégis kevésbé komor jellegű a profetikus látás, bizonyítja, hogy nem érdektelen az olvasó számára. Az alábbi a titokzatosságokat tanulmányozó tárházból szemeltük ki, a Mrs. Crowe „A természet éjszakai oldala” című írásból, 72. oldal (Night Side of Nature).

„Néhány évvel ezelőtt a jelenleg Glasgow-ban lakó Dr Watson, azt álmodta, hogy kapott egy hívást, hogy lásson el egy beteget lakóhelyétől néhány mérföldnyire. Lóhátra ült, és egy mocsaras vidéken áthaladva látott egy dühödten feléje iramodó bikát, akinek szarvai elől csak úgy térhetett ki, hogy az állat számára elérhetetlen helyre menekült, ahol hosszú ideig várt, amíg néhány ember, a helyzetet felmérve, segítségére érkezett, és kiszabadította őt.

A következő napon, mialatt reggelizett, jött a hívás, és a páratlan egybeesésen (ahogy ő gondolta) mosolyogva lóhátra ült. Egyáltalán nem ismerte az utat, amelyen haladnia kellett, mind közelebb ért a mocsárhoz, amelyet felismert, és azonnal megjelent a bika feléje vágta. Az álom azonban megmutatta neki a menekülés helyét, amit rögtön el is foglalt, és ott három-négy órát eltöltött, az állat által ostromolva, amíg a vidéki emberek kiszabadították. Dr. Watson kijelentette, hogy az álom nélkül nem tudta volna, melyik irányba fusson biztonságért.”

Egy másik eset, amelyikben egy sokkal hosszabb időköz választotta el a figyelmeztést és beteljesülését, Dr.F. G. Lee „A természetfeletti felvillanásai” (Glimpses of the Supernatural) I. kötetének 240. oldalán található.

„Mrs. Hannah Green, egy Oxfordshire-i vidéki család házvezetőnője egy éjjel azt álmodta, hogy egy vasárnap este egyedül hagyták a kastélyban, és a főbejárati ajtón kopogást hallva odament, és ott talált egy betegnek látszó csavargót furkósbottal, aki ragaszkodott ahhoz, hogy bejusson a házba. Úgy gondolta, hogy harcol egy ideig, hogy ezt megakadályozza, de teljesen hatástalanul, és az leütötte, így öntudatlanná vált, a csavargó ennek következtében belépést nyert a kastélyba. Erre felébredt. Minthogy semmi sem történt jelentős ideig, az álom körülményei hamarosan feledésbe merültek, és ahogy ő maga állítja, végképp kitörlődött elméjéből. Hét évvel később, ugyanez a házvezetőnő két másik szolgálóval együtt Kensingtonban egy magányos kastély felügyeletével lett megbízva (a család városi lakhelyét követően), amikor egy bizonyos vasárnap este, szolgáló társai elmentek, egyedül hagyva őt, és ő hirtelen hangos kopogásra riadt a bejárati ajtón.

Azon nyomban visszatért korábbi álmának emlékezete egyedülálló elevenséggel és feltűnő erővel, és érezte magányos elszigeteltségét. Ezért rögtön felgyújtotta a lámpát a hall asztalon, eközben a hangos kopogás erőteljesen megisméltődött. Elővigyázatosságból felment a lépcsőpihenőre, feltépte az ablakot, és meglátta legnagyobb rémületére életnagyságban azt az embert, akit álmában látott évekkal ezelőtt, furkósbottal, beengedést követelve.

Nagy lélekjelenléttel lement a főbejárathoz, biztosította azt és a többi ajtót, és a ház csengőit erőteljesen megszólaltatta, és kivilágította a felső szobákat. Az eredmény az lett, hogy a betolakodó elriadt.”

Nyilvánvalóan ebben az esetben az álom gyakorlati jelentőségű volt, minthogy enélkül a derék házvezetőnő kétségtelenül kinyitotta volna az ajtót a szokás hatalmából, ahogy általában, válaszul a kopogásra.

Nemcsak álomban fordul elő, hogy az Ego hatást gyakorol az alacsonyabb énré, amiről úgy gondolja, hogy jó, ha az tudja. Sok ezt bizonyító példa vehető a könyvekből, de azokból való idézés helyett feltárok egy esetet, ami néhány héttel ezelőtt fordult elő egy hölgyismerőssel, egy olyan eset, ami köré nem fonódik romantika, csak az újdonság érdeme.

Barátnőmnek akkor két kisgyermek volt, és az idősebb nem sokkal azelőtt megfázott (ahogy feltételeztük), és napokig szenvedett attól, hogy orrának felső része eldugult. Az anya nem sokat törődött ezzel, azt várva, hogy elmúlik, míg egy nap hirtelen maga előtt látta a levegőben, ahogy leírta, egy szoba képét, amelynek közepén egy asztal állt, azon gyermekek feküdt érzéketlenül vagy holtan, többen föléje hajoltak. A szintér apró részletei világosak voltak számára, különösen észrevette, hogy a gyermek fehér hálóinget viselt, jóllehet tudta, hogy kis leánykájának minden ruházata történetesen rózsaszínű volt.

A látvány nagy hatással volt rá, és azt sugallta először, hogy a gyermek valami komolyabb dologtól szenvedhet, mint egy megfázás, ezért bevitte a kórházba kivizsgálásra. A sebész, aki ellátta, egy veszélyes daganat jelenlétét fedezte fel az orrban, aminek az eltávolítása mellett döntött. Néhány nappal később bevitték a gyermeket műtetre a kórházba, és ágyba fektették. Amikor az anya megérkezett a kórházba, felfedezte, hogy elfelejtett hálóinget bevinni, így a nővéreknek kellett egyet ráadniuk, ami fehér volt. Ebben a fehér hálóingben műtötték meg másnap a kislányt abban a szobában, amit anyja látott látomásában, valamennyi körülmény pontosan megismétlődött.

Mindezekben az esetekben az előrelátás elérte eredményét, de a könyvek tele vannak olyan történetekkel, amelyekben a figyelmeztetéseket nem vették figyelembe, vagy elutasították, és szerencsétlenség következett be. Némelykor az információ olyan valakihez érkezik el, akinek gyakorlatilag nincs módja beavatkozni, mint abban a történelmi példában, amikor John Williams, egy Cornish bánya-igazgató előre látta a legapróbb részletekig nyolc-kilenc nappal megtörténte előtt Mr. Spencer Perceval, az akkori Pénzügyminiszter meggyilkolását az Alsóház halljában. Még ebben az esetben is lehetett volna valamit tenni, mivel olvashatjuk, hogy Mr. Williams annyira a hatása alatt volt, hogy megvitatta barátaival, hogy vajon nem kellene-e Londonba utazni, és Mr. Perceval-t figyelmeztetni. Sajnos, lebeszéltek róla, és az orgyilkosság megtörtént. Nem valószínű, hogy ha felment volna a városba, és elmesélte volna történetét, akkor sok figyelmet szenteltek volna neki; mégis, megvan a lehetősége annak, hogy óvintézkedés történt volna, ami megakadályozhatta volna a gyilkosságot.

Kevésbé mutatkozik meg számunkra, hogy a magasabb síkokon milyen különleges cselekmény vezetett ehhez az érdekes, jövőbelátó látomáshoz. A felek teljesen ismeretlenek voltak egymás számára, így ezt nem valamilyen köztük levő szoros szimpátia okozta. Ha ez valamilyen segítő kísérlete volt, hogy elhárítsa a fenyegető végzetet, akkor furcsa, hogy senkit, aki megfelelően fogékony volt, sem tudott közelebb találni, mint Cornwall. Talán Mr. Williams, az asztrális síkon alvás közben ráakadt a jövőnek erre a visszaverődésére, és természetesen elborzadva ezáltal, továbbította alacsonyabb elméje felé abban a reményben, hogy valahogyan valami megakadályozhatja, de lehetetlenség megállapítani bizonyossággal a történetet anélkül, hogy megvizsgálná az ember az akasha krónikát, és megnézné, mi történt valójában.

A teljesen céltalan előrelátás tipikus példájáról számol be Mr. Stead a „Valódi kísértethistóriák” (Real Ghost Stories) című írásában (83. oldal), Miss Freer-rel kapcsolatban, akit általában csak úgy ismertek, hogy Miss X. Amikor ez a hölgy egy vidéki házban tartózkodott, nagyon is éber és teljesen tudatosan, egyszercsak meglátott egy kutyafogatot, amit fehér ló húzott, amint a hall ajtóban állt, rajta két idegennel, egyikük kiszállt, és megállt játszani egy terrierrel. Miss X. észrevette, hogy az úr hosszú felöltőt viselt, és különösen megfigyelte, hogy friss keréknyomokat hagyott a kocsin a kavicsos úton. Mindazonáltal nem volt ott kocsin az azidőtájt, de félórával később, két idegen hajtott fel egy olyan kocsiban, és minden részlet a hölgy látomásának pontosan megfelelően teljesült. Mr. Stead további, hasonlóképp céltalan

előrelátási példa idézésével folytatja, amelyikben hét év választotta el az álmodt (mert ez esetben álom volt) és beteljesülését.

Mindezen példák (amelyek csak véletlenszerű kiválasztások sok szóból) mutatják, hogy bizonyos mértékű előrelátás kétségkívül lehetséges az Ego számára, és nyilván sokkal gyakoribbak lennének, ha nem lennének a nagy sűrűség és válasz hiánya miatt a többség alacsonyabb hordozóiban olyan kultúráltnak nevezett tulajdonságok, amelyek főleg a jelen kor gyakorlati materializmusának tulajdoníthatók. Nem valami általános materialista hitre gondolok, hanem arra, hogy a napi élet szinte valamennyi gyakorlati kérdésében majdnem mindenkét egyedül evilági érdekeltségű megfontolások vezérelnek ilyen vagy olyan formában.

Sok esetben maga az Ego is kevésbé fejlett, következőképp előrelátása nagyon bizonytalan, míg másoknál ő maga képes tisztán látni, de alacsonyabb hordozóit befolyásolhatatlannak találhatja, tehát mindaz, amit elérhet, hogy fizikai agyába juttat a bekövetkező szerencsétlenségről egy határozatlan előjelet. Ismételten, tehát, vannak esetek, amikor az előérzet egyáltalán nem az Ego munkája, hanem külső lényeké, akik valamilyen oknál fogva baráti érdeklődéssel vannak az iránt a személy iránt, akihez az érzet elér. A fent idézett munkában Mr. Stead elmondja nekünk annak elkerülhetetlen voltát, amit hónapokkal előbb érzett, a Pall Mall Gazette-nél megváltozott helyzetét illetően, aminél semmi sem látszott valószínűtlenebbnek. Vajon az előre megérzés saját Ego-jától érkező benyomás eredménye vagy valaki mástól jövő baráti jelzés, azt pontos vizsgálat nélkül lehetetlenség megállapítani, de ebben való bizalma teljesen beigazolódott.

Van az időben való tisztánlátásnak még egy változata, amit nem szabad említés nélkül hagynunk. Ez viszonylag ritka, de van elég példa feljegyezve, hogy figyelmünket felkeltse, de sajnos a megadott részletek általában nem tartalmazzák azokat, amelyekre szükségünk lenne, hogy biztonsággal meghatározzuk. Olyan esetekre utalok, amelyekben kísérteties seregeket vagy állatok fantomcsapatait látták. „A Természet éjszakai oldala” (The Night Side of Nature) című írásban (462. oldaltól) néhány ilyen beszámoló szerepel. Abban elmondják, hogy a Havarah parkban, Ripley-hez közel fehér uniformisban néhány százat kitevő katona testét látták tekintélyes emberek, változatos átalakuláson mentek keresztül, majd eltűntek. Néhány évvel korábban hasonló sereg látomásában volt része Inverness szomszédságában egy tisztelteméltó farmernek és fiának.

Ez esetben is a seregek létszáma igen nagy volt, és a nézőknek legcsekélyebb kétségük sem volt először, hogy hús-vér anyagformák voltak. Legalább hatvan pár hadoszlopot tettek ki, és bőven volt idejük megfigyelni minden részletet. Hetes sorokban meneteltek, és sok asszony és gyermek kísérte őket, akik bádog edényeket és más konyhai eszközöket vittek. Az emberek vörösbe voltak öltözve, és karjuk fénylett a napon. Középen volt egy állat, egy szarvas vagy egy ló, nem tudták megkülönböztetni, melyik, amelyet dühödten üztek szuronyaikkal előre.

A két ember közül a fiatalabb észrevételezte a másíknak, hogy a hátsó sorok kénytelenek voltak futni, hogy beérjék a menetet, és az idősebb, aki volt már katona, megjegyezte, hogy mindig ez a helyzet, és ajánlotta, hogy ha valaha szolgálni fog, próbáljon meg elől menni. Csak egy lovastiszt volt, egy sűrűke dragonyos lovon lovagolt, aransujtásos kalapot és huszárköpenyt viselt, piroscsíkos bő kabátujjal. A két szemlélő olyan részletesen megfigyelte, hogy azt mondták, bárhol felismernék őt. Azonban féltek, nehogy bántás érje őket, vagy arra legyenek kényszerítve, hogy a csapatokkal menjenek, amelyekről azt következtették, hogy Írországból jöttek, és Hyntyre-nál szálltak partra, és mialatt egy töltésen kapaszkodtak fel, hogy útjukból kitérjenek, az egész dolog eltűnt.

Ugyanilyen jelenséget figyeltek meg ennek az évszázad elején Paderbornban, Westfáliában, és legalább harminc ember látta, de néhány évvel később húszezer emberből álló szemle volt látható ugyanazon a helyen, arra a következtetésre jutva, hogy bizonyára tisztánlátás volt, egy abban a körzetben nem szokatlan képesség.

Ilyen fantomseregek néha láthatók ott, ahol rendes emberi seregek biztosan nem meneteltek, sem előtte, sem utána. Ilyen megjelenések legfigyelemreméltóbb beszámolóit Miss Harriet Martineau adta „Az Angol Tavak” leírásában. A következőket írja:

„Ez a Souter vagy Soutra Fell az a hegy, amelyen kísértetek miriád számban jelentek meg a múlt század egy tízéves időszakában, ugyanolyan megjelenést bemutatva huszonhat választott tanúnak, az összes falu valamennyi lakójának, a hegy látóhatárán belül, egy alkalommal két és fél óra időszakban. A kísértet-bemutató sötétben zárva volt. A hegy, ne felejtjük el, tele van szakadékokkal, amelyek dacolnak emberi testek mindenféle menetelésével, és az északi és a nyugati oldalak egy 900 láb meredek hegyoldalt mutatnak fel.”

„Nyár derekán egy este, 1735-ben Mr. Lancaster tanyasi szolgája a hegytől fél mérföldnyire látta a csúcson keleti oldalát csapatokkal tele, amelyek előre meneteltek egy órán át. Jöttek bizonytalan körvonalú testek északon egy dombról, és eltűntek egy mélyedésben a csúcson. Amikor a szegény fickó elmondta meséjét, mindenfelé bántották, ahogy az eredeti megfigyelőket szokták, ha valami furcsát látnak. Két évvel később, ugyancsak egy este, nyár derekán, Mr. Lancaster látott ott néhány embert, akik szemmel láthatólag lovaikat követték, mintha vadászból tértek volna vissza. Nem gondolt erről semmit, de történetesen tíz perc múlva ismét felnézett, és látta az alakokat, most már lovon, és csapatok véget nem érő sora követte őket, ötös sorokban, a dombtól a hasadékon át, ahogy az előbb. Az egész család látta ezt, és a hadmozdulatot, ahogy mindenegyes csapatot egy lovastiszt rendbetett, aki erre és arra galoppozott. Ahogy eljöttek a szürkület árnyai, a fegyelem lazult, a csapatok összevegyültek, és egyenetlen lépésekkel ellovagoltak, mígnem mindannyian eltűntek a sötétségben. Most természetesen a Lancaster-eket bántották, ahogy szolgálójukat, de igazolásuk nem késett sokáig.

A félelmetes 1745. esztendő nyárderekán este, kifejezetten a család által összehívott huszonhat személy látta mindazt, amit korábban láttak, sőt még többet is. Ezúttal kocsik tarkították a csapatokat, és mindenki tudta, hogy nem voltak, vagy nem lehettek kocsik a Souter Fell csúcson. A sokaság minden képzeletet felülmúlt, mert a csapatok mérföldnyi helyet töltöttek be, és gyorsan meneteltek, amíg az éjszaka el nem rejtette őket, még mindig menetelve. Nem volt semmi párás vagy bizonytalan körvonalú a fantom megjelenése körül. Olyan valószínűnek látták, hogy a következő reggel felmentek néhányan, hogy megtekintsék a lovak patáinak nyomait, és rettenetesnek találták, hogy egyetlen nyom sem volt sem a bozótosban, sem a fűvön. A tanúk esküvel igazolták egy békebíró előtt az egész történetet, és félelmetes várakozásban tartotta az egész országrészt a skót lázadás eljövendő eseményei körül.

Kiderült, hogy két másik személy is látott valamit időközben, azaz 1743-ban, de eltitkolták, hogy megmeneküljenek szomszédaik bántalmazásaitól, aminek ki voltak téve. Wilton Hall-ban Mr. Wren és tanyasi szolgája egy nyári este láttak egy embert kutyával a hegyen, amint egy lovat hajszoltak egy hely mentén, ami olyan meredek volt, hogy egy ló aligha lett volna képes átkelni rajta. Haladási sebességük olyan elképesztő volt, és feltűnésük a domb déli végén olyan gyors, hogy Mr. Wren és szolgája felmentek a következő reggel, hogy rátaláljanak az ember testére, aki bizonyára meghalt. Nyomát sem lelték embernek, lónak vagy kutyának, lejöttek, és tartották szájukat. Ha beszéltek volna, nem jártak volna jobban a kegyvesztettségben, mint huszonhat esküt tett bajtársuk.

Ami a magyarázatot illeti, a Lonsdale folyóirat szerkesztője (II. kötet, 313. oldal) kijelentette, hogy felfedezte, hogy 1745 nyarának derekán egy este lázadók gyakorlatoztak Skócia nyugati partvidékén, akiknek mozgását valamilyen párásság visszatükrözte, ami délibábhoz hasonlatos. Ez nem sok, de amennyire tudjuk, ez minden, ami jelenleg lehetséges. Ezek a tények mégis felszínre hoztak sok mást is, hasonló fantom menetelést láttak Leicestershire-ben is 1707-ben, és seregek gyaloglásának mondáját Helvellyn-ben, a Marston Moor-i csata előestéjén.

Más eseteket is idéznek, amelyekben fantom juhnyájak voltak láthatók bizonyos utakon, és természetesen a németországi történetekben vadászok és útonálló fantom lovas felvonulása.

Ezekben az esetekben, ahogy gyakran megtörténik okkult jelenségek vizsgálataiban, van néhány lehetséges ok, amelyek bármelyike kielégítheti a megfigyelt jelenség létrejöttét, de teljes információ hiánya esetén aligha alkalmasabbra, mint találgatásra, hogy egy speciális példában ezen lehetséges okok melyik változata működött.

Az általában javasolt magyarázat (már amikor az egész történet nem válik nevetség tárgyává, mint hazugság) az, hogy amit láttak, az valóságos test és csapatok jelentős távolságban történő mozgásának légi tükörképe (káprázata, délibábja). Én magam láttam normál légi tükörképet néhány esetről, ezért tudok valamit azok csodálatos megtévesztési lehetőségeiről, de úgy hiszem, szükségünk lenne a káprázat (délibáb) teljesen új változatára, a tudomány által jelenleg ismerttől teljesen eltérő formájára, amelyek számlájára ezek a fantom seregekről szóló mesék írhatók, amelyek némelyike néhány éven belül túlhaladja a szemlélőt.

Először is, ezek lehetnek, ahogy a fent említett westfáliai esetben látszik, a tisztánlátás egyszerű példája egy óriási skálán, hogy ki rendezte, és milyen célból, azt nehéz megjövedölni. Tartozhatnak a múlthoz a jövő helyett, és lehetnek az akasha feljegyzések jeleneteinek visszatükrözései, bár itt ismét csak nem nyilvánvaló az ilyen visszatükrözések oka és módszere. Természetszellemek számos törzse tökéletesen képes, hogyha bármilyen okból kívánatos, ilyen jelenéseket hozzon létre csodálatos varázserejük által (lásd: 5. sz. "Teozófiai kézikönyv", 86. oldal Theosophical Manual), és egy ilyen cselekedet az emberi lényeket ámitás és hatás alatt tartsa elragadtatásaival. Olykor hajlamosak lehetnek készségesen figyelmeztetni barátainkat olyan eseményekre, amelyekről tudják, hogy bekövetkeznek. Úgy tűnik, mintha valamilyen magyarázat ezen vonalak mentén lenne található, mint legésszerűbb módszer a Miss Martineau által leírt rendkívüli jelenségsorozat indoklására, azaz mintha a neki elmondott történetek erre alapozódnának.

Másik lehetőség az, hogy néhány esetben, akiket katonáknak tartottak, egyszerűen maguk a természetszellemek voltak, keresztülhaladva az elrendelt evolúciók némelyikén, amit oly sok élvezettel tesznek, habár el kell ismerni, hogy ezek ritkán olyan jellegűek, hogy katonai hadműveletekkel lehetne összetéveszteni őket, hacsak a szemlélők nem a legtudatlanabbak.

Az állatseregek valószínűleg a legtitkosabb esetek, pusztán feljegyzések, de vannak olyanok, mint a német történetek vadúzóik, amelyek egészen más jelenségcsoportba tartoznak, ami jelenlegi témánkon egészében véve kívül esik. Az okkultizmus tanulmányozói előtt ismeretes az a tény, hogy erőszakos vagy szenvedélyes jelenetet körülvevő körülmények, mint egy rendkívül félelmetes gyilkosság, alkalmilag újra lejátszódnak olyan formában, ami a pszichikai képesség csekély fejlettségét igényli csak, hogy az ember képes legyen látni, néha az történik, hogy különféle állatok képezik ilyen környezet részét, következésképp időszakonként újratermelődnek a gyilkos büntudatának működése folytán (Lásd: 5. Kézikönyv, 115. oldal).

Valószínűleg bármi is szolgál fantom lovasok és vadászcsapatok különféle történeteinek alapjául, általában ebbe a kategóriába sorolhatók. Nyilvánvalóan ez a magyarázata kísérteties hadseregek némely víziós látásának, mint az Edgehill-i ütközet figyelemre méltó újbóli lejátszódása, ami a valódi küzdelem időpontját követő néhány hónapos időközben történt, ahogy egy békebíró, egy lelkész és más szemtanúk tanúsították egy részletekbe menő, korabeli brosúrában, „Háború és ütközet rendkívüli hangjai” (Prodigious Noises of War and Battle), Edgehill, Keinton szomszédságában, Northamptonshire-ben. A brosúra szerint ezt az esetet akkoriban a hadsereg néhány tisztje is megvizsgálta, akik pontosan felismertek sok fantomalakot, akiket láttak. Ez kétségtelenül a féktelen emberi kínszenvedések rettentő erejének példája, hogy önmagukat újra létrehozzák, és hogy valamilyen furcsa módon emlékezéseiket materializálják.

Néhány esetben világos, hogy a látott állatfalkák tisztátalan mesterséges elementál hordák, ezt a formát öltve, hogy sajátos, szörnyű helyek visszataszító kisugárzásaiból táplálkozzanak, mint amilyen az akasztófa helye. Ilyen jellegű példát szolgáltat a dicsőített „Gyb kísértetek” (Gyb Ghosts), vagy a legnagyobb kísértetek, a „Láthatatlan világ több felvillanása” (More Glimpses of the Unseen World), 109. oldalán szereplő leírás, ahogy újra meg újra láthatók balszerencsés disznószerű teremtmények kondáinak formájában, tülekedve, földet túrva, és marakodva éjjelről éjjelre, annak a gyalázatos bűntény-émlékezetnek a helyszínén. Ez inkább a kísértetek témaköréhez tartozik, mint a tisztánlátáshoz.

IX. FEJEZET FEJLESZTÉSI MÓDSZEREK

Amikor egy ember meggyőződik a tisztánlátás értékes képességének valóságosságáról, első kérdése általában az, hogy „Hogyan fejleszthetném saját magam esetében ezt a képességet, amiről azt mondják, hogy látenssen mindenkiben megvan?”

Tény, hogy sokféle módszer van, amellyel fejleszthető, de mindössze csak egy ajánlható biztonságosan általános használatra, az, amelyikről utoljára szólunk majd. A világ kevésbé fejlett népei között a tisztánlátói rangot különféle kifogásolható módokon teremtik meg India néhány nem árja törzse között, de a mámorító kábítószeres használata, a bódító füstök belélegzése a derviseknél, örvénylő keringésben vallási buzgalom örült táncában egészen a szédülésig, és érzéketlenség bekövetkeztéig, a Vudu kultusz visszataszító gyakorlatát követők között rémes áldozatok és a fekete mágia gyűlöletes rítusai által. Az ilyen módszerek a mi fajunk esetében szerencsére nem népszerűek, mégis sokan közülünk, akik kontárok ebben az ősi mesterségben, önhipnózist alkalmaznak, úgy mint fényes pontra meredést, előírt szöveg ismételtetését, egy fél-tompultsági állapot eléréséig. Köztük egy másik iskola hasonló eredmény elérésére törekszik a lélegzetszabályzás indiai rendszerei közül egyik-másik alkalmazásával.

Mindezek a módszerek egyértelműen elítélendők, mint amelyek nem biztonságosak az átlagember által való gyakorlásra, akinek fogalma sincs arról, hogy mit tesz, aki egyszerűen csak bizonytalan kísérleteket folytat egy ismeretlen világban. Még a tisztánlátás megszerzésének attól a módszerétől is a leghatározottabb irtózással visszahúzódom, amelyik megengedi egy másik személy által történő hipnotizálással, és vitán felül sohasem szabadna megkísérelni, csakis a hipnotizőr és a hipnotizált közti teljes bizalom és teljes jóindulat, a szívben és lélekben, elmében és szándékban tökéletes tisztaság meglétének feltételei mellett, ami olyan ritka, hogy csak a legnagyobb szentek között található.

A hipnotikus transszal kapcsolatos kísérletek a legmélyebb érdeklődést váltják ki, minthogy (többek között) a tisztánlátás tényének bizonyítási lehetőségét ajánlják a szkeptikusoknak, mégis az imént említett feltételek kivételével, amely feltételeket, készséggel elismerem, csaknem lehetetlenség megvalósítani, sohasem tanácsolnám senkinek, hogy alávesse magát ezek alanyaként.

A gyógyító hipnózis (amelyben anélkül, hogy transzállapotba helyeznék egyáltalán, kísérlet történik a beteg fájdalmának enyhítésére, betegségének eltávolítására, vagy arra, hogy életerővel töltsék fel delejes kézmozdulatokkal) teljesen más alapon áll, és a hipnotizőr, még ha teljesen képzetlen is, ha jó egészségnek örvend, és tiszta szándék lelkesíti, valószínűleg nem árthat az alanyak. Olyan szélsőséges esetben, mint egy sebészi operáció, egy ember ésszerűen alávetheti magát még egy hipnotikus transznak is, de ez bizonyosan nem az az állapot, amelyikben az ember könnyelműen kísérletezhet. A leghatározottabban azt tanácsolnám bárkinek, aki megtisztelne azzal, hogy véleményemet kérné, hogy ne kíséreljen meg semmilyenfajta tapasztalati vizsgálatot, amelyekben számára még szokatlan természeti erők vannak, mielőtt először is elolvassa mindent, amit a tárgykörben leírtak, vagy, ami a legjobb valamennyi közül, mielőtt gyakorlott tanító irányítása alá nem kerül.

Azonban hol található gyakorlott tanító, fogják kérdezni. Bizonyosan nem azok között, akik tanítókként hirdetik magukat, akik azt ajánlják, hogy jó sok guinea-ért vagy dollárért régi korok szent misztériumaiba avatnak be, vagy tartanak „fejlesztő ciklusokat” ahová alkalmi jelentkezőket vesznek fel oly sok fejenkénti pénzért.

Sokat beszélünk ebben az értekezésben az alapos gyakorlat szükségességéről, a felkészült tisztánlátó benne rejlő előnyeiről a képzetlennel szemben, de ez ismét csak ugyanahhoz

a kérdéshez vezet vissza bennünket, hogy hol van az a megszerzendő pontosan körülírt képzés?

A válasz az, hogy a képzés pontosan ott van, ahol mindig is található volt, mióta a világ története elkezdődött, az Adeptusok Nagy Fehér Testvériségének kezében, amelyik most is ott áll, ahol mindig állt, az emberi fejlődés mögött, irányítva és segítve azt a nagy Koszmikus Törvény hatalma alatt, ami számunkra az Örökkévaló Akaratát képviseli.

De hogyan juthatunk el Hozzájuk, lehetne kérdezni. Mi módon jelezheti a tudásra szomjas jelölt Náluk útbaigazításra vonatkozó kívánságát?

Ismét csak hagyományos módszerekkel. Nincs új kiváltság, amely által egy ember magát abba az Iskolába gond nélkül tanítvánnyá válásra minősítheti, nincs a tanuláshoz megvásárolható fejedelmi út. Jelenleg éppúgy, mint a ködbe burkolózott régi időkben, annak az embernek, aki fel szeretné kelteni figyelmüket, az önfejlesztés lassú és veszélyes ösvényére kell lépnie, először is hozzá kell fognia és tanulnia kell, mindent meg kell tennie. Az ösvény lépései nem titkosak, azokat teljes részletességgel közreadtam a „Láthatatlan Segítők” (Invisible Helpers) című könyvben, így itt nem szükséges ismételni. Azonban nem könnyű követni az utat, mégis előbb vagy utóbb mindenki bizonyára követi majd, mivel az evolúció Nagy Törvénye lassan, de ellenállhatatlanul célja felé tereli az emberiséget.

Azok közül, akik ezen ösvény felé törekednek, a nagy Mesterek kiválasztják tanítványaikat, de csak önmagát tanítandónak átminősítve állíthatja magát az ember arra az útra, hogy megkapja a tanítást. Enélkül az átminősülés nélkül semmilyen páholyban vagy társulatban való tagság nem mozdítja elő célját a legcsekélyebb mértékben sem. Igaz, amint tudjuk, hogy néhány Mester kívánságára alakult meg a Teozófiai Társulat, és soraiból kerültek néhányan kiválasztásra, hogy szorosabb kapcsolatba lépjenek Velük. A kiválasztás azonban a jelölt komolyságától függ, nem pusztán a Társulatban való tagságától, vagy azon belül bárkitől.

Ez hát a tisztánlátás kifejlesztésének tökéletesen biztos módja, teljes energiával rálépni a morális és mentális fejlődés ösvényére, amelynek egyik szakaszán ez és más magasabb képességek önként kezdenek megmutatkozni. Van még egy gyakorlat, amelyet valamennyi vallás egyaránt ajánl, amelyet, ha óvatosan és tiszteletteljesen alkalmaznak, semmilyen emberi lénynek nem ártanak, és amelyből a tisztánlátásnak egyik nagyon tiszta típusa fejlődik ki némi gyakorlattal; ez a meditáció gyakorlata.

Válasszon ki egy ember minden nap egy bizonyos időpontot, olyan időpontot, amikor számíthat arra, hogy nyugodtan és zavartalanul lehet, lehetőleg inkább nappali, mint éjszakai időszakot, rendezze úgy, hogy akkor elméjét néhány percre szabadítsa meg minden földi gondolattól, bármi legyen is az, és ha ezt elérte, lényének teljes erejét irányítsa a legmagasabb szellemi eszmény felé, amit történetesen ismer. Meglátja majd, hogy ilyen tökéletes gondolatirányítást sokkal nehezebb elérni, mint feltételeznél, de ha eléri, akkor az minden tekintetben üdvös számára, és ahogy erősödik, egyre képesebb lesz gondolatát felemelni és koncentrálni, és fokozatosan tapasztalja, hogy új világok nyílnak meg látása előtt.

Előzetes gyakorlásként ilyen meditáció megfelelő elérése felé kívánatosnak fogja tartani, hogy gyakorolja az összpontosítást a mindennapi élet dolgaiban, még a legkisebbekben is. Ha ír egy levelet, ne gondoljon semmi másra, csak arra a levélre, míg be nem fejezte. Ha egy könyvet olvas, gondoskodjon róla, hogy gondolatát sohase engedje elkalandozni szerzője szándékától. Meg kell tanulnia elméjét ellenőrzése alatt tartani, uralnia kell, alacsonyabb szenvedélyeihez hasonlóan, nyugodtan kell azon munkálkodnia, hogy gondolatait teljesen ellenőrzése alá vonja, úgyhogy mindig pontosan tudnia kell, mire gondol, és miért, úgy kell használnia elméjét, forgatnia vagy csendben tartania, mint ahogy egy gyakorlott vívó forgatja fegyverét, ahol akarja.

Végül is akik ilyen komolyan vágyakoznak a tisztánlátásra, birtokolhatják ideiglenesen egy napig vagy óráig, még messze nem biztos, hogy azt fogják választani, hogy megtartják ezt az adományt. Igaz, hogy a tanulás új világai nyílnak meg előtte, új hasznos erők, ez

utóbbi okból legtöbbünk úgy vélekedik, hogy megéri, de nem szabad elfelejteni, hogy az, akit kötelezettségei még arra hívnak fel, hogy a világban éljen, annak semmi esetre sem zavartalan áldás. Arra, akiben ez a látás megnyílik, a világ szomorúsága és szenvedése, gonoszsága és önzése örökké jelenlévő teherként nehezede rá, míg tudása hajnalán gyakran érzi hajlamosnak magát szenvedélyesen harsogni a kérést, amit Schiller hullámzó sorai tartalmaznak, amelyeket talán érdemes lefordítani:

„Miért vetettél így az örök vakságnak ebbe a városába, hogy hirdessem jövendölésedet a kinyílt érzék által? Mi haszna a fátyol fellebbentésének, ahol a közeli sötétség fenyeget? Csak a tudatlanság élet, ez a tudás halál. Vedd vissza ezt a szomorú tisztánlátást, távolítsd el szememről ezt a kegyetlen látást! Iszonyatos a te igazságod végzetes szócsövének lenni!”

Később ismét kiált: „Add vissza vakságomat, érzékeim boldog sötétségét, vedd vissza félelmetes ajándékodat!”

Ez, természetesen, egy olyan érzés, ami elmúlik, mivel a magasabb látás a szomorúságon túl megmutat hamarosan valamit a tanítványnak, hamarosan ráébred a lelkén túlradó bizonyosságra, hogy bármilyen is a látszat itt lenni, minden dolog a kétség árnyéka nélkül működik együtt mindennek a végső javára. Rávilágít, hogy a bűn és a szenvedés megvan, akár képes megérteni, akár nem, és ha látja, végül is hatékonyabban képes segíteni, mintha sötétben munkálkodna, és így megtanulja fokozatosan, hogy részt vállaljon a világ nehéz karmájából.

Vannak félrevezető halandók, akiknek szerencsájuk van birtokolni ennek a magasabb képességnek egy csöppnyi szikráját, mindamelllett minden jó érzés teljes híjával vannak ezzel kapcsolatban, úgyhogy a leghitványabb célkitűzésekre használják fel, valójában még önmaguk hirdetésére is, mint „bemutató és üzleti tisztánlátók”.

Szükségtelen elmondani, hogy a képesség ilyen használata merő erkölcstelen üzelem és lejáratás, mutatva, hogy szerencsétlen birtoklója valahogyan megtartotta, mielőtt természetnek erkölcsi oldala megfelelően kifejlődött volna, hogy kiállja a megterhelést, ami ránehezedik. A rossz karma számlájának észlelése, amit az ilyen cselekedet gerjeszthet, az ember méltatlankodását rövidesen sajnálattá változtatja a szentségtörő vállalkozás boldogtalan elkövetője felé.

Gyakran cél, hogy a tisztánlátás birtoklása leromboljon minden magánéletet, és korlátlan képességgel ruház fel mások titkainak felkutatására. Nem kétséges, hogy adományoz ilyen képességet, mindamelllett a kísértés élvezetes annak, aki gyakorlatilag bármit tud a dologról. Az ilyen célkitűzés indokolt lehet talán, ami a „bemutató és üzleti tisztánlátók” korlátozott képességeit illeti, de az az ember, aki ezt felmutatja azok ellenében, akik megnyitották számára ezt a képességet útmutatásaikkal, és teljesen birtokolják azt, megfedkeznek három alapvető tényről. Először is, teljesen elképzelhetetlen olyan valakiről, aki előtt ragyogó területek állnak nyitva vizsgálódásra, amelyeket az igazi tisztánlátás nyit meg, hogy valaha is a legcsekélyebb kívánsága is legyen arra, hogy bármely egyén kicsinyes kis titkait kikutassa. Másodszor, még ha valamilyen lehetetlen eshetőség folytán a mi tisztánlátónkban ilyen illetlen kíváncsiság merülne fel kicsinyes pletykálkodási ügyek iránt, még ott van az úriemberi becsület, azon a síkon, akárcsak ezen, természetesen megóvná attól, hogy kielégíteni szándékozzon kíváncságát. Harmadszor, bármilyen soha nem hallott lehetőség esetében az ember összeütközésbe kerülne az alacsonyabb osztályba tartozó pitrik valamelyik válfajával, akiknél a fenti megfontolások súlytalanok lennének, mindig teljeskörű útmutatásokat adnak minden tanítványnak, amint képesség jele mutatkozik, ami a használatuk elé állított korlátozásokat illeti.

Röviden, ezek a korlátozások azért vannak, hogy ne legyen kíváncsiskodás, a képesség ne kerüljön önző felhasználásra, ne kerüljön sor jelenségek mutogatására. Azaz, ugyanazon megfontolásoknak az alkalmazása, amelyek a helyesen érző embert irányítják a fizikai síkon, elvártak az asztrális és a mentális síkokon is, hogy a tanítvány soha, semmilyen körülmények között ne használja azt a képességet, amelyik tudástöbbletet ad számára, saját maga

számára világi kedvezmények elősegítésére, sőt bármilyen módon nyereszkesedésre ezzel kapcsolatban, és hogy soha ne végezzen „bemutatót”, ahogy a spiritiszta körökben nevezik, azaz ne tegyen olyat, ami kétségbevonhatatlanul bizonyítja a kételkedőknek, hogy ő olyasmivel rendelkezik ami nekik szokatlan képességnek tűnik.

Az utóbbi kikötésre gyakran mondják az emberek: „De miért ne tegye? Olyan könnyű lenne rácáfolni és meggyőzni a hitetlent, és jót tennie neki!” Ezek a bírálatok szem elől tévesztik azt a tényt, hogy először is, senki, aki tud valamit, nem akar megcáfolni vagy meggyőzni kételkedőket, vagy azon fáradozni, hogy kételkedők állásfoglalását a legcsekélyebb mértékben is ilyen vagy olyan módon megváltoztassa. Másodszor, a bírálók nem értik meg, mennyivel jobb a kételkedőnek, ha fokozatosan nő fel a természet tényezőinek szellemi értékeléséig, ahelyett, hogy egycsapással mintegy eléje vezetik. Ezt a témát teljes terjedelemben áttekintette néhány évvel ezelőtt Mr. Sinnett „Okkult világ” (Occult World) című műve, nem szükséges ott kifejtett érveit megismételni.

Néhány barátunk nehezen veszi tudomásul, hogy az ostoba szóbeszédnek és meddő kíváncsiságnak, ami oly teljesen kitölti az agyatlan többség életét a Földön, nincs helye a tanítvány valóságosabb életében, ezért olykor kérdezősködnek, hogy vajon, mégha nem is kívánná különösebben látni, nem figyelhetne-e meg a tisztánlátó olyan titkot, amit más személy megpróbál elfedni, ugyanúgy, ahogy valakinek a szeme megakadhat egy mondaton másvalaki levelében, ami véletlenül az asztalon fekszik. Természetesen megfigyelhetne, és mi lenne, ha megtenné? Becsületes ember azonnal elfordítaná tekintetét mind az egyik, mind a másik esetben, és olyan lenne, mintha nem látta volna. Az ellentmondók jobban tennék, ha megértenék azt a gondolatot, hogy a tanuló nem avatkozik más emberek dolgaiba, kivéve, ha hatókörébe kerül, hogy segíteni próbáljon, és hogy megvan mindig a saját munkaterülete, hogy azzal foglalkozzék. Ha ezt felfognák, nem lennének olyan reménytelenül messze attól, hogy megértsék a gyakorlott tisztánlátó kiterjedt életének tényeit.

Még abból a kevésből is, amit elmondtam a tanulóra szabott korlátozásokat illetően, nyilvánvaló, hogy nagyon sok esetben sokkal többet tud annál, mint amit szabadságában áll elmondania. Ez sokkal tágabb értelemben igaz, természetesen, Magukra a Bölcsesség Mestereire nézve is, ezért azok, akik alkalmanként beléphetnek az Ő jelenlétükben, olyan nagy figyelmet szentelnek legegyszerűbb szavuknak is egy-egy témában, a közvetlen tanítástól teljesen függetlenül. Mivel egy mester véleménye, sőt még egyik legmagasabb tanítványáé is olyan valamely témában, mint azé az emberé, akinek lehetősége a pontos megítélésre összehasonlíthatatlan a mienkhez viszonyítva.

Az Ő helyzete és kiterjedt képességei valójában az egész emberiség öröksége, és lehetünk jelenleg még távol azoktól a hatalmas képességektől, minden bizonnal egy napon a sajátunk lesz. Milyen más hely lesz ez a régi világ, amikor az emberiség, mint egész birtokolja majd a magasabb tisztánlátást! Milyen nagy lesz a különbség a történelem esetében, ha mindenki tudja olvasni a feljegyzéseket; a tudomány esetében, amikor minden folyamat, amelyről az emberek most csak elméleteket gyártanak, megfigyelhető lesz egész lefolyásában, az orvostudomány esetében, amikor orvos és betegek egyaránt láthatnak pontosan és világosan mindent, amit csináltak, a filozófia esetében, amikor nincs többé vitalehetőség az alapokat illetően, mivel mindenki egyaránt látja az igazság nagyobb kiterjedésű oldalát, a munka esetében, amikor minden munka öröm lesz, mivel mindenkit oda helyeznek ahol legjobban tud tevékenykedni, az oktatás esetében, amikor a gyermekek elméje és szíve megnyílik a tanár előtt, aki megpróbálja alakítani jellemüket, a vallás esetében, amikor nem lesz többé vitalehetőség terjedelmes dogmáit illetően, mivel az igazság a halál utáni állapotról és a világot kormányozó Nagy Törvényről minden szemnek nyilvánvaló lesz.

Mindenek felett, mennyivel könnyebb lesz akkor, mivel a fejlettebb emberek sokkal szabadabb körülmények között segítik egymást. Az elme előtt megnyíló lehetőségek ragyogó, minden irányban kiterjednek, úgyhogy Hetedik Körünk valóban igazi aranykor lesz. Jótékony

számunkra, hogy ezeket a nagyszerű képességeket nem birtokolhatja az egész emberiség addig, amíg magasabb szintre nem fejlődik erkölcsiségben, valamint bölcsességben, máskülönben még rosszabb körülmények között meg kellene ismételnie a nagy atlantiszi civilizáció rettenetes bukását. Tagjaik elmulasztották megérteni, hogy megnövekedett képesség nagyobb felelősséget jelent. Mégis, ha mi magunk legtöbben azok közül lennénk, reméljük, tanultunk bölcsességet abból a tévedésből, és ha megint megnyílik annak a tágabb életnek a lehetősége előttünk, ezúttal jobban kiálljuk a próbát.